

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

1	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	3
2	PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA	4
3	KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	5
4	PELASTUSLAITOKSEN VUODEN 2021 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN	6
5	ICT-ASiantuntijan tehtävän muuttaminen viraksi	8
6	PELASTUSJOHTAJAN PÄÄTÖSLUETTELO 03.12.2021 – 09.02.2022	9
7	TIEDOKSISAANTIASIAT	9
8	AJANKOHTAISIASIAT	9
9	HYVINVOINTIALUEELLE ANNETTAVA SELVITYS OMAISUUDESTA, SOPIMUKSISTA JA VASTUISTA	9
10	MUUT MAHDOLLISET ASIAT	10
11	SEURAAVAT KOKOUKSET	11
12	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	11
	MUUTOKSENHAKUKIELLOT	12
	Kieltojen perusteet	12
	OIKAISUVAATIMUSOHJEET	12
	Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika	12
	Oikaisuvaatimuksen sisältö	12
	Valitusaika	13
	Valituskirjelmä	13
	Valitusasiakirjojen toimittaminen	13

KOKOUSTIEDOT

Aika 16.02.2022 klo 13:00 – 14.46
Paikka Teams kokous

OSALLISTUJAT

Varsinaiset jäsenet

pj Marja-Kaarina Koskinen
vpj Risto Turunen
Venla Rätty
Vesa Salminen
Jarkko Niemi
Petteri Heikkilä
Heikki Toivonen
Jyrki Tarhonen

Muut osallistujat

Hallintojohtaja	Jari Paakkunainen
Pelastusjohtaja	Jari Hyvärinen
Hallintopäällikkö	Merja Saasmo
Henkilökunnan edustaja	Jouni Kokki
Hallintosihtööri	Anu-Riikka Kiuru

ALLEKIRJOITUKSET

Puheenjohtaja Sihteeri

Marja-Kaarina Koskinen Anu-Riikka Kiuru

KÄSITELLYT ASIAT

§ 1 - 12

PÖYTÄKIRJA TARKASTETTU

Aika ja paikka Lahti / 2022

Allekirjoitukset

PÖYTÄKIRJA NÄHTÄVÄNÄ

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen toimistossa 02.03.2022 klo 9.00 - 15.00
Mannerheiminkatu 24

Todistaa

Pöytäkirjanpitäjä

Anu-Riikka Kiuru

---

1 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Päijät-Hämeen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa on sovittu, että pelastustointia hoidetaan liikelaitoksena Päijät-Hämeen liiton hyväksymän johtosäännön sekä muiden liiton säännösten mukaisesti. Yhteistoimintasopimuksessa ovat mukana Heinolan, Lahden ja Orimattilan kaupungit sekä Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölän, Padasjoen ja Sysmän kunnat sekä Päijät-Hämeen maakuntaliitto.

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 101 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä kuusi päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Johtokunnan kokouskutsu lähetetään jäsenille, varajäsenille sekä muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus johtokunnan kokouksissa, toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu on lähetetty Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtokunnan jäsenille ja varajäsenille ja maakuntajohtajalle sekä kunnanjohtajille.

Kuntalain 58 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 106 §:n mukaan muiden, kuin pykälässä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Puheenjohtaja:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös:

Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2 PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 121 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Johtokunnan päätöksen mukaisesti johtokunnan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua johtokunnan jäsentä tai läsnä olevaa varajäsentä, jollei johtokunta jonkin asian kohdalla toisin päättä. Pöytäkirjat tarkastetaan pääsääntöisesti seuraavassa kokouksessa tai tarpeen vaatiessa muulla tavoin.

Puheenjohtaja:

Johtokunta valitsee tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajiksi Jarkko Niemen ja Petteri Heikkilän.

Päätös:

Valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi Jarkko Niemi ja Petteri Heikkilä.

3 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEEN

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 111 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päätä.

Toimitin voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Puheenjohtaja:

Johtokunta hyväksyy esityslistassa esitetyn kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi huomioimalla kohdan 9 Hyvinvointialueelle annettava selvitys omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista lisääminen esityslistan etusivulle.

4 PELASTUSLAITOKSEN VUODEN 2021 TILINPÄÄTÖKSEN HYVÄKSYMINEN

Kuntayhtymän tilinpäätöksestä säädetään kirjanpitolain lisäksi kuntalaissa. Tilinpäätöksen käsittelyaikataulu on sopeutettu kirjanpitolain säännöksiin sekä Lahden kaupungin konsernitilinpäätöksen aikatauluun. Tilinpäätös on lain mukaan laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä, minkä jälkeen tilinpäätös on luovutettava tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös viimeistään toukokuun loppuun mennessä. Maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on saatettava kesäkuun loppuun mennessä. Kuntalain 67 § mukaisesti liikelaitoksen johtokunta laatii liikelaitoksen tilinpäätöksen. Kuntalain 60 § mukaisesti maakuntavaltuusto päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta osana Päijät-Hämeen liiton tilinpäätöstä.

Johtosäännön 3 § mukaisesti johtokunta allekirjoittaa liikelaitoksen tilinpäätöksen (liite 1). Johtokunta antaa tilintarkastajille vahvistusilmoituskirjeen tilinpäätöstä koskien (liite 2). Laskelma kuntakohtaisista maksuosuuksista sisältyy tilinpäätökseen. Tilinpäätökseen liittyvien henkilöstöraportin (liite 3) ja vuosikertomuksen (liite 4) tarkoituksena on antaa tietoa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen toiminnasta, voimavaroista ja –kustannuksista seurannan, suunnittelun ja päätöksenteon tueksi.

Tilinpäätöstietojen mukaan **käyttötalouden** toteutuma on:

	tulot	menot	yli- / alijäämä
Pelastustoimi	20.766.773,22	22.140.851,78	-1.374.078,56
<i>(Ilman poistoja ja rahoituseriä</i>	<i>20.749.654,58</i>	<i>21.365.218,68</i>	
Ensihoito	5.474.219,31	5.485.626,15	-11.406,84

Pelastustoimen alijäämässä on pakollinen varaus, 1.623.465,16 euroa joka koostuu Asikkalan puolivakinaisen henkilöstön varallaolokorvaukseen kohdistuvista vaateista. Ilman tätä varausta tulos olisi muodostunut 249.396,60 euroa voitolliseksi. Summa olisi koostunut useista pienehköistä eristä eri menoluokissa.

Ensihoidossa ei ole poistoja, sillä kalusto on hankittu leasing-rahoituksella. Ensihoidon tulos on 11.406,84 euroa tappiollinen huolimatta siitä, että yhteistoimintasopimuksen mukainen 4 % ylitys, 258.764,85 euroa saadaan laskuttaa hyvinvointiyhtymältä.

Ensihoidossa ei ole tehty investointeja vuonna 2021.

Investointien toteutuma on:

Hankinnat tilikauden aikana	1.174.429,83
avustukset	118.407,29
myyntituotot	67.489,19
nettoinvestoinnit	988.533,35

Tilikauden tuloksen käsittely:

Pelastustoimen kirjanpidollinen alijäämä 1.385.485,40 euroa kirjataan voitto- ja tappiutilille.

Esittelijä:

Johtokunta allekirjoittaa tilinpäätöksen. Tilinpäätös toimitetaan edelleen tilin-tarkastajille tarkastettavaksi sekä maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustol-le hyväksyttäväksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

---

5 ICT-ASiantuntijan tehtävän muuttaminen viraksi

Pelastuspäällikkö on tehnyt esityksen ICT-asiantuntijan siirtämisestä pelastustoiminnan osastolle. Samassa yhteydessä ICT-asiantuntijan toimi muutettaisiin viraksi, koska ICT-asiantuntija toimii mm. KEJO-varapääkäyttäjänä, jossa tehtävässä saa toimia vain pelastusviranomaisen ja pelastusviranomaiseksi (laki pelastuslain muuttamisesta 1353/2018 § 26) voidaan nimittää vain viranhaltija.

ICT-asiantuntijan tehtävä on ollut aluksi määräaikainen ATK-suunnittelijan toimi vuonna 2006. Vuonna 2016, ATK-suunnittelijoiden nimikkeet muutettiin ICT-asiantuntijaksi ja ICT-suunnittelijaksi pelastusjohtajan päätöksellä (18.5.2016 § 28).

Asiasta on käyty 14.1. keskustelu pelastuspäällikkö/hallintopäällikkö/pelastusjohtaja sekä ICT-asiantuntija. Lisäksi asiasta on käyty keskustelu ICT-henkilöstön kanssa 17.1. Asiaa on lisäksi käsitelty YT-ryhmän kokouksessa 4.2 sekä johtoryhmän kokouksessa 10.2.2022

Muutos ei aiheuta muutosta toimenkuvaan tai palkkaukseen.

Esitys:

pelastuslaitoksen johtokunta esittää ICT-asiantuntijan toimen muuttamista esityksen mukaisesti ICT-asiantuntijan viraksi.

Päätös:

Pelastuslaitoksen johtokunta esittää ICT-asiantuntijan toimen muuttamista esityksen mukaisesti ICT-asiantuntijan viraksi. Keskustelun yhteydessä Jyrki Tarhonen teki asiassa kaksiosaisen muutosesityksen, joka raukesi kannattamattomana. Jyrki Tarhonen jätti asiakohdasta eriävän mielipiteen.

---

6 PELASTUSJOHTAJAN PÄÄTÖSLUETTELO 03.12.2021 – 09.02.2022

Pelastusjohtajan päätösluettelo on liitteenä (liite 5) ajalta 03.12.2021 – 09.02.2022.

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee pelastusjohtajan päätökset tiedoksi.

Päätös:

Merkitään tiedoksi

7 TIEDOKSISAANTIASIAT

Tiedoksisaantiasioista yhteenveto liitteenä (liite 6).

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi tiedoksisaantiasiat.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

8 AJANKOHTAISIASIAT

Ajankohtaisasioista yhteenveto liitteenä (liite 7).

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi kokouksessa annettavat ajankohtaiskatsaukset.

Päätös:

Merkitään tiedoksi.

9 HYVINVOINTIALUEELLE ANNETTAVA SELVITYS OMAISUUDESTA, SOPIMUKSISTA JA VASTUISTA

Kuntien ja kuntayhtymien sekä pelastuslaitoksen tulee voimaantulon mukaisesti **antaa 28.2.2022 mennessä** selvitys hyvinvointialueelle omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista

- **26 § - kunnat, pelastustoimi** > omaisuudet, sopimukset, vastuut, vuokrattavat toimitilat sekä arvio henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta

Kuntaliitto on ohjeistanut päätöksentekoa selvityksiä koskien. Kuntaliitto on katsonut, että valtuusto antaa kuntalakiin perustuen päätöksen, ellei ole muutoin asiasta ohjattu.

Toimielimestä, jonka selvityksen antaa on kuitenkin erilaisia näkemyksiä (valtuusto/hallitus). Eri toimijoilla voi olla hallintosäännössään asiaa koskevia määräyksiä.

Lakiin on kirjattu muoto ” kunnan/kuntayhtymän *on tehtävä selvitys*”.

Luovuttava taho ratkaisee siis selvityksen toteutustavan itse.

Vallitseva arvio on, että luovuttava taho käsittelee yhdellä päätöksellä selvityksen antamisen hyvinvointialueelle. Päätöksen liitteinä toimitetaan lain vaatimat sisällöt hyvinvointialueelle.

Pelastuslaitoksen osalta selvitystä pyydetyistä tiedoista on tehty ja ne on kirjattu seuraavasti:

- omaisuudet ovat asemittain selvityksessä käyttöomaisuuskirjanpidosta lähetetty listat valmistelijalle
- vuokratiloista tiedot ovat Modulossa, johon pääsy myös pelastuslaitoksen tietoihin valmistelijalla
- sopimuksista tehty listaus viime syksynä, siinä leasing-vastuut mukana henkilöstö- ja palkkatiedot pyydetty Provinciaa toimittamaan suoraan Hyvinvointikuntayhtymälle

Pelastuslaitoksen tulee luovuttavana toimijana tehdä päätös, jonka liitteeksi nämä lain vaatimat selvitykset tulevat. Selvitykset lain mukaan annetaan hyvinvointialueelle.

Pelastuslaitoksen viranhaltijat toimittavat kyseiset tiedot hallintopäällikölle hyvässä ajoin ennen määräaikaa. Johtokunta tekee päätöksen siitä, että pelastusjohtajan ja hallintopäällikön keräämä selvitys on lain tarkoittama selvitys.

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta päättää, että pelastusjohtajan ja hallintopäällikön keräämä selvitys on voimaanpanolain mukaisesti **annettava** selvitys hyvinvointialueelle omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Selvitys toimitetaan päätöksen liitteenä Hyvinvointikuntayhtymän kirjaamoon.

Päätös:

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

10 MUUT MAHDOLLISET ASIAT

Ei muita mahdollisia asioita.

11 SEURAAVAT KOKOUKSET

Esittelijä:

SEURAAVAT KOKOUKSET: alustava varaus 10.03.2022 klo 13:00 - vahvistetaan myöhemmin.

Käsiteltävänä asiana Asikkalan toimintavalmiuden turvaaminen.

12 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:46

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät § 1 - 12

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät §

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Johtokunta
Mannerheiminkatu 24
15110 LAHTI

Pykälät
§

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

Kunnallisvalitus	Pykälät	Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus	Pykälät	Valitusaika päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet

Valituskirjelmä on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HHL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Valitusasiakirjat on toimitettava ¹ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät

Lisätietoja

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen

¹) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle

Liitetään pöytäkirjaan

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO
Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Johtokunta
16.02.2022 § 4
Liite 1

TILINPÄÄTÖS

31.12.2021

PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO
Päijät-Hämeen pelastuslaitos

TASEKIRJA 31.12.2021

SISÄLLYS

Toimintakertomus	1-5
Tase	6
Liikelaitoksen tuloslaskelma	7
Rahoituslaskelma	8
Tilinpäätöksen liitetiedot	9-11
Talousarvion toteutumavertailu	12-13
Tuloslaskelma	15-16
Investointien toteutuma	17
Jäsenkuntien maksusuudet	18
Käytetyt tilikirjat	19
Allekirjoitukset	20

PÄIJÄT-HÄMEEN PELASTUSLAITOS

TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 1.1. – 31.12.2021

Pelastusjohtajan katsaus

Pelastuslaitoksen toiminnallinen ja taloudellinen tulos tilikaudelta 2021 oli Covid- 19 pandemian aiheuttamista rajoitteista ja lisäkustannuksista huolimatta suhteellisen hyvä, ainoastaan turvallisuusviestinnän osalta jäätiin asetetuista tavoitteista.

Pelastustoimen tulos vuodelta 2021 muodostui 1 385 485,40 euroa tappiolliseksi. Tulokseen vaikuttaa merkittävästi meneillään oleva Asikkalan sopimushenkilöstön vaatimus liittyen pelastustoiminnan varallaolon toteuttamiseen. Tilinpäätökseen on kirjattu varauksena mahdollisista korvauksista 1,6 milj. euroa. Ilman tätä varausta pelastustoimen tilinpäätös olisi 249 386,60 euroa ylijäämäinen.

Ensihoidon tulos jäi 11 406,84 euroa alijäämäiseksi.

Toiminnallisesti vuoden 2021 pelastustoimen kiireellisten hälytystehtävien määrä kasvoi edellisvuodesta 465 tehtävällä (4 191 -> 4 656). Hälytystehtävien määrät kasvoivat eniten ensivastetehtävissä (+ 305) sekä muissa paloilmoittimien/palovaroittimien tarkastus- ja varmistustehtävissä (+ 89).

	2021	2020	2019	2018	2017
Tarkastustehtävät	1268	1 216	1 255	1 403	1 198
Ensivastetehtävät	930	625	1 049	1 119	1 105
Sammutustehtävät	538	483	539	562	493
Liikenneonnettomuus	684	653	616	599	631
Pelastustehtävät	187	170	163	138	148
Öljyntorjunta	148	136	120	130	114
Muut tehtävät	901	908	669	758	725
Tehtävät yhteensä	4 656	4 191	4 411	4 709	4 414

Taulukko 1. Pelastustoimen hälytystehtävien määrä 2017 – 2021

Päijät-Hämeessä tapahtui vuonna 2021 kaksi palokuolemaa, joka on yksi enemmän kuin vuonna 2020. Rakennuspaloissa ja rakennuspalovaarassa uhattuna olleiden ja pelastetun omaisuuden arvoksi arvioidaan viime vuodelta noin 43 miljoonaa euroa (87 % uhattuna olleista arvoista). Välittömästi vaarasta pelastettiin vuoden 2021 aikana 63 henkilöä.

Pelastuslaitos tuotti kertomusvuonna ensihoitopalvelua Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän (jatkossa PHhyky) kanssa solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköt suorittivat yhteensä 17 337 ensihoitotehtävää, joista siirtokuljetuksia oli 810 kpl. Tehtävämäärät kasvoivat 5 600 tehtävällä edellisvuoteen verrattuna.

Turvallisuusviestinnällä tavoitettiin vain 5 % alueen asukkaista yhteensä 148 tilaisuudessa, joka on lähes sama määrä kuin vuonna 2020. Covid 19 – pandemian ja siihen liittyvien rajoitusten vuoksi jouduttiin perumaan suurin osa suunnitelluista tapahtumista sekä koulutuksista. Koulutusta ja tapahtumia siirrettiin sosiaaliseen mediaan ja etäyhteyksien avulla toteutettaviksi. Phpela.fi-sivustolla on vuoden aikana vierailut 37 395 (2020:40989) eri käyttäjää. Pelastuslaitoksen Facebook- ja Instagram-sivujen yhteenlaskettu tavoitettavuus oli vuoden 2021 lopulla 1 387 285 (2020: 1 022 000) (Pronto-tietokanta). Turvallisuusviestinnän osuus tästä oli 625 010

Yritysten ja laitosten (erityiskohteet) määräaikaisten tarkastukset toteutettiin 118 %, eli asetettu tavoite ylitettiin tältä osin ja pystyttiin tarkistamaan vuonna 2020 valvomatta jääneitä kohteita. Pientalojen osalta itsearviointia toteutettiin 4 098 kohteen osalta ja vapaa-ajan asunnoissa 1 495 kohteen osalta. Rivitaloja valvottiin 178 kpl ja kerrostaloja 326 kpl.

Pelastuslaitoksen hallinto

Pelastuslaitoksen johtokunnan varsinaiset jäsenet olivat 22.09.2021 saakka:

Jarkko Niemi (pj), Juha Hämäläinen, Tiina Jokinen, Marja-Kaarina Koskinen, Soile Laakso, Paavo Rautkoski, Mikko Saukko, Jyrki Tarhonen (varapj), Heikki Toivonen ja Risto Turunen. Varajäsenet Ari Anttila, Seija Kasurinen, Tarja Kirvesmies, Sanna Nevalainen, Harry Nordström, Arja Rantala, Aarre Salmenoja, Olavi Kopo, Pasi Uurasmaa ja Toni Vehmola. Lisäksi henkilökunnan edustajana Jouni Kokki.

23.09.2021 alkaen:

Marja-Kaarina Koskinen (pj), Risto Turunen (varapj), Jarkko Niemi, Venla Räty, Tiina Jokinen, Jyrki Tarhonen, Heikki Toivonen, Vesa Salminen, Petteri Heikkilä, ja Liisa Korpela sekä varajäsenet Heikki Kotinurmi, Seija Kasurinen, Alvar Kilmäsu, Arto Sydänhelmi, Juha Hyttinen, Tuija Kosonen, Raila Lindholm, Mervi Kaino, Pasi Uurasmaa ja Toni Vehmola. Lisäksi henkilökunnan edustajana Jouni Kokki.

Tilikauden 2021 toiminta jatkui poikkeuksellisena. Hallinnon henkilöstö työskenteli edelleen pääsääntöisesti etätöissä. Työnteko sujui kuitenkin jouhevasti eikä toimivien yhteyksien ansiosta ongelmia ollut.

Pelastustoimessa tilikauden tulokseen suurin vaikuttava tekijä olivat Asikkalan puolivakinaisen henkilöstön tekemät vaateet varallaolokorvauksista. Nämä vaateet olivat määrältään yhteensä n. 1,6 miljoonaa euroa. Muissa kustannuksissa saatiin säästöjä siten, että tulos olisi muodostunut n. 250.000 euroa voitolliseksi ilman varallaolokorvauksista tehtyä pakollista varausta.

Ensihoidon tulos muodostui n. 10.000 euroa tappiolliseksi. Ensihoitokeskuksen kanssa tehdyn yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarvion ylityksistä saatiin kirjata saamiseksi n. 216.000 euroa. Ylityksiin oli useita syitä, henkilöstökulujen ylitys 95.000, sekä autojen korjauksista, polttoaineista ja kohonneista vaikutusmaksuista kertyneet ylitykset.

TA toteutuma, pelastustoimi

	TOT 2021	TA 2021	EROTUS
Toimintatuotot:			
Myyntituotot	128 768	159 000	-30 232
Korvaukset kunnilta	20 294 258	20 286 830	7 429
Muut suoritt. Myyntituotot	127 816	85 000	42 816
Tuotot ja avustukset	131 217	115 300	15 917
Muut toimintatuotot:	67 595	120 500	-52 905
Toimintatuotot yhteensä	20 749 655	20 766 630	-16 975
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-13 756 588	-12 458 635	-1 297 953
Palvelujen ostot	-2 282 524	-2 168 075	-114 449
Aineet ja tarvikkeet	-961 945	-1 009 000	47 055
Avustukset	-12 537	-50 000	37 463
Muut toimintakulut	-4 351 625	-4 260 920	-90 705
Toimintakulut yhteensä	-21 365 219	-19 946 630	-1 418 589
Toimintakate	-615 564	820 000	-1 435 564
Rahoitustuotot ja -kulut	12 382	-20 000	32 382
Suunnitelman mukaiset poistot	-770 896	-800 000	29 104
Tilikauden tulos	-1 374 079	0	-1 374 079

TA toteutuma, ensihoito

	TOT 2021	TA 2021	EROTUS
Toimintatuotot:			
Myyntituotot	0	0	0
Korvaukset kunnilta	5 436 738	5 208 088	228 650
Muut suoritt. myyntituotot	0	0	0
Tuotot ja avustukset	11 835	11 000	835
Muut toimintatuotot:	25 646	0	25 646
Toimintatuotot yhteensä	5 474 219	5 219 088	255 131
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-4 155 307	-4 060 800	-94 507
Palvelujen ostot	-294 027	-218 000	-76 027
Aineet ja tarvikkeet	-286 570	-215 000	-71 570
Avustukset	0	0	0
Muut toimintakulut	-749 692	-725 288	-24 404
Toimintakulut yhteensä	-5 485 596	-5 219 088	-266 508
Toimintakate	-11 378	0	-11 378
Rahoitustuotot ja -kulut	-30		-30
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-11 407	0	-11 407

TA toteutuma pelastuslaitos

	TOT 2021	TA 2021	EROTUS
Toimintatuotot:			
Myyntituotot	128 768	159 000	-30 232
Korvaukset kunnilta	25 730 997	25 494 918	236 078
Muut suoritt. myyntituotot	127 816	85 000	42 816
Tuotot ja avustukset	143 052	126 300	16 752
Muut toimintatuotot:	93 241	120 500	-27 259
Toimintatuotot yhteensä	26 223 874	25 985 718	238 156
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-17 911 895	-16 519 435	-1 392 460
Palvelujen ostot	-2 576 551	-2 386 075	-190 476
Aineet ja tarvikkeet	-1 248 515	-1 224 000	-25 515
Avustukset	-12 537	-50 000	37 463
Muut toimintakulut	-5 101 317	-4 986 208	-115 109
Toimintakulut yhteensä	-26 850 815	-25 165 718	-1 685 097
Toimintakate	-626 942	820 000	-1 446 942
Rahoitustuotot ja -kulut	12 352	-20 000	-32 352
Suunnitelman mukaiset poistot	-770 896	-800 000	-29 103
Tilikauden tulos	-1 385 485	0	-1 385 485

Tilikauden tappio, 1.385.485,40 euroa esitetään kirjattavaksi voitto- ja tappiotilille.

Henkilöstöstä on tehty erillinen henkilöstöraportti.

Ympäristöasiat

Pelastuslaitos pyrkii enenevässä määrin ottamaan huomioon ympäristöasiat mm. ajoneuvo- ym. kaluston kilpailutuksessa ja hankinnassa sekä soveltuvin osin muissa hankinnoissa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialuetta on valmisteltu vuoden 2021 aikana ja valmistelu jatkuu vuoden 2022. Hyvinvointialueen myötä yhteistoimintasopimus kuntien kanssa irtisanotaan. Hyvinvointialue aloittaa toimintansa 1.1.2023.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Henkilöstön ikääntyminen tuo haasteita. Henkilöstön fyysisen kunnon ylläpitoa pyritään tukemaan liikunnanohjaajan toimin. Työterveyshuollon kanssa pidetään aktiivisesti yhteyttä ja järjestetään työterveysneuvotteluja, joiden pohjalta sovitellaan sellaisten työntekijöiden toimenkuvaa, joiden toimintakyky on jollain tavalla alentunut.

Pelastustoimen valtakunnalliset ICT-hankeet ja valmistautuminen perustettavalle Hyvinvointialueelle asettavat huomattavia paineita ICT-asioiden kanssa toimivalle henkilöstölle.

Laitoksen talouden sisäinen valvonta on hoidettu mm. töiden järjestelyllä. Riskialttiita tehtävähdistelmiä on vältetty toimenkuvilla.

Pelastusjohtaja ja osastopäälliköt seuraavat talouden toteutumia osastoillaan kuukausittain. Säännöllinen kuntaraportointi toimitetaan johtokunnalle ja ensihoitokeskukselle neljännesvuosittain. Toiminnallinen tulos raportoidaan johtokunnalle neljännesvuosittain sovittujen mittareiden mukaisesti.

Toimintasäännössä ja asemapalvelusohjeessa on määritelty henkilöstön vastuut ja velvollisuudet.

Taloudelliset toteutumukset esitetään tilinpäätöksessä johtokunnalle, maakuntahallitukselle sekä maakunta-valtuustolle.

Pelastustoimen ja ensihoidon riskienarviointiohjelman (PERA) käyttöä tehostetaan. Tällä hetkellä ohjelmaan kirjataan poikkeamia tapahtumissa sekä läheltä piti –tilanteita. Riskinarviointia ohjelman avulla tullaan tehostamaan.

Pelastuslaitoksen kalusto on edelleen vakuutettu pääsääntöisesti pakollisilla vakuutuksilla. Uusimmissa ajoneuvoissa on kaskovakuutus.

Henkilöstö on vakuutettu lakisääteisesti, lisäksi ensihoidon henkilöstöllä on työpaikkaliikunnan turvaava tapaturmavakuutus.

Johdon toiminnalla on vastuuvakuutus.

Vireillä on kaksi haastetta Asikkalan varallaolokorvauksia koskien. Tilinpäätökseen on kirjattu palkkoihin pakollinen varaus, n. 1,6 miljoonaa euroa.

TASE				
VASTAAVAA		31.12.2021		31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto				
Kuljetusvälineet, kevyt kalusto	431 213,25		387 498,62	
Kuljetusvälineet, raskas kalusto	2 755 857,49		2 548 974,65	
Muut koneet ja kalusto	158 569,70		132 840,56	
Tietokonelaitteet	17 641,45	3 363 281,89	10 849,33	3 080 163,16
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00	3 970,00	3 970,00
Pysyvät vastaavat yhteensä		3 363 281,89		3 084 133,16
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	62 030,78		260 930,51	
Muut saamiset	382 467,77		318 718,88	
Siirtosaamiset	299 027,61	743 526,16	122 750,59	702 399,98
Rahoitusarvopaperit				
Sijoitukset	1 657 949,13		881 000,00	
Rahat ja pankkisaamiset	1 510 570,41	3 168 519,54	1 945 056,93	2 826 056,93
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		3 912 045,70		3 528 456,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>7 275 327,59</u>		<u>6 612 590,07</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	3 515 419,77		2 920 570,74	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 385 485,40	2 129 934,37	594 849,03	3 515 419,77
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 129 934,37		3 515 419,77
PAKOLLISET VARAUKSET			Pitkäaikaiset saamiset	
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset	1 623 465,16		0,00	
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ		1 623 465,16		0,00
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Ostovelat	552 307,89		566 642,27	
Korottomat velat	116 051,27		113 233,14	
Muut velat	314 399,97		287 502,42	
Siirtovelat	2 539 168,93	3 521 928,06	2 129 792,47	3 097 170,30
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 521 928,06		3 097 170,30
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>7 275 327,59</u>		<u>6 612 590,07</u>
		0,00		0,00
TASEEN TUNNUSLUVUT				
Omavaraisuusaste		29,28		53,16
Suhteellinen velkaantuneisuus		13,43		12,48
Kertynyt yli-/alijäämä, t €		2 130		3 515

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.2021 / 2020

	2021	2020
Liikevaihto	26 130 632,22	24 025 593,96
Liiketoiminnan muut tuotot	93 241,29	45 408,01
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 248 515,21	-1 264 523,92
Palvelujen ostot	-2 581 991,47	-2 211 550,63
Henkilöstökulut	-17 906 454,55	-15 608 440,10
Palkat ja palkkiot	-15 057 312,70	-12 787 528,12
Henkilösivukulut	-2 849 141,85	-2 820 911,98
Eläkekulut	-2 262 303,13	-2 318 592,98
Muut henkilösivukulut	-586 838,72	-502 319,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-770 896,05	-816 596,80
Liiketoiminnan muut kulut	-5 113 853,89	-4 510 224,25
Liikelylijäämä/ alijäämä	-1 397 837,66	-340 333,72
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	63,45	0,00
Muut rahoitustuotot	17 055,57	53 702,57
Korkokulut	-4 288,84	-924,42
Muut rahoituskulut	-477,92	-3 434,74
Ylijäämä/ alijäämä ennen satunnaisia eriä	-1 385 485,40	-290 990,32
Ylijäämä/ alijäämä ennen varauksia	-1 385 485,40	-290 990,32
Tilikauden tulos	-1 385 485,40	-290 990,32

LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Voitto, %	-5,30	-1,21

RAHOITUSLASKELMA 1.1. - 31.12.2021 / 2020

	2021		2020	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-1 397 837,66		580 269,75	
Poistot	770 896,05		786 305,14	
Rahoitustuotot ja kulut	12 352,26		14 579,28	
Tulorahoituksen korjauserät	1 592 443,24	977 853,89	-208 305,92	1 172 848,25
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-1 174 429,83		-891 495,06	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	118 407,29		84 894,00	
Käyttöomaisuuden myyntitulot	36 999,68	-1 019 022,86	217 512,39	-589 088,67
Toiminnan ja investointien rahavirta		-41 168,97		583 759,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-41 126,18		-193 992,60	
Korottomien velkojen muutos	424 757,76		29 468,44	
Rahoituksen rahavirta		383 631,58		-164 524,16
RAHAVAROJEN MUUTOS				
		342 462,61		419 235,42
Rahavarat 31.12.	3 168 519,54		2 826 056,93	
Rahavarat 1.1.	2 826 056,93	-342 462,61	2 406 821,51	-419 235,42
	tarkistus	0,00		0,00

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v t€	1 017 757,77	1 829 522,04
Investointien tulorahoitus, %	52,33	171,20
Kassan riittävyys pv	41	42
Quick Ratio	1,1	1,1

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2021

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen tilinpäätös on laadittu kirjanpitoa koskevaan lainsäädäntöön perustuvia periaatteita noudattaen.
 Käyttöomaisuus on arvostettu poistosuunnitelman mukaisilla arvoilla vähennettynä.
 Pääomaturvatut sijoitukset on arvioitu nimellisarvoonsa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

TULOJEN JAKAUTUMINEN

	ensihoito	pelastustoimi	yhteensä
Liikevaihto	5 448 572,70	20 682 059,52	26 130 632,22
Liiketoiminnan muut tuotot	25 646,23	67 595,06	93 241,29
	5 474 218,93	20 749 654,58	26 223 873,51

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty johtokunnan kokouksessaan 1.12.2004 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistoajat, niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	tasapoisto	33,30 %
Koneet ja kalusto	3 - 10 vuotta	tasapoisto	33,3 - 10,0 %

KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTITUOTOT

	ensihoito	pelastustoimi	yhteensä
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0,00	31 021,92	31 021,92

TASEEN LIITETIEDOT

KÄYTTÖOMAISUUS

	Aineelliset hyödykkeet					
	Kuljetusvälineet, kevyt kalusto	Kuljetusvälineet, raskas kalusto	Tietokonelaitteet	Muut koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	387 498,62	2 548 974,65	10 849,33	132 840,56	3 970,00	3 084 133,16
oikaisu alkusaldoon (poisto 2020)		9 206,47				3 093 339,63
Lisäykset tilikauden aikana	301 110,63	34 036,41	16 754,00	116 952,75	705 576,04	1 174 429,83
Avustukset	-62 407,29	-56 000,00		0,00	0,00	-118 407,29
Siirrot erien välillä		701 726,54		7 819,50	-709 546,04	0,00
Myynnit	-5 977,76		0,00	0,00	0,00	-5 977,76
Tilikauden poisto	-189 010,95	-482 086,58	-9 961,88	-99 043,11	0,00	-780 102,52
Poistamaton hankintameno 31.12.	431 213,25	2 755 857,49	17 641,45	158 569,70	0,00	3 363 281,89

RAHOITUSARVOPAPEREIDEN JÄLLEENHANKINTAHINTOJEN JA AKTIVOITUJEN HANKINTAMENOJEN EROTUS

RAHOITUSOMAISUUDEN ARVOSTUSPERUSTEET

Sijoitusarvopaperit on arvostettu hankintahintaan

Sijoitukset:	aktivoitu hankintameno	markkina-arvo	erotus
Nordea B245	50 000,00	74 820,00	24 820,00
Nordea B901	63 000,00	72 639,00	9 639,00
	113 000,00	147 459,00	34 459,00
Op-Euro II A-osuudet	999 987,76	997 948,69	-2 039,07
Vakuutussäästö	545 000,00	572 787,99	27 787,99
Yhteensä	1 657 987,76	1 718 195,68	60 207,92

TILIKAUDEN TULOKSEN JAKAUTUMINEN PELASTUSTOIMI/ ENSIHOITO

	Pelastustoimi	Ensihoito	Yhteensä
Edellisten tilikausien tulos	3 515 419,77	0,00	3 515 419,77
Edellisten tilikausien tulos	3 515 419,77	0,00	3 515 419,77
Tilikauden tulos	-1 374 078,56	-11 406,84	-1 385 485,40
Yhteensä	2 141 341,21	-11 406,84	2 129 934,37

SIIRTOVELKOKIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Lomapalkat	2 237 308,90
Muut siirtovelat	171 019,94

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LEASING-VASTUUT

Sop.nro		2022	1-5 V	kokonaisvastuu
2 sopimusta	Danske Finance Oy	19 019,62	27 469,97	46 489,59
24 sopimusta	Suomen Kalustoratkaisut Oy	555 150,81	812 662,24	1 367 813,05
		574 170,43	840 132,21	1 414 302,64

MUUT VASTUUT

Nordea Rahoitus Suomi Oy, yrityskortit	6 572,48
--	----------

Toimitilojen vuokrasopimukset toistaiseksi voimassa, irtisanomisaika 1 vuosi

Vuokravastuut 2022	4 282 233,24
--------------------	--------------

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

	31.12.2021	31.12.2020	keskimäärin
Vakinainen henkilöstö	248	242	245
Sijaiset	19	19	19
Sivutoimiset (puolivakinaiset)	28	56	42
Sivutoimiset (vpk:t)	252	355	304
Yhteensä	547	672	610

TILIKAUDEN PALKAT 1.1. - 31.12.2021

Rahapalkat (suoriteperusteisesti)	15 057 312,70
<i>Pakollinen varaus</i>	<i>1 623 465,16</i>
<i>Palkat ilman varausta</i>	<i>13 433 847,54</i>
Eläkekulut	2 262 303,13
Muut henkilösivukulut	586 838,72
Yhteensä sis. Varauksen	17 906 454,55

	2021	
	49,5	
Hollolan sos.dem. kunnalisj.		
Hämeen kokoomus ry	321,00	
Hämeen sosiaalidemokraatit ry	154,00	
Perussuomalaiset	77,00	
Päijät-Hämeen Vihreät	66,00	
Keskustan Päijät-Hämeen piiri	66,00	
Keskustan Kärkölän kunnallisjärjestö	22,00	
	733,50	
TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2021	2020
BDO Audiator Tilintarkastuspalkkiot	2 803,02	1 018,08

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILU 31.12.2021

	Ensihoito			Pelastustoimi			Yhteensä			
	tot	ta	ero	tot	ta	ero	tot	ta	ero	%
Myyntituotot	5 436 737,77	5 208 088	-228 649,77	20 550 842,13	20 530 830	-20 012,13	25 987 579,90	25 738 918	-248 661,90	100,97
<i>Liiketoiminnan myyntituotot</i>	0,00	0	0,00	128 767,55	159 000,00	30 232,45	128 767,55	159 000	30 232,45	80,99
3001 Myyntituotot	0,00	0	0,00	118 087,06	119 000	912,94	118 087,06	119 000	912,94	99,23
3002 Myyntituotot kunnilta	0,00	0	0,00	812,00	0	-812,00	812,00	0	-812,00	
3010 Myyntituotot muilta	0,00	0	0,00	9 868,49	40 000	30 131,51	9 868,49	40 000	30 131,51	24,67
<i>Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä</i>	5 436 737,77	5 208 088	-228 649,77	20 294 258,74	20 286 830	-7 428,74	25 730 996,51	25 494 918	-236 078,51	100,93
3110 Jäsenkuntien maksusuudet ja k	0,00	0	0,00	20 086 829,00	20 086 830	1,00	20 086 829,00	20 086 830	1,00	100,00
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset	5 424 367,52	5 208 088	-216 279,52	200 004,00	200 000	-4,00	5 624 371,52	5 408 088	-216 283,52	104,00
3130 Muut korvaukset	12 370,25	0	-12 370,25	7 425,74	0	-7 425,74	19 795,99	0	-19 795,99	
<i>Muut suoritteiden myyntituotot</i>	0,00	0	0,00	127 815,84	85 000	-42 815,84	127 815,84	85 000	-42 815,84	150,37
3140 Muut myyntituotot	0,00	0	0,00	127 815,84	85 000	-42 815,84	127 815,84	85 000	-42 815,84	150,37
Maksutuotot	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	
3240 Sairaankuljetusmaksut	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	
Tuet ja avustukset	11 834,93	11 000	-834,93	131 217,39	115 300	-15 917,39	143 052,32	126 300	-16 752,32	113,26
3300 Työllistämistuki	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	
3330 Muut tuet ja avustukset	11 834,93	11 000	-834,93	65 387,96	55 300	-10 087,96	77 222,89	66 300	-10 922,89	116,47
3335 Muut tuet ja avustukset valtio	0,00	0	0,00	65 829,43	60 000	-5 829,43	65 829,43	60 000	-5 829,43	109,72
Vuokratuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3420 Vuokratuotot	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	
3450 Koneiden ja laitteiden vuokratuotot	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	
3460 Muut vuokratuotot	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	
Muut toimintatuotot	25 646,23	0,00	-25 646,23	67 595,06	120 500,00	52 904,94	93 241,29	120 500	27 258,71	77,38
3510 Pysyvien vastaavien myyntituotot	0,00	0	0,00	31 021,92	120 000	88 978,08	31 021,92	120 000	88 978,08	25,85
3530 Muut tuotot	25 646,23	0	-25 646,23	36 573,14	500	-36 073,14	62 219,37	500	-61 719,37	12 443,87
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 474 218,93	5 219 088	-255 130,93	20 749 654,58	20 766 630	16 975,42	26 223 873,51	25 985 718	-238 155,51	100,92
TOIMINTAKULUT										
Henkilöstökulut	-4 149 866,97	-4 060 800,00	89 066,97	-13 756 587,58	-12 458 635,00	1 297 952,58	-17 906 454,55	-16 519 435,00	1 387 019,55	108,40
Palkat ja palkkiot	-3 441 464,64	-3 302 800,00	138 664,64	-11 615 848,06	-10 126 480,00	1 489 368,06	-15 057 312,70	-13 429 280,00	1 628 032,70	112,12
4001 Kokouspalkkiot	0,00	0	0,00	-7 400,00	-8 100	-700,00	-7 400,00	-8 100	-700,00	91,36
4002 Vakituisten ja puolivak. kk-palkat	-2 395 521,83	-2 341 900	53 621,83	-6 558 464,26	-6 489 600	68 864,26	-8 953 986,09	-8 831 500	122 486,09	101,39
4003 Sijaiset, tilapäiset, määräaikaiset palkat	-129 644,26	-102 800	26 844,26	-678 498,68	-852 700	-174 201,32	-808 142,94	-955 500	-147 357,06	84,58
4004 Ylityöt	-39 372,09	0	39 372,09	-70 928,62	-30 200	40 728,62	-110 300,71	-30 200	80 100,71	365,23
4005 Varallaolokorvaukset	0,00	0	0,00	-177 016,79	-175 000	2 016,79	-177 016,79	-175 000	2 016,79	101,15
4006 Haittalisät, vpk:n palkat	-883 493,43	-883 100	393,43	-2 619 077,92	-2 713 200	-94 122,08	-3 502 571,35	-3 596 300	-93 728,65	97,39
4007 Laskutetut palkat (osastojen välillä)	-40 323,68	0	40 323,68	40 323,68	37 000	-3 323,68	0,00	37 000	37 000,00	0,00
4012 Asiantuntijapalkkiot ja luento	0,00	0	0,00	-5 250,00	-6 000	-750,00	-5 250,00	-6 000	-750,00	87,50
4013 Muut palkat	0,00	0	0,00	-63,07		63,07	-63,07	0	63,07	
4060 Jaksotetut palkat ja palkkiot	-16 525,43	0	16 525,43	-1 724 082,62		1 724 082,62	-1 740 608,05	0	1 740 608,05	
4230 Sairausvakuutuskorvaukset	63 416,08	25 000	-38 416,08	184 610,22	111 320	-73 290,22	248 026,30	136 320	-111 706,30	181,94
<i>Henkilösivukulut</i>	-708 402,33	-758 000,00	-49 597,67	-2 140 739,52	-2 332 155,00	-191 415,48	-2 849 141,85	-3 090 155,00	-241 013,15	92,20
<i>Eläkekulut</i>	-577 107,19	-569 100	8 007,19	-1 685 195,94	-1 750 690	-65 494,06	-2 262 303,13	-2 319 790	-57 486,87	97,52
4100 JuEl-maksut	-574 237,04	-569 100	5 137,04	-1 610 643,24	-1 757 000	-146 356,76	-2 184 880,28	-2 326 100	-141 219,72	93,93
4110 Muut työeläkemaksut	-6 286,48	0	6 286,48	-71 666,20		71 666,20	-77 952,68	0	77 952,68	
4120 Eläkemenoperusteiset maksut	0,00	0	0,00	-12 804,81		12 804,81	-12 804,81	0	12 804,81	

	Ensihoito			Pelastustoimi			Yhteensä				
	tot	ta	ero	tot	ta	ero	tot	ta	ero	%	
4125 Varhemaksut	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00		
4129 Laskutetut eläkemaksut	0,00	0	0,00	6 286,48	6 310	23,52	6 286,48	6 310	23,52	99,63	
4130 Jaksotetut eläkekulut	3 416,33	0	-3 416,33	3 631,83		-3 631,83	7 048,16	0	-7 048,16		
<i>Muut henkilösivukulut</i>	-131 295,14	-188 900,00	-57 604,86	-455 543,58	-581 465,00	-125 921,42	-586 838,72	-770 365	-183 526,28	76,18	
4150 Kansaneläke- ja sairausvak.	-52 051,77	-44 600	7 451,77	-152 106,54	-137 600	14 506,54	-204 158,31	-182 200	21 958,31	112,05	
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-65 511,99	-56 500	9 011,99	-186 362,18	-174 600	11 762,18	-251 874,17	-231 100	20 774,17	108,99	
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-34 743,22	-86 500	-51 756,78	-117 534,89	-267 000	-149 465,11	-152 278,11	-353 500	-201 221,89	43,08	
4178 Laskutetut sos.vakuutusmaksut	-2 328,70	0	2 328,70	2 328,70	1 635	-693,70	0,00	1 635	1 635,00	0,00	
4180 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-1 181,91	-1 300	-118,09	-3 643,30	-3 900	-256,70	-4 825,21	-5 200	-374,79	92,79	
4190 Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	24 522,45	0	-24 522,45	1 774,63		-1 774,63	26 297,08	0	-26 297,08		
Palvelujen ostot	-299 467,56	-218 000,00	81 467,56	-2 282 523,91	-2 168 075,00	114 448,91	-2 581 991,47	-2 386 075,00	195 916,47	108,21	
4330 Palvelujen ostot sopimuskuoppaneilta	0,00	0	0,00	-449 065,40	-393 700	55 365,40	-449 065,40	-393 700	55 365,40	114,06	
4340 Toimistopalvelut	-2 322,96	-2 600	-277,04	-22 304,80	-32 200	-9 895,20	-24 627,76	-34 800	-10 172,24	70,77	
4342 Rahoitus- ja pankkipalvelut	0,00	0	0,00	-4 583,00	-3 700	883,00	-4 583,00	-3 700	883,00	123,86	
4343 ICT-palvelut	-68 813,93	-61 000	7 813,93	-601 177,25	-571 500	29 677,25	-669 991,18	-632 500	37 491,18	105,93	
4345 Muut asiantuntijapalvelut	0,00	0	0,00	-10 419,72	-7 500	2 919,72	-10 419,72	-7 500	2 919,72	138,93	
4350 Painatukset ja ilmoitukset	0,00	0	0,00	-10 400,99	-16 500	-6 099,01	-10 400,99	-16 500	-6 099,01	63,04	
4360 Posti- ja kuriiripalvelut	-51,76	0	51,76	-18 997,62	-17 300	1 697,62	-19 049,38	-17 300	1 749,38	110,11	
4361 Virvepalvelut	0,00	0	0,00	-110 045,50	-99 225	10 820,50	-110 045,50	-99 225	10 820,50	110,91	
4370 Vakuutukset	-59 322,48	-38 300	21 022,48	-137 255,21	-116 950	20 305,21	-196 577,69	-155 250	41 327,69	126,62	
4381 Siivouspalvelut	-3 120,00	0	3 120,00	-92 375,01	-100 000	-7 624,99	-95 495,01	-100 000	-4 504,99	95,50	
4382 Pesulapalvelut	0,00	0	0,00	-5 056,09	-8 000	-2 943,91	-5 056,09	-8 000	-2 943,91	63,20	
4383 Jätevesimaksut	0,00	0	0,00	0,00		0,00	0,00	0	0,00		
4384 Jätehuolto	0,00	0	0,00	-7 884,73	-8 500	-615,27	-7 884,73	-8 500	-615,27	92,76	
4390 Rakennusten ja alueiden rakent	0,00	0	0,00	-40 357,96	-70 000	-29 642,04	-40 357,96	-70 000	-29 642,04	57,65	
4391 Autojen korjaukset	-107 233,95	-66 800	40 433,95	-230 261,46	-193 000	37 261,46	-337 495,41	-259 800	77 695,41	129,91	
4400 Koneiden, kaluston ja laitteid	0,00	0	0,00	-108 238,92	-125 000	-16 761,08	-108 238,92	-125 000	-16 761,08	86,59	
4410 Majoitus- ja ravitsemuspalvelu	-707,61	-1 500	-792,39	-11 497,83	-13 000	-1 502,17	-12 205,44	-14 500	-2 294,56	84,18	
4420 Verottomat korvaukset	-3 324,03	-4 600	-1 275,97	-9 470,55	-14 800	-5 329,45	-12 794,58	-19 400	-6 605,42	65,95	
4430 Sosiaali- ja terveystoimipalvelut	-6 351,90	-6 400	-48,10	-46 689,19	-30 700	15 989,19	-53 041,09	-37 100	15 941,09	142,97	
4432 Työterveyshuoltopalvelut	-31 853,61	-18 500	13 353,61	-206 393,17	-182 500	23 893,17	-238 246,78	-201 000	37 246,78	118,53	
4440 Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-339,45	-1 000	-660,55	-37 204,06	-53 500	-16 295,94	-37 543,51	-54 500	-16 956,49	68,89	
4460 Muut yhteistoimintaosuudet	-869,72	0	869,72	-8 935,00	-10 000	-1 065,00	-9 804,72	-10 000	-195,28	98,05	
4470 Ateriamaksupidätykset	-11 375,75	-15 200	-3 824,25	-69 152,50	-60 400	8 752,50	-80 528,25	-75 600	4 928,25	106,52	
4475 Muut palvelut	-3 780,41	-2 100	1 680,41	-23 868,88	-7 100	16 768,88	-27 649,29	-9 200	18 449,29	300,54	
4480 Henkilökunnan virkistys			0,00	-20 889,07	-33 000	-12 110,93	-20 889,07	-33 000	-12 110,93	63,30	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-286 569,97	-215 000	71 569,97	-961 945,24	-1 009 000	-47 054,76	-1 248 515,21	-1 224 000	24 515,21	102,00	
<i>Ostot tilikauden aikana</i>	-286 569,97	-215 000	71 569,97	-961 945,24	-1 009 000	-47 054,76	-1 248 515,21	-1 224 000	24 515,21	102,00	
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	0,00	-100,00	-100,00	-5 561,45	-5 200	361,45	-5 561,45	-5 300	261,45	104,93	
4510 Kirjallisuus	0,00	0,00	0,00	-6 515,00	-5 000	1 515,00	-6 515,00	-5 000	1 515,00	130,30	
4511 Oppikirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	-650	-650,00	0,00	-650	-650,00	0,00	
4520 Elintarvikkeet	-10,23	0,00	10,23	-13 354,55	-10 850	2 504,55	-13 364,78	-10 850	2 514,78	123,18	
4530 Vaatteisto	-6 046,73	-8 000,00	-1 953,27	-10 440,68	-26 100	-15 659,32	-16 487,41	-34 100	-17 612,59	48,35	
4531 Suojavaatteisto	-3 195,00	-700,00	2 495,00	-45 812,94	-66 000	-20 187,06	-49 007,94	-66 700	-17 692,06	73,48	
4541 Hoitotarvikkeet	0,00	0,00	0,00	-12 356,48		12 356,48	-12 356,48	0	12 356,48		
4550 Siivous- ja puhdistusaineet	-781,29	-1 200,00	-418,71	-17 364,06	-14 000	3 364,06	-18 145,35	-15 200	2 945,35	119,38	
4560 Poltto- ja voiteluaineet	-231 149,25	-149 500,00	81 649,25	-195 868,46	-158 500	37 368,46	-427 017,71	-308 000	119 017,71	138,64	
4570 Lämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0	0,00		
4571 Sähkö	0,00	0,00	0,00	-11 037,47	-12 500	-1 462,53	-11 037,47	-12 500	-1 462,53	88,30	
4572 Vesi	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0	0,00		
4580 Kalusto	-1 500,00	-5 000,00	-3 500,00	-352 516,40	-343 500	9 016,40	-354 016,40	-348 500	5 516,40	101,58	
4581 Atk-laitteet	-4 143,90	-1 500,00	2 643,90	-71 936,41	-47 500	24 436,41	-76 080,31	-49 000	27 080,31	155,27	

	Ensihoito			Pelastustoimi			Yhteensä			
	tot	ta	ero	tot	ta	ero	tot	ta	ero	%
4590 Rakennusmateriaali	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0,00	
4591 Varaosat (autot)	-38 870,89	-40 000,00	-1 129,11	-29 827,44	-45 500	-15 672,56	-68 698,33	-85 500	-16 801,67	80,35
4600 Muu materiaali	-872,68	-9 000,00	-8 127,32	-160 060,94	-268 500	-108 439,06	-160 933,62	-277 500	-116 566,38	57,99
4645 Henkilökunnan muistaminen	0,00	0	0,00	-29 292,96	-5 200	24 092,96	-29 292,96	-5 200	24 092,96	563,33
Avustukset	0,00	0	0,00	-12 536,93	-50 000	-37 463,07	-12 536,93	-50 000	-37 463,07	25,07
4740 Avustukset yhteisöille	0,00	0	0,00	-4 200,00	-50 000	-45 800,00	-4 200,00	-50 000	-45 800,00	8,40
4750 Avustukset muille	0,00	0	0,00	-8 336,93		8 336,93	-8 336,93	0	8 336,93	
Muut toimintakulut	-749 691,94	-725 288	24 403,94	-4 351 625,02	-4 260 920	90 705,02	-5 101 316,96	-4 986 208	115 108,96	102,31
Vuokrat	-749 691,93	-725 288	24 403,93	-4 333 698,77	-4 147 700,00	185 998,77	-5 083 390,70	-4 872 988	210 402,70	104,32
4820 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-14 628,84	-90 000	-75 371,16	-4 325 045,41	-4 135 500	189 545,41	-4 339 674,25	-4 225 500	114 174,25	102,70
4821 Laskutetut vuokrat (osastojen väliset)	-58 738,86	0	58 738,86	58 738,86	50 000	-8 738,86	0,00	50 000	50 000,00	0,00
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-676 324,23	-635 288	41 036,23	-52 774,07	-47 200	5 574,07	-729 098,30	-682 488	46 610,30	106,83
4860 Muut vuokrat	0,00	0	0,00	-14 618,15	-15 000	-381,85	-14 618,15	-15 000	-381,85	97,45
Muut toimintakulut	-0,01	0	0,01	-17 926,25	-113 220,00	-95 293,75	-17 926,26	-113 220	-95 293,74	15,83
4910 Välittömät verot	0,00	0	0,00	-964,79		964,79	-964,79	0	964,79	
4920 Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,00	0	0,00	0,00		0,00	0,00	0	0,00	
4930 Jäsenmaksut	0,00	0	0,00	-10 150,00	-10 300	-150,00	-10 150,00	-10 300	-150,00	98,54
4935 Kokous- ja neuvottelukulut	0,00	0	0,00	-1 291,55	-400	891,55	-1 291,55	-400	891,55	322,89
4940 Muut kulut	-0,01	0	0,01	-3 693,56	-102 020	-98 326,44	-3 693,57	-102 020	-98 326,43	3,62
4941 Luottotappiot	0,00	0	0,00	-1 826,35	-500	1 326,35	-1 826,35	-500	1 326,35	365,27
Toimintakulut yhteensä	-5 485 596,44	-5 219 088	266 508,44	-21 365 218,68	-19 946 630,00	1 418 588,68	-26 850 815,12	-25 165 718	1 685 097,12	106,70
TOIMINTAKATE	-11 377,51	0,00	11 377,51	-615 564,10	820 000	1 435 564,10	-626 941,61	820 000	1 446 941,61	-76,46
Rahoitustuotot ja kulut										
Korkotuotot	0,00	0	0,00	63,45	0	-63,45	63,45	0	-63,45	
Muut rahoitustuotot	0,38	0	-0,38	17 055,19	-20 000	-37 055,19	17 055,57	-20 000	-37 055,57	-85,28
Korkokulut	-29,63	0	29,63	-4 259,21		4 259,21	-4 288,84	0	4 288,84	
Muut rahoituskulut	-0,08	0	0,08	-477,84		477,84	-477,92	0	477,92	
VUOSIKATE	-11 406,84	0	11 406,84	-603 182,51	800 000	1 440 237,70	-614 589,35	800 000	1 414 589,35	-76,82
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0	0,00	-770 896,05	-800 000	-29 103,95	-770 896,05	-800 000	-29 103,95	96,36
Satunnaiset kulut	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00	
TILIKAUDEN TULOS	-11 406,84	0	11 406,84	-1 374 078,56	0	1 374 078,56	-1 385 485,40	0	1 385 485,40	
Varausten muutos	0,00	0								
Varausten poisto	0,00	0								
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-11 406,84	0	11 406,84	-1 374 078,56	0	1 374 078,56	-1 385 485,40	0	1 385 485,40	

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.2021 - 2019

	2021	muutos ed. vuoteen %	2020	muutos ed. vuoteen %	2019
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	25 987 579,90	7,07	24 271 025,52	2,11	23 768 628,50
<i>Liiketoiminnan myyntituotot</i>	<i>128 767,55</i>	5,71	<i>121 817,54</i>	-20,08	<i>152 429,88</i>
3001 Myyntituotot	118 087,06	3,62	113 962,40	-1,45	115 642,08
3002 Myyntituotot kunnilta	812,00	0,00	812,00	0,00	812,00
3010 Myyntituotot muilta	9 868,49	40,11	7 043,14	-80,42	35 975,80
<i>Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä</i>	<i>25 730 996,51</i>	6,94	<i>24 060 757,37</i>	2,28	<i>23 525 485,41</i>
3110 Jäsenkuntien maksuosuudet ja k	20 086 829,00	6,70	18 825 051,00	3,33	18 219 108,00
3115 Muut yhteistoimintakorvaukset	5 624 371,52	7,73	5 220 906,37	-0,88	5 267 357,41
3130 Muut korvaukset	19 795,99	33,76	14 800,00	-62,07	39 020,00
<i>Muut suoritteiden myyntituotot</i>	<i>127 815,84</i>	44,51	<i>88 450,61</i>	-2,49	<i>90 713,21</i>
3140 Muut myyntituotot	127 815,84	44,51	88 450,61	-2,49	90 713,21
Maksutuotot	0,00		0,00		0,00
3240 Sairaankuljetusmaksut	0,00		0,00		0,00
Tuet ja avustukset	143 052,32	-53,93	310 487,48	20,83	256 965,46
3300 Työllistämistuki	0,00		0,00		0,00
3330 Muut tuet ja avustukset	77 222,89	5,11	73 470,32	9,12	67 330,95
3335 Muut tuet ja avustukset valtio	65 829,43	-72,23	237 017,16	24,99	189 634,51
Vuokratuotot	0,00		0,00		0,00
3420 Vuokratuotot	0,00		0,00		0,00
3450 Koneiden ja laitteiden vuokratuotot	0,00		0,00		0,00
3460 Muut vuokratuotot	0,00		0,00		0,00
Muut toimintatuotot	93 241,29	-59,75	231 670,36	410,20	45 408,01
3510 Pysyvien vastaavien myyntituotot	31 021,92	-85,11	208 305,92	439,25	38 629,03
3530 Muut tuotot (kom. myyntituotot)	62 219,37	166,30	23 364,44	244,66	6 778,98
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	26 223 873,51	5,69	24 813 183,36	3,08	24 071 001,97
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-17 906 454,55	16,14	-15 417 638,34	-1,22	-15 608 440,10
<i>Palkat ja palkkiot</i>	<i>-15 057 312,70</i>	17,98	<i>-12 762 677,11</i>	-0,19	<i>-12 787 528,12</i>
4001 Kokouspalkkiot	-7 400,00	3,06	-7 180,00	6,21	-6 760,00
4002 Vakituisten ja puolivak. kk-palkat	-8 953 986,09	5,29	-8 504 153,50	2,74	-8 277 321,22
4003 Sijaiset, tilapäiset, määräaikaiset palkat	-808 142,94	6,08	-761 847,52	-18,96	-940 049,02
4004 Yliytöt	-110 300,71	45,37	-75 875,77	11,34	-68 149,96
4005 Varallaolokorvaukset	-177 016,79	2,15	-173 296,32	0,96	-171 644,84
4006 Haittalisät, vpk:n palkat	-3 502 571,35	6,84	-3 278 375,02	-2,44	-3 360 262,72
4007 Laskutetut palkat (osastojen välillä)	0,00		0,00		0,00
4012 Asiantuntijapalkkiot ja luento	-5 250,00	12,78	-4 655,00	-63,82	-12 864,54
4013 Muut palkat	-63,07	-91,07	-706,44	-76,45	-3 000,00
4060 Jaksotetut palkat ja palkkiot	-1 740 608,05	1 511,05	-108 042,01	21,14	-89 184,53
4230 Sairausvakuutuskorvaukset	248 026,30	63,76	151 454,47	6,88	141 708,71
<i>Henkilösivukulut</i>	<i>-2 849 141,85</i>	7,31	<i>-2 654 961,23</i>	-5,88	<i>-2 820 911,98</i>
<i>Eläkekulut</i>	<i>-2 262 303,13</i>	5,96	<i>-2 135 013,08</i>	-7,92	<i>-2 318 592,98</i>
4100 JuEl-maksut	-2 184 880,28	5,56	-2 069 888,83	-5,69	-2 194 704,19
4110 Muut työeläkemaksut	-77 952,68	46,38	-53 255,23	-22,20	-68 448,63
4120 Eläkemenuperusteiset maksut	-12 804,81	4,67	-12 233,13	56,51	-7 815,97
4125 Varhemaksut	0,00	#JAKO/0!	0,00	-100,00	-12 289,25
4129 Laskutetut eläkemaksut	6 286,48		0,00		0,00
4130 Jaksotetut eläkekulut	7 048,16	1 835,72	364,11	-101,03	-35 334,94
<i>Muut henkilösivukulut</i>	<i>-586 838,72</i>	12,86	<i>-519 948,15</i>	3,51	<i>-502 319,00</i>
4150 Kansaneläke- ja sairausvak.	-204 158,31	20,27	-169 750,15	73,75	-97 698,29
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-251 874,17	18,03	-213 400,31	-17,22	-257 796,24
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-152 278,11	-10,80	-170 721,43	-9,62	-188 890,84
4178 Laskutetut vakuutusmaksut	0,00		0,00		0,00
4180 Muut sosiaalivakuutusmaksut	-4 825,21	2,07	-4 727,15	-7,77	-5 125,50
4190 Jaksotetut sosiaalivakuutusmaksut	26 297,08	-31,96	38 650,89	-18,10	47 191,87
Palvelujen ostot	-2 581 991,47	19,64	-2 158 096,06	-2,42	-2 211 550,63
4310 Palvelujen ostot kunnilta	-449 065,40	11,86	-401 466,68	6,21	-377 975,83
4330 Palvelujen ostot sopimusyhteisöiltä	-24 627,76	-17,93	-30 009,05	-14,45	-35 078,29
4340 Toimisto- ja pankkipalvelut	-4 583,00	31,54	-3 484,12	-5,59	-3 690,53
4341 Atk-palvelut	-669 991,18	26,32	-530 411,45	19,30	-444 603,54
4345 Muut asiantuntijapalvelut	-10 419,72	107,45	-5 022,67	-30,82	-7 260,64
4350 Painatukset ja ilmoitukset	-10 400,99	1,37	-10 260,38	-28,02	-14 255,01
4360 Posti- ja telepalvelut	-19 049,38	10,65	-17 216,64	-0,56	-17 313,07
4361 Virvepalvelut	-110 045,50	10,03	-100 015,50	7,99	-92 616,90
4370 Vakuutukset	-196 577,69	38,96	-141 460,69	1,82	-138 935,43
4381 Siivouspalvelut	-95 495,01	-5,48	-101 032,76	0,99	-100 044,65
4382 Pesulapalvelut	-5 056,09	-15,11	-5 956,24	-7,76	-6 457,42
4383 Jätevesimaksut	0,00	-100,00	-19,59		-6,16
4384 Jätehuolto	-7 884,73	-30,58	-11 357,52	81,64	-6 252,85
4390 Rakennusten ja alueiden rakent	-40 357,96	45,20	-27 795,20	-64,09	-77 405,46
4391 Autojen korjaukset	-337 495,41	13,10	-298 393,89	38,99	-214 692,47
4400 Koneiden, kaluston ja laitteid	-108 238,92	22,24	-88 547,02	-43,74	-157 383,86
4410 Majoitus- ja ravitsemuspalvelu	-12 205,44	7,35	-11 369,75	-30,05	-16 254,28

	2021	muutos ed. vuoteen %	2020	muutos ed. vuoteen %	2019
4420 Verottomat korvaukset	-12 794,58	-28,52	-17 899,97	-28,22	-24 936,13
4430 Sosiaali- ja terveystoimintapalvelut	-53 041,09	-4,78	-55 705,15	57,42	-35 387,14
4432 Työterveyshuolto- ja palvelut	-238 246,78	45,87	-163 332,76	-19,82	-203 700,87
4440 Koulutus- ja kulttuuripalvelut	-37 543,51	-8,01	-40 810,91	-41,35	-69 579,35
4460 Muut yhteistomintaosuudet	-9 804,72	-12,56	-11 213,47	25,52	-8 933,55
4470 Ateriamaksupädytykset	-80 528,25	87,96	-42 843,97	-56,54	-98 580,70
4475 Muut palvelut	-27 649,29	88,74	-14 649,41	-51,03	-29 917,52
4480 Henkilökunnan virkistys	-20 889,07	-24,92	-27 821,27	-8,15	-30 288,98
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 248 515,21	11,81	-1 116 677,45	-11,69	-1 264 523,92
<i>Ostot tilikauden aikana</i>	<i>-1 248 515,21</i>	<i>11,81</i>	<i>-1 116 677,45</i>	<i>-11,69</i>	<i>-1 264 523,92</i>
4500 Toimisto- ja koulutarvikkeet	-5 561,45	-14,26	-6 486,54	-37,97	-10 456,54
4510 Kirjallisuus	-6 515,00	-18,16	-7 960,66	-13,49	-9 202,18
4511 Oppikirjat	0,00		0,00		0,00
4520 Elintarvikkeet	-13 364,78	75,95	-7 595,92	-39,37	-12 528,53
4530 Vaatteisto	-16 487,41	-21,36	-20 964,49	-53,72	-45 303,32
4531 Suojavaatteisto	-49 007,94	-46,94	-92 362,83	40,61	-65 687,58
4540 Lääkkeet	-12 356,48	286,84	-3 194,25	87,65	-1 702,28
4550 Siivous- ja puhdistusaineet	-18 145,35	26,67	-14 324,94	16,29	-12 318,26
4560 Poltto- ja voiteluaineet	-427 017,71	45,48	-293 528,02	-20,30	-368 272,34
4570 Lämmitys	0,00		0,00		0,00
4571 Sähkö	-11 037,47	6,32	-10 381,57	0,60	-10 319,36
4572 Vesi	0,00		0,00		0,00
4580 Kalusto	-354 016,40	18,40	-299 005,11	-6,08	-318 355,64
4581 Atk-laitteet	-76 080,31	204,96	-24 947,42	-68,71	-79 725,35
4590 Rakennusmateriaali	0,00		0,00		0,00
4591 Varaosat (autot)	-68 698,33	4,32	-65 855,93	-21,88	-84 302,54
4600 Muu materiaali	-160 933,62	-34,61	-246 111,52	4,24	-236 091,31
4645 Henkilökunnan muistaminen	-29 292,96	22,27	-23 958,25	133,54	-10 258,69
Avustukset	-12 536,93	1 105,47	-1 040,00	-30,67	-1 500,00
4740 Avustukset yhteisöille	-4 200,00	#JAKO/0!	0,00	-100,00	-1 000,00
4750 Avustukset liikelaitoksille	-8 336,93	701,63	-1 040,00	108,00	-500,00
Muut toimintakulut	-5 101 316,96	7,32	-4 753 156,62	5,42	-4 508 724,25
<i>Vuokrat</i>	<i>-5 083 390,70</i>	<i>7,23</i>	<i>-4 740 575,52</i>	<i>5,44</i>	<i>-4 495 787,85</i>
4820 Rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-4 339 674,25	5,59	-4 109 953,89	6,05	-3 875 335,01
4821 Laskutetut vuokrat (osastojen väliset)	0,00	#JAKO/0!	0,00		-28 070,22
4840 Koneiden ja laitteiden vuokrat	-729 098,30	18,66	-614 460,69	5,51	-582 364,57
4860 Muut vuokrat	-14 618,15	-9,55	-16 160,94	61,32	-10 018,05
<i>Muut toimintakulut</i>	<i>-17 926,26</i>	<i>42,49</i>	<i>-12 581,10</i>	<i>-2,75</i>	<i>-12 936,40</i>
4910 Välittömät verot	-964,79	16,44	-828,55	87,27	-442,44
4920 Käyttöomaisuuden myyntitappiot	0,00		0,00		0,00
4930 Jäsenmaksut	-10 150,00	0,00	-10 150,00	10,54	-9 182,26
4935 Kokous- ja neuvottelukulut	-1 291,55	26,43	-1 021,55	-63,21	-2 776,70
4940 Muut kulut	-3 693,57	535,73	-581,00	21,04	-480,00
4941 Luottotappiot	-1 826,35	#JAKO/0!	0,00	-100,00	-55,00
Toimintakulut yhteensä	-26 850 815,12	14,52	-23 446 608,47	-0,63	-23 594 738,90
TOIMINTAKATE	-626 941,61	-145,88	1 366 574,89	186,94	476 263,07
Rahoitustuotot ja kulut					
<i>Korkotuotot</i>	<i>63,45</i>		<i>14 749,50</i>	<i>#JAKO/0!</i>	<i>0,00</i>
<i>Muut rahoitustuotot</i>	<i>17 055,57</i>	<i>28 288,10</i>	<i>60,08</i>	<i>-99,89</i>	<i>53 702,57</i>
<i>Korkokulut</i>	<i>-4 288,84</i>	<i>1 762,36</i>	<i>-230,29</i>	<i>-75,09</i>	<i>-924,42</i>
<i>Muut rahoituskulut</i>	<i>-477,92</i>	<i>4 779 100,00</i>	<i>-0,01</i>	<i>-1,00</i>	<i>-2 323,74</i>
VUOSIKATE	-614 589,35	-144,50	1 381 154,17	162,22	526 717,48
<i>Suunnitelman mukaiset poistot</i>	<i>-770 896,05</i>	<i>-1,96</i>	<i>-786 305,14</i>	<i>-3,71</i>	<i>-816 596,80</i>
TILIKAUDEN TULOS	-1 385 485,40	332,91	594 849,03	-305,21	-289 879,32
Varausten muutos					
<i>Varausten lisäys/ vähennys</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>		<i>0,00</i>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-1 385 485,40	332,91	594 849,03	-305,21	-289 879,32

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Toimintatuotot / toimintakulut %	97,67		105,83	102,02
Vuosikate / poistot %	-79,72		175,65	64,37

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT
INVESTOINTIEN TOTEUTUMA 31.12.2021

	Pelastustoimi		
	tot	ta	erotus
2021 toteutuneet	1 174 429,83	927 000,00	-247 429,83
Yhteensä	1 174 429,83	927 000,00	-247 429,83
Investointien rahoitus			
Avustukset	-118 407,29	-27 000,00	91 407,29
Myyntituotot, myyntivoitot	-36 999,68	-100 000,00	-63 000,32
Yhteensä	-155 406,97	-127 000,00	28 406,97
Nettoinvestoinnit ennen poistoja	1 019 022,86	800 000,00	-219 022,86
Poistot	-770 896,05	-800 000,00	-29 103,95
Investointien yli/alijäämä	248 126,81	0,00	-248 126,81

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Maksuosuusjako

Siirtymäkauden 1. vuosi 70 % vanha järjestelmä, 30 % asukaslukupohjainen (Lahti kertoimella 0,90)

Kunta, kerroin 0,8	Asukasluku 31.12.2019	Asukasluku * 0,80	Kohtuullistamiset/ kaikki €	Asukasluku Lahti *0,90	As.lukupohj. osuus 30% €	Maksuosuus €
liitti	6711	5369	456 379	6 711	208 101	664 480
kuntakoht. ka/ asukas						
Padasjoki	2896	2317	196 941	2 896	89 802	286 743
kuntakoht. ka/ asukas						
Hartola	2697	2158	183 408	2 697	83 631	267 040
kuntakoht. ka/ asukas						
Sysmä (*0,8)	3657	2926	198 954	3 657	113 400	312 354
kuntakoht. ka/ asukas		2340				
Kärkölä	4368	3494	297 044	4 368	135 447	432 491
kuntakoht. ka/ asukas						
Asikkala	8083	6466	549 681	8 083	250 645	800 326
Asukasluku yhteensä	28412	22144	1 882 409	28 412		
			1 882 409		881 026	2 763 434
Vuorovahvuus 1 + 3						
Kunta, kerroin 1,0						
Orimattila	16003	16003	1 360 347	16 003	496 236	1 856 583
kuntakoht. ka/ asukas						
Hollola (*0,8)	23410	18728	1 591 988	23 410	725 919	2 317 907
kuntakoht. ka/ asukas						
Heinola	18667	18667	1 586 803	18 667	578 844	2 165 646
kuntakoht. ka/ asukas						
Asukasluku yhteensä	58080	53398		58 080		
Yhteensä			4 539 138		1 800 999	6 340 137
Kunta, kerroin 0,75						
Lahti 0,75 ja 0,90		89867	7 639 235	107 841	3 344 025	10 983 259
Asukasluku / ka asukasta	119823	89867				
Yhteensä	206315	165410	7 639 235	194 333	3 344 025	10 983 259
Menot						
			#VIITTAUS!			
Jaettavat kustannukset yhteensä	70 % maksuosuuksista		14 060 781	30 % maksuosuuksista	6 026 049	20 086 830
Apuluku / Keskimäärin/ as.luku			85,01			97,36
Jaettavat kustannukset yhteensä	70 % maksuosuuksista		14 060 781	30 % maksuosuuksista	6 026 049	20 086 830
Apuluku / Keskimäärin/ as.luku			85,01			97,36

Luetelo kirjanpidosta ja aineistoista 2021

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Numero- sarja alk.		Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös			Tasekirja Tase-erittelyjen saldoselvitykset Liitetietotositteet Tiliikartta	Pelastuslaitoksen tasekirjassa on esitetty kirjanpitolain edellyttämä tilinpäätös, toimintakertomus sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistosta	Pelastuslaitoksella paperilla
Pääkirjanpito			Pää- ja Päiväkirjat	Pääkirjanpitoon kootaan yhteenveto esijärjestelmien tapahtumista	Tapahtumat säilytetään sähköisessä arkistossa
Pääkirjanpilotosite	MUIST1	10001	Muistiotositteet Raindance	Pääkirjanpitoon manuaalisesti	Kuntamalli Raindance
	MUIST2	13001	Kassatositteet	pääkirjanpitoon manuaalisesti	kirjanpitojärjestelmässä ja paperitulosteina
	KOMMUI	39011	Käyttöomaisuuden muistiot	Pääkirjanpitoon manuaalisesti	kirjanpitojärjestelmässä ja paperitulosteina
Liittymät	MATKAT	103001	TEM matkalaskujärjestelmä	Tapahtumat siirretään liittymän kautta pääkirjanpitoon yhdistelmänä	Matkalaskut ja siihen liittyvät erittelyt ja laskelmat säilytetään sähköisenä TEM- matkalaskujärjestelmässä.
Liittymät	PALKAT	100001	FK palkkaliittymä, palkkatositteet	Tapahtumat siirretään liittymän kautta pääkirjanpitoon yhdistelmänä	Palkkakirjanpito ja siihen liittyvät erittelyt ja laskelmat säilytetään sähköisenä FK- palkanlaskentajärjestel-mässä
Myyntireskontra	YMR10	10000001	Yleislaskut	Tositteet siirtyvät ProE-laskutuksesta /RD MRP-järj. myyntireskontraan	Tapahtumat säilytetään sähköisenä ProE-laskutuksessa / MRP-järjestelmässä
	YMR30	30000001	Palotarkastuslaskut	Tositteet siirtyvät Merlot- palotarkastusohjelmasta	
	YMRMAN	5110001	MR Manuaalisuoritukset	on integroitu suoraan pääkirjanpitoon siirretään Banking-ohjelmasta RD kirjanpitoon	sähköisenä Banking-järjestelmässä
	YMRVII	5210001	MR Viitesuoritukset		
Ostoreskontra	OSTOT	8000001	Ostolaskut	Tositteet siirtyvät Raindance ORP:sta Kuntamalli Raindance järjestelmään	Tapahtumat säilytetään sähköisenä Rondossa
	OMAKSU	8990001	Ostoreskontra maksut	Ostoreskontran tapahtumat ovat osa Kuntamalli Raindance järjestelmää, joka on integroitu suoraan pääkirjanpitoon	
Tiliotteet				Basware/ Banking maksuliikenneohjelmasta liittymien kautta Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmään	Tapahtumat säilytetään sähköisenä Baswaren InvoiceReady-arkistossa
	PANKKI	101001	Pankkien tiliotteet		
Avaava tase	ALKUSA	1001	Alkusaldot	Siirretään ALKUSA -raportilla	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä
Talousarvio				Budjetti laaditaan Raindance- budjetoitijärjestelmässä ja siirretään Kuntamalli Raindance järjestelmään	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä
	BUD	2001	Talousarvio		
Lisätalousarvio	BUDL	3001	Lisätalousarvio	Viedään manuaalisesti	Kuntamalli Raindance kirjanpitojärjestelmässä

JOHTOKUNNAN JA PELASTUSJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Lahti 16. päivänä helmikuuta 2022

TILINTARKASTUSMERKINTÄ:

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Lahdessa

2022

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

BDO Auditor Oy

VAHVISTUSILMOITUSKIRJE TILINTARKASTAJALLE

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen tilikauden 01.01. – 31.12.2021 tilintarkastukseen liittyen vahvistamme parhaan tietomme ja käsityksemme mukaisesti seuraavaa:

- Olemme täyttäneet tilintarkastustoimeksiannon vahvistuskirjeessä tarkoitetut velvollisuutemme, jotka koskevat tietojen antamista tilintarkastajalle sekä tilinpäätöksen laatimista kuntalain mukaisesti, erityisesti siten, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot.
- Liiketapahtumat on kirjattu kirjanpitoon, ja ne sisältyvät tilinpäätökseen.
- Merkittävät oletukset, joita olemme käyttäneet kirjanpidollisia arvioita tehdessämme, ovat kohtuullisia.
- Korjaamattomia virheellisyyksiä emme ole havainneet.
- Pelastuslaitosta koskevia väärinkäytöksiä tai epäilyjä väärinkäytöksiä tai säädösten tai määräysten noudattamatta jättämisistä tai epäilyjä noudattamatta jättämisistä ei ole tiedossamme.
- Tiedossamme ei ole esteellisyyssäännösten vastaisia päätöksiä, menettelyjä tai liiketapahtumia.
- Valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot ovat oikeita.
- Olemme antaneet toimintakertomuksessa selonteot sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä annettu muut toimintakertomuksen laadintaa koskevien ohjeiden mukaiset tiedot.

Vahvistusilmoituskirjeellä ei muuteta laitoksen johtokunnan, tilivelvollisten, viranhaltijoiden, työntekijöiden eikä tilintarkastajan lainsäädännön mukaisia velvoitteita eikä vastuita. Tähän kirjeeseen sovelletaan tilintarkastajan salassapitovelvollisuutta.

Sitoudumme ilmoittamaan tilintarkastajalle, mikäli ennen tilintarkastuskertomuksen antamista tietoomme tulee muutoksia tässä vahvistusilmoituskirjeessä kuvatuissa seikoissa.

Tämä kirje annetaan tiedoksi myös tarkastuslautakunnalle.

Lahdessa 16. helmikuuta 2022

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtokunnan puolesta

Marja-Kaarina Koskinen
johtokunnan puheenjohtaja

Jari Hyvärinen
pelastusjohtaja

Henkilöstöraportti

2021

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Sisältö

1	Johdanto	2
2	Henkilöstön määrä ja palvelussuhteet	3
3	Henkilöstörakenne	4
3.1	Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus	5
3.2	Savusukelluskelpoisuus	6
4	Työaika.....	7
5	Osaaminen ja sen kehittäminen	8
5.1	Koulutustaso	8
5.2	Osaamisen kehittäminen.....	9
6	Terveydellinen toimintakyky ja työhyvinvointi	11
6.1	Sairauspoissaolot.....	11
6.2	Työtapaturmat.....	14
6.3	Työterveyshuollon toiminta	14
7	Yhteistoiminta ja työsuojelutoimikunta	15
7.1	Virkistystoimikunta.....	15
7.2	Yhteistyötoimikunta	16
7.3	Työpaikkakokous ja välitön yhteistoiminta	16
7.4	Luottamusmiestoiminta	16
7.5	Työsuojeluorganisaatio 2021	17
8	Palkka- ja henkilöstökustannukset	18
8.1	Henkilöstöetuudet.....	19

1 Johdanto

Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle määritellään maakuntavaltuustossa vuosittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, joiden mukaisesti toimintaa toteutetaan. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista seurataan neljän (4) eri näkökulman kautta. Jokaisessa näkökulmassa määritellään kriittiset menestystekijät eli asiat, joissa tulee ehdottomasti onnistua, kun halutaan päästä asetettuun tavoitteeseen. Yksi näkökulmista on uudistuminen ja henkilöstön työkyky. Tälle asetettuja kriittisiä menestystekijöitä ovat esimerkiksi hyvä kilpailukyky työnantajana ja vapaaehtoistoimijana, osaava, motivoitunut, kehittymishaluinen ja työkyvyltään tehtäviä vastaava henkilöstö, korkeatasoinen työhyvinvointi sekä työilmapiirin ja henkilöstön työtyytyväisyyden ylläpitäminen ja parantaminen mahdollisuuksien mukaan. Asioita mitataan eri mittareilla ja tarkoitus on käyttää samoja mittareita koko jakson ajan. Mittareista saadun informaation perusteella mietitään yhteistyössä henkilöstön kanssa mahdollisia toimenpiteitä ongelmien poistamiseksi. Esimerkkinä mainittakoon työtyytyväisyyskyselyt ja kehityskeskustelut, joista saatujen palautteiden mukaisesti esille nousseita ongelmia pyritään poistamaan tai ainakin vähentämään.

Henkilöstöraportin tarkoituksena on antaa tietoa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen henkilöstövoimavaroista ja -kustannuksista seurannan, suunnittelun ja päätöksenteon tueksi. Mikäli jossakin muuttujassa tapahtuu huomattavia muutoksia, pyritään niihin puuttumaan heti ja selvittämään poikkeamien syyt, esimerkkinä lyhyiden sairaspöissaolojen lisääntyminen. Käytössä olevista palkahallinto- sekä henkilöstöhallinto-ohjelmistosta koottujen raporttien avulla saamme melko kattavaa tietoa henkilöstöön liittyvistä asioista.

Henkilöstöraportti sisältää perinteisesti henkilöstöä kuvaavia lukumääräisiä ja euromääräisiä tietoja, joitakin tunnuslukuja sekä sanallista selostusta vuoden 2021 toiminnasta. Raporttia laadittaessa on pyritty huomioimaan raportin informatiivinen anti sekä helppolukuisuus.

Vuosi 2021 oli henkilöstölle erityisen vaikea jatkuvien Covid-19 pandemian aiheuttamien rajoitteiden ja muutosten vuoksi. Covid-19 alkoi näkyä myös väsymyksenä ja eriasteisena työtytymättömyytenä työyhteisössä. Toimintatapoja jouduttiin muuttamaan vuoden aikana useaan kertaan ja jo kertaalleen puretut eristystoimet jouduttiin ottamaan vuoden lopulla uudelleen käyttöön.

Vuoden 2021 sairauspöissaolojen määrässä on huomattava, yli 5,5 % kasvu edellisvuoteen verrattuna. Sairauspöissaolojen kasvu on erityisen suurta pitkissä yli 30 pv sairauspöissaloissa, joissa pöissaolopäivien määrä on yli kaksinkertaistunut. Lyhyempien sairauspöissaolojen määrässä sitä vastoin on tapahtunut laskua. Yksittäisinä huomioina sairauspöissaaloissa näkyvät edelleen lähinnä vapaa-ajalla sattuneet tapaturmat, jotka aiheuttavat paljon suhteellisen pitkiä sairauspöissaoloja. Henkilöstön määrässä, eläköityneiden määrässä, keski-ässä sekä kokonaispöissaolojen määrässä ei ole havaittavissa suuria muutoksia.

Työnantaja pyrkii edelleen kaikin keinoin auttamaan ja kehittämään yhdessä henkilöstön kanssa keinoja ja toimintatapoja, joilla työyhteisöimme koetaan olevan työpaikka, jonne halutaan ja jossa halutaan pysyä

Kiitokset henkilökunnalle jaksamisesta ja tsemppiä tulevaan.

Lahdessa 9.2.2022

Jari Hyvärinen
Pelastusjohtaja

2 Henkilöstön määrä ja palvelussuhteet

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen vakinaisen henkilöstön kokonaismäärä 31.12.2021 oli 248 (+6) henkilöä. Palvelussuhteisia määräaikaista tai sijaisia oli 19 (+0) henkilöä.

Sivutoimista (sopimuspalokunnat sekä puolivakinainen) henkilöstöä, jonka palkan maksun hoitaa pelastuslaitos, oli 31.12.2021 yhteensä 280 (+ 61) henkilöä. Vuoden 2021 alusta litin Vpk ja Vuolenkosken Vpk mukaan Päijät-Hämeeseen.

Vakinaisesta ja määräaikaisesta henkilökunnasta kuuluu kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen piiriin 15 (-38) henkilöä, teknisten sopimuksen piiriin 209 (+1) sekä SOTE-sopimukseen 43 henkilöä.

Osasto	Vakinainen	Määräaikainen	Yhteensä	Muutos 2020 - 21
Hallinto	7	2	9	+ 2
Pelastustoiminta	180	12	192	
Riskienhallinta	12	2	14	+ 1
Ensihoito	40	3	43	+ 3
Tekninen	9		9	
Yhteensä	248	19	267	+ 6

Taulukko 1. Henkilöstön määrä osastoittain 31.12.2021.

Osasto	Ylempi johto	Päällystö	Alipäällystö/esimies	Miehistö
Hallinto	2			5
Pelastustoiminta	6	12	24	138
Riskienhallinta	3	9		
Ensihoito	1		5	34
Tekninen	1		1	7
Yhteensä	13	21	30	184

Taulukko 2. Vakinaisen henkilöstön asema 31.12.2021.

3 Henkilöstörakenne

Ikä	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
20 - 29 v	32	21	17	15	13	10	15
30 - 34 v		25	25	27	25	31	29
35 - 39 v		39	35	37	43	35	33
40 - 44 v		38	42	32	32	38	41
45 - 49 v		31	28	34	36	37	39
50 - 54 v		47	45	42	42	31	26
55 - 59 v		31	36	37	36	41	46
60 - 65 v		9	10	12	17	19	19
65 v →		1					
Keski-ikä	42,6	44,1 v	44,8 v	45,0 v	45,3 v	45,6 v	45,4 v

Taulukko 3. Vakinainen henkilöstö ikäryhmittäin 2015–2021. (31.12.2021)

Henkilöstön ikärakenne asettaa tulevina vuosina erityisiä haasteita työkyvyn ylläpitämisen lisäksi myös osaamisen varmistamiseksi tulevaisuudessa.

Henkilöstöryhmä	2017	2018	2019	2020	2021
Päätoiminen henkilöstö	238	236	244	242	248
Määräaikainen henkilöstö	25	31	18	19	19
Puolivakinainen/toimenpidepalkkainen	70	61	63	56	28
Sopimuspalokunta/hälytysosastot	389	398	381	355	562
Yhteensä	722	726	706	672	857

Taulukko 4. Henkilöstömäärä henkilöstöryhmittäin 2017–2021.

3.1 Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus on edelleen pientä. Vuonna 2021 eläkkeelle jäi viisi (5) henkilöä, joista kaksi (2) työkyvyttömyys- ja muut vanhuuseläkkeelle. Kolme (3) henkilöä irtisanoutui saatuaan uuden työpaikan. Irtisanoutumisissa ei ollut havaittavissa työnantajasta johtuvaa syytä.

Palvelussuhteen päättymisen syy	2017	2018	2019	2020	2021
Eläkkeelle siirtyminen	5	6	4	5	5
Irtisanoutuminen	3	2	5	3	3
Työnantaja irtisanonut				1	
Työsuhteen purku					
Toiminta ulkoistettu					
Muu syy		1		1	
Yhteensä	8	9	9	10	8

Taulukko 5. Vakinaisten palvelussuhteiden päättyminen 2017–2021.

Eläkelaji	2017	2018	2019	2020	2021
Vanhuuseläke	5	5	3	3	3
Työkyvyttömyyseläke		1	1	2	2
Osatyökyvyttömyyseläke					
Kuntoutustuki					
Muu eläkelaji					
Yhteensä	5	6	4	5	5

Taulukko 6. Eläkkeelle siirtyminen 2017–2021.

Eläkelaji	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Vanhuuseläke	4	4	5	6	6	6
Työkyvyttömyyseläke	1	1	1	1	1	2
Yhteensä	5	5	6	7	7	8

Taulukko 7. Ennuste eläkkeellesiirtymisestä vuosina 2022–2027.

3.2 Savusukelluskelpoisuus

Pelastuslaitoksen pelastustoimintaan kuuluvalta miehistöltä sekä alipäällystöltä vaaditaan olemassa olevan pelastussukellusohjeen mukainen savusukelluskelpoisuus. Savusukelluskelpoisuus testataan vuosittain Firefit-testausmenetelmää käyttäen. Savusukelluskelpoisuuden omaavien lukumäärä ei ole vakinaisen henkilöstön osalta viime vuosina muuttunut juuri lainkaan.

	2017	2018	2019	2020	2021
Savusukelluskelpoisuus %	93,70 %	94,30 %	94,30 %	93,03 %	93,03 %
Henkilömäärät	148/158	149/158	149/158	147/158	147/158

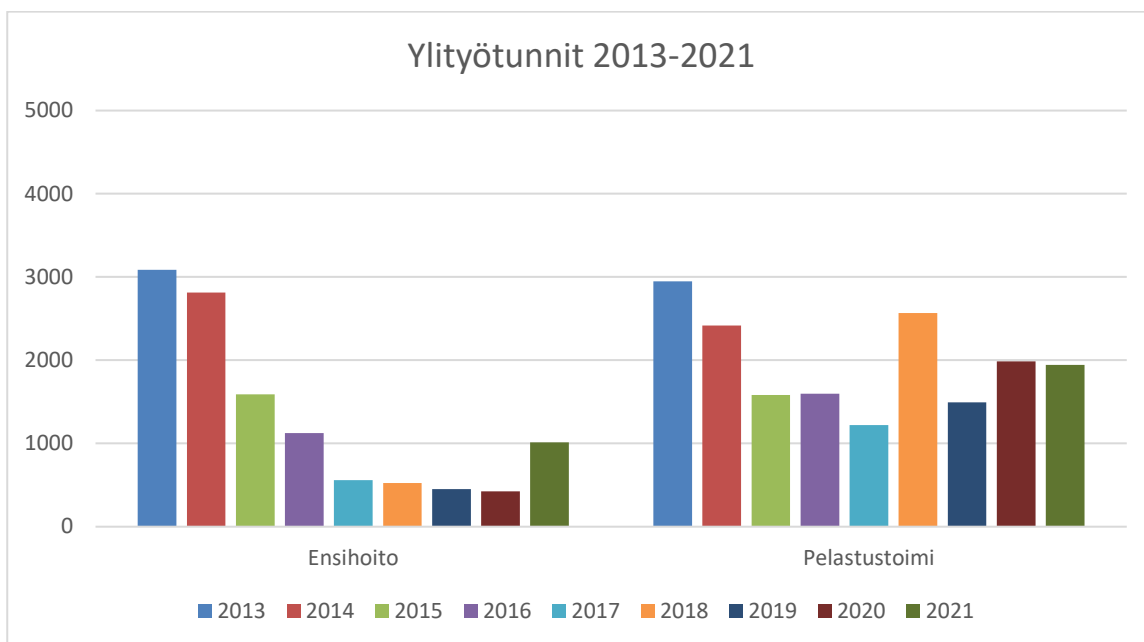
Taulukko 8. Savusukelluskelpoinen henkilöstö (palomies-ruiskumestari) 31.12.2021.

4 Työaika

Pelastuslaitoksella noudatetaan operatiivisessa toiminnassa poikkeusluvan mukaista työaika, keskimäärin 42 h/vko työaika enintään neljän viikon aikana, jolloin palveluvuoron pituus on 24 tuntia. Päivätyöajassa oleva henkilöstö on joko yleistyöajassa (38,25 h/vko) tai toimistotyöajassa (36,25 h/vko). Kokonaistyöaika on vuositasolla pysynyt suhteellisen tasaisena, ja sijaisten ja vakinaisten suhde on asiallinen. Ylitöiden määrä kasvoi hiukan edellisvuodesta, mutta on edelleen maltillinen.

	2018	2019	2020	2021
Vakinaiset	46 321	47 428	48 507	49 194
Sijaiset	7 985	7 456	6 281	6 533
Vakinaiset % työajasta	85,30 %	86,41 %	88,54 %	88,28 %
Sijaiset % työajasta	14,70 %	13,59 %	11,46 %	11,72%
Kokonaistyöaika	54 306	54 884	54 788	55 727
Kokonaistyöajan muutos	+ 1,09 %	+ 1,06 %	- 0,18 %	+ 1,71 %

Taulukko 9. Toteutuneen kokonaisvuosityöajan (kalenteripäivää) muutos 2018–2021 (vakinaiset ja määräaikaiset). Työajassa on huomioitu poissaolot.

Kaavio 1. Ylityötunnit 2013-2021.

5 Osaaminen ja sen kehittäminen

5.1 Koulutustaso

TUTKINTO	NAISET	MIEHET	Yht.	MUUTOS 2020 – 2021
Kauppateiden maisteri	1		1	
Filosofian maisteri	1		1	
Terveystieteiden maisteri				- 1
Tradenomi YAMK	1	1	2	- 1
Palopäällystö AMK		12	12	+ 4
Palopäällystötutkinto		3	3	
Palomestari­tutkinto		4	4	- 1
Insinööri YAMK	1	3	4	
Insinööri/Insinööri AMK	1	1	2	
Alempi päällystötutkinto		0	0	- 1
Teknikko		2	2	
Alipäällystö/esimies		22	22	- 1
Palomies/pelastaja		136	136	+ 2
Sairaanhoidtaja AMK	8	12	20	+ 1
Sairaanhoidtaja YAMK	4	1	5	+ 1
Ensihoitaja AMK	6	7	13	+ 4
Lähihoitaja/perushoitaja		4	4	- 1
Turvallisuustradenomi AMK		1	1	
Tietokoneasentaja		1	1	
Datanomi		2	2	+ 1
Merkonomi	1		1	
Yhteisöpedagogi	1		1	
Muu ammatillinen koulutus	1	10	11	- 1

Taulukko 10. Henkilöstön ammatillinen koulutustaso/vakinainen henkilöstö 31.12.2021.

Henkilöstön koulutustaso on luokiteltu pelastustoimen koulutustasojen mukaisesti. Pelastuslaitoksen henkilökunta on aktiivisesti hakeutunut oman alansa jatkokoulutukseen, ja tätä toimintaa on pyritty tukemaan erilaisin toimenpitein. Koulutustaso on edelleen kasvanut, ja yhä useampi henkilöstöön kuuluva hakeutuu jatko-opintoihin työuran edetessä.

5.2 Osaamisen kehittäminen

Henkilöstön kehittämisen tavoitteena on turvata se osaaminen, jota tarvitaan organisaation palveluntuotannon tuloksellisuuden ja työelämän laadun kehittämiseksi. Toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on yksilön tai organisaation tuloksellisuuden ja hyvinvoinnin parantaminen, kuuluvat henkilökohtainen koulutus sekä tiimin koulutus, organisaation ja työyhteisön kehittäminen, urakehitys ja urapolut. Henkilöstön kehittämällä tuetaan muutoksen hallintaa ja nopeutetaan uuteen tilanteeseen, uusiin tehtäviin tai pitkiltä vapailta työhön paluuseen sopeutumista. Toimenpiteillä on merkitystä myös työyhteisön toimivuuden, tuloksellisuuden ja työhyvinvoinnin kannalta.

Pelastuslaitokselle on laadittu henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Laadinnan pohjana on käytetty työmarkkinakeskusjärjestöjen yhteistä mallia henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman tavoitteena on ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja edistäminen. Pelastuslaitoskohtaisena tavoitteena on lisäksi osaamisen hallinnan ja kehittämisen yhdenmukaistaminen. Pelastuslaitos toteuttaa henkilöstön kehittämistä eri menetelmin, kuten yhteisellä koulutuksella, ammatillisella henkilöstökoulutuksella, mentoroinnilla ja perehdyttämällä.

Yhteisellä koulutuksella tarkoitetaan osapuolten yhteisesti järjestämää työelämän kehittämiseen liittyvää koulutusta, mikä ottaa huomioon työpaikkakohtaisesti paikalliset olosuhteet. Pelastustoimintaa suorittavalle päällystölle ja alipäällystölle järjestettiin vuoden 2021 aikana päällystölle 7 ja alipäällystölle 2 koulutuspäivää. Lisäksi järjestettiin koulutuspäiviä ja harjoituksia. Näitä olivat esimerkiksi vene- ja vesipelastuskoulutukset, kuumakoulutukset, ensihoitokoulutuspäivät. Koulutuspäivistä kertyi vuoden aikana osanottajamäärän huomioiden 214 koulutuspäivää.

Ammatillisen henkilöstökoulutuksen muotoja ovat täydennys-, uudelleen- ja jatkokoulutus. Täydennyskoulutuksella tarkoitetaan koulutusta, jonka avulla ylläpidetään ja kehitetään työssä tarvittavaa osaamista. Pelastustoiminnan osaston henkilöstölle täydennyskoulutuksesta koulutuspäiviä vuonna 2021 kertyi 49 päivää. Täydennyskoulutukseksi tässä yhteydessä katsotaan myös pelastuslaitoksen sisäinen, työvuoroissa järjestetty koulutus. Työvuorokoulutus on keskeisin ammattitaitoa tukeva koulutuksen muoto. Sisäistä koulutusta järjestettiin edellä mainitun lisäksi yhteensä 2 376 tuntia eli 99 tuntia työvuoroa kohden.

Jatkokoulutuksella hankitaan muodollinen kelpoisuus uusiin tehtäviin tai lisätään osaamista vastaamaan uusia vaativampia tehtäviä. Vuonna 2021 oppisopimuskoulutuksessa 17 palomiestä valmistui sosiaali- ja terveysalan perustutkintoon perustason ensihoitajaksi/ lähihoitajaksi. Muita jatkokoulutuksia olivat muun muassa palomiesten ja ylipalomiesten pelastustoiminnan johtamisen täydennyskurssi, kuljettajakoulutus sekä puomitikkaan kuljettajakurssi.

Vallitsevasta Covid-19 -pandemiasta ja siihen liittyvistä ohjeista, määräyksistä ja suosituksista johtuvat kokoontumisrajoitukset ja suojausvaatimukset asettivat suuria haasteita osaamisen kehittämislle. Sisäisiä tapahtumia järjestettiin erikoisjärjestelyin, mutta useat muut toimijat peruiivat suunnitellut koulutuksensa.

Mentorointia toteutettiin organisaation kannalta keskeisen tietotaidon siirtämiseksi henkilöstövaihdosten ja sijaisjärjestelyjen yhteydessä. Mentorina toimivat kokeneet, osaavat johtajat ja asiantuntijat. Mentorointi järjestettiin yhteisillä koulutus- ja työssäolojaksoilla.

Perehdyttäminen on sekä henkilöstön kehittämistä koulutuksellisin keinoin, että työturvallisuuslain mukaista työturvallisuus- ja työterveystoimintaa. Uudet työntekijät perehdytettiin työtehtäviinsä suunnitelmallisesti perehdytysohjelmien mukaisesti. Lisäksi pelastuslaitoksella on yhteistyösopimus Pelastusopiston kanssa palopäällystön (AMK) harjoittelutoiminnan (työhön perehdyttäminen) järjestämisestä.

Pelastuslaitos pyrkii jatkuvasti kehittämään ja monipuolistamaan koulutus- ja harjoittelutoimintaansa. Orimattilan v. 2019 valmistunutta harjoitustaloa käytetään kylmien savusukellusten ja putoamisvaarallisella alueella työskentelyn harjoitteluun. Harjoitustalo on osa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen hajautettua harjoitusalueetta.

Työaikajärjestelyitä hyödynnettiin Koronatilanteesta huolimatta kustannusneutraalisti muun muassa oppisopimuskoulutuksen harjoittelujaksoille. Vuonna 2021 paikallisen sopimuksen mukainen työvuorojen vaihtaminen päivätyöajaksi oli keskeytettynä yhteisellä sopimuksella 30.4.2021 asti. Työvuoro päiviksi -sopimuksen perusteella pelastusosaston henkilöstöltä vaihdetaan 1-2 työvuoroa 3-8 päivätyöpäiväksi, jotka käytetään suurimmalta osin koulutustoimintaan. Koulutuspäivät toteutetaan toimintavalmiuden ulkopuolella, mikä takaa niiden häiriöttömyyden. Koulutuspäivät mahdollistavat tiettyjen koulutuksien keskittämisen ja tehostamisen. Hankkeen seuraava jakso sovittiin aloitettavaksi 1.5.2021. Kesällä 2021 järjestettiin joitain vesipelastusharjoituksia ja syksyllä päästiin toteuttamaan suunnitellusti koulutusohjelmaa.

Kuumien savusukellusharjoitusten siirtäminen työvuorokoulutuksiksi, työvuoro päiviksi –hankkeen ollessa keskeytettynä, aiheutti toimintavalmiuden ylläpitämiseksi asemien välisiä valmiussirtoja, jotta savusukellusharjoitukset saatiin toteutettua ja alueen toimintavalmius säilyi.

Yhteistoimintaharjoitusten ja moniviranomaisharjoitusten tavoite on harjoitella viranomaisyhteistoimintaa ja johtamistyöskentelyä sekä kehittää johtamistyöskentelyn toimivuutta. Lisäksi tavoitteena on harjoitella viestiliikennettä, viestimistä sekä todeta riittävät viranomaisvalmiudet vastata tietyn tyyppiseen onnettomuuteen. Yhteistoimintaharjoituksilla tarkoitetaan pelastusviranomaisen ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvomien tuotantolaitoksien kanssa yhdessä järjestettyjä harjoituksia. Pelastuslaitoksen alueella sijaitsevien lupalaitosten määrä on 22. Vuonna 2021 yhteistoimintaharjoituksina toteutettiin Tukesin valvomien, Päijät-Hämeessä sijaitsevien lupalaitosten harjoittelua yhteistoiminnassa yritysten kanssa sekä yhteistyöviranomaisten kanssa muun muassa LE Kymijärven voimalaitoksella.

6 Terveystieteellinen toimintakyky ja työhyvinvointi

6.1 Sairauspoissaolot

Sairauksista johtuvat poissaolopäivät (sisältäen tapaturmat) ovat lisääntyneet vuonna 2021 yli 5 % edellisvuoteen verrattuna. Sairauspoissaoloissa kasvua on pitkissä, yli 30 kalenteripäivää (kalpv) kestävässä poissaoloissa, lyhyempien sairauspoissaolojen määrissä muutosta ei ole havaittavissa.

	2017	2018	2019	2020	2021
Sairauspoissaolo sis. tapaturmat	3 090	3 336	3 557	3 907	5 447
Vuosiloma	11 816	12 080	12 036	11 282	11 522
Opintovapaa palkaton	1 077	1 258	632	831	942
Opinnot palkallinen	0	0	84	23	16
Muut palkattomat poissaolot	3 971	4 434	3 014	2 232	1 221
Muut poissaolot			375	292	435
Kaikki poissaolot yhteensä	19 954	21 108	19 698	18 567	19 583

Taulukko 11. Kokonaispoissaolot kalenteripäivinä (kalpv) syiden perusteella 2017–2021.

	2017	2018	2019	2020	2021
Toteutuneet henkilötyövuodet	263	269	270	265	269
Sairauspoissaolot kalpv	3 090	3 336	3 557	3 907	5 447
Sairauspoissaolot kalpv/henkilötv	11,75	12,40	13,17	14,74	20,25
Muutos	- 3,02	+ 0,65	+ 0,77	+ 1,57	+ 5,51

Taulukko 12. Sairauspoissaolot kalenteripäivinä (kalpv) 2016–2021 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Osasto	2020	Kalpv/hlö	2021	Kalpv/hlö	Muutos 2020-2021
Hallinto	34	4,86	8	0,89	- 3,97
Pelastustoiminta	2 813	14,65	4 012	20,90	+ 6,26
Riskienhallinta	18	1,38	242	17,29	+ 15,91
Ensihoito	1 007	25,18	1 014	23,58	- 1,60
Tekninen	35	3,89	171	19	+ 15,11
Yhteensä	3 907	14,74	5 447	20,25	+ 5,51

Taulukko 13. Sairauspoissaolot osastoittain kalenteripäivinä (vakinaiset ja määräaikaiset).

Poissaolon syy	2017	2018	2019	2020	2021
Sairaus	2 281	2 445	3 206	3 206	4 181
Työtapaturma	182	182	382	384	389
Vapaa-ajan tapaturma	552	552	688	317	698
Työmatkatapaturma	75	20	20	0	6
Muu syy				0	173
Yhteensä	3 090	3 336	3 336	3 907	5 447

Taulukko 14. Sairauspoissaolojen yleisimmät syyt kalenteripäivinä 2017–2021 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Sairasloman kesto kalenteripäivää	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1–2 kalpv	351	260	260	280	248	306
3–7 kalpv	705	587	563	565	437	464
8–14 kalpv	414	338	278	371	706	664
15–30 kalpv	646	362	554	572	1 030	676
Yli 30 kalpv	2 049	1 543	1 711	1 769	1 487	3 337
Yhteensä	4 165	3 090	3 366	3 557	3 907	5 447

Taulukko 15. Sairauslomien kesto kalenteripäivittäin (vakinaiset + määräaikaiset).

Sairasloman kesto kalenteripäivää	Hallinto	Tekninen	Riskienhallinta	Ensihoito	Pelastustoiminta	Yhteensä
1–2 kalpv	3	5	5	116	177	306
3–7 kalpv	5	19	10	124	306	464
8–14 kalpv		61	19	183	401	664
15–30 kalpv		23	40	186	427	676
Yli 30 kalpv		63	168	405	2 701	3 337
Yhteensä	8	171	242	1 014	4 012	5 447

Taulukko 16. Sairauslomien kesto kalenteripäivittäin osastoittain 2021.

6.2 Työtapaturmat

Sairauspoissaoloja aiheuttaneiden tapaturmien lukumäärä on laskenut edellisvuosien tasosta, mutta tapaturmista johtuneiden sairauspoissaolojen määrä on kasvanut. Työtapaturmista kaksi (2) tapahtui työtehtävissä.

Osasto	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hallinto	1					
Pelastustoiminta	9	7	4	9	8	3
Riskienhallinta	1	1				
Ensihoito	7	3	4	1	3	2
Tekninen	1			1		1
Yhteensä	19	11	8	11	11	6

Taulukko 17. Sairauspoissaoloon johtaneiden työtapaturmien määrä osastoittain kappalemäärin mitattuna 2016–2021.

Työtapaturman syy	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liikuntakoulutus	6	4	2	2	2	
Työtehtävä	8	6	4	6	8	2
Savusukellusharjoitus						1
Työmatka	3	1	1	2		1
Harjoitus/koulutus	2		1	1	1	2
Yhteensä	19	11	8	11	11	6

Taulukko 18. Työtapaturmien syyt 2016–2021.

6.3 Työterveyshuollon toiminta

Henkilöstön työterveydenhuollon toteuttamisesta on sopimus Työterveys Wellamo Oy:n kanssa. Työterveyshuoltoa toteutetaan hyväksytyyn työterveyden toimintasuunnitelman mukaisesti. Työterveyshuolto sisältää lakisääteisen työterveyshuollon.

7 Yhteistoiminta ja työsuojelutoimikunta

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella työnantajan ja henkilöstön välinen yhteistoiminta on järjestetty yhteistoiminnasta annetun yleissopimuksen mukaisesti. Yhteistoimintamenettelyn tarkoituksena on tuloksellisuuden edistäminen ja henkilöstön työelämän laadun parantaminen antamalla henkilöstölle vaikutusmahdollisuuksia omaa työtään ja työyhteisöään koskevien päätösten valmisteluun.

7.1 Virkistystoimikunta

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella on toiminut vuodesta 2008 alkaen aktiivisesti virkistystoimikunta. Tavoitteena on, että toimikunnassa olisi edustus jokaisesta pelastuslaitoksen toimipaikasta ja henkilöstöryhmästä. Virkistystoimikunnan puheenjohtaja vastaa toimikunnan toiminnasta. Toimikunnan jäsenet on jaettu työryhmiin, ja ryhmät huolehtivat heille osoitetuista vastuualueistaan.

Virkistystoimikunta vastaa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen virkistysmäärärahojen jakamisesta ja virkistystoiminnan kehittämisestä. Virkistystoiminnalla pyritään edesauttamaan niin fyysistä kuin henkistä työssä jaksamista.

Avaintehtäviä ovat vuosittaisten liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäminen, liikuntavuorojen hankkiminen, kilpailutoiminnan ja tapahtumien tukeminen sekä vakinaisten toimipaikkojen liikuntavälineiden hankinta ja kunnossapito.

Vuonna 2021 toimikunnassa työskenteli kymmenen työyhteisömme aktiivista jäsentä eri toimipaikoilta ja henkilöstöryhmistä.

Koronarajoitukset hankaloittivat edelleen vuonna 2021 Virkistystoimikunnan toimintaa. Monia virkistystoimikunnan kautta järjestettäviä toimintoja ei ollut mahdollista järjestää. Palomiesten SM-jalkapalloturnausta, PHPELA:n omia golfkisoja ja padel-turnausta sekä Tour de Vesijärvi pyöräilytapahtumaa pystyimme kuitenkin tukemaan.

Harvojen liikuntavuorojen maksaminen ja hallinnointi tapahtuivat toimikunnan kautta. Ohjatut jumppavuorot Lahden Fiilis -kuntokeskuksessa jatkuivat. Lisätietoa vuoroista ja muustakin virkistystoimikunnan toiminnasta löytyy pelastuslaitoksen intrasta.

Kulttuuriseteleitä hankittiin henkilöstön käyttöön. Setelit ovat olleet suosittuja, joten niitä hankitaan myös tulevaisuudessa budjetin sallimissa rajoissa.

Liikuntavälineitä hankittiin suunnitelman mukaisesti. Vanhoja toimivia kuntoilulaitteita huollatettiin ja kunnostettiin itse sekä tehtiin pienhankintoja koko alueelle.

Jouluruokailun tarjoaminen jouluaattona ja -päivänä työssä olevalle henkilöstölle on pieni, mutta tärkeä osa virkistystoimikunnan toimintaa. Perinnettä tullaan jatkamaan myös tulevana vuosina.

7.2 Yhteistyötoimikunta

YT-toimikunta kokoontui vuoden 2021 aikana 7 kertaa. Toimikunta sopi toimintatavoista ja käsitteli kokouksissaan muun muassa etätyösääntöjä, paikallisia sopimuksia, henkilökohtaisen palkanosan arviointia, tuntipankkisopimusta, järjestelyerän jakoa, P40 sopimusta, lomarahen vaihtamista vapaaksi, fysioterapian korvaamista, vesisukeltajien hammasrahan maksamista, työsuojelun poikkeuslupaa, hyvinvointialueen valmistelua ja lounaskorttien latauksia.

Yt-toimikunnan kokoonpano

Jari Hyvärinen	työnantajan edustaja
Merja Saasmo	työnantajan edustaja
Petri Marjamäki	SPAL
Petri Kautto	SPAL
Mikko Kirjavainen	SPAL
Juha Lahtinen	JHL
Petteri Lehtinen	JHL
Sampsa Ahokas	TEHY
Jaana Rissanen	JYTY kokoukset 3
Maaret Monola	JYTY kokoukset 2, 4-7
Siru Heromaa-Karjalainen	TEHY kokoukset 2

7.3 Työpaikkakokous ja välitön yhteistoiminta

Työpaikkakokouksia pidetään toimipaikoittain. Työpaikkakokouksia suositetaan pidettäväksi vähintään neljännesvuosittain (yhteistoimintasopimus). Kokouksista laaditaan pöytäkirja, joka tulee toimittaa henkilökunnan nähtäväksi. Varsinaisia työpaikkakokouksia pidettiin vuoden 2021 aikana kaikkiaan 10 kertaa.

7.4 Luottamusmiestoiminta

Eri järjestöjen luottamusmiehet 31.12.2021:

Juha Lahtinen	JHL
Petteri Lehtinen	JHL
Sampsa Ahokas	TEHY
Petri Marjamäki	SPAL
Petri Kautto	SPAL
Mikko Kirjavainen	SPAL
Maaret Monola	JYTY

7.5 Työsuojeluorganisaatio 2021

Työsuojelupäällikkö

Esa Heinonen

Paavolan toimipaikka

Työnantajan edustaja

Merja Saasmo hallintopäällikkö

Paavolan toimipaikka

Työntekijöiden edustajat

Työsuojeluvaltuutetut

Ari Karvonen

Hollolan toimipaikka

Erkki Koho

Paavolan toimipaikka

Ari Holopainen

Paavolan toimipaikka

Työsuojeluasiamies

Jarkko Jokinen

Ahtialan VPK

8 Palkka- ja henkilöstökustannukset

Vuonna 2021 noudatettiin kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta 2020–2021 sekä kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimusta 2020–2021. Palkkauksessa toteutettiin sopimusten mukainen yleiskorotus sekä TS- työryhmän esityksen mukaiset korotukset eräille henkilöstöryhmille.

Henkilöstökustannukset ovat hiukan kasvaneet edellisvuodesta. Henkilöstökustannusten osuus kokonaiskustannuksista on laskenut edellisvuodesta - 2,35 %.

	2018	2019	2020	2021
Palkat	12 216 894 €	12 787 528 €	12 762 677 €	13 433 848 €
Henkilöstökorvaukset	- 142 778 €	- 141 709 €	- 151 454 €	- 248 026 €
Eläkekulut	2 173 840 €	2 318 593 €	2 135 013 €	2 184 880 €
Muut henkilösivukulut	687 520 €	502 319 €	519 948 €	586 839 €
Työterveyshuolto ja fys.palv.	226 052 €	239 088 €	219 038 €	275 790 €
Yhteensä	15 161 528 €	15 989 237 €	15 636 676 €	16 233 331 €
% kokonaismenoista ilman korkokuluja, tuottoja sekä poistoja	66,5 %	67,8 %	66,7 %	64,35 %

Taulukko 19. Henkilöstökustannusten muutos 2018–2021.

8.1 Henkilöstöetuudet

Pelastuslaitoksella on käytössään useita henkilöstön hyvinvointiin tähtääviä etuisuuksia, joita on pyritty kehittämään yhdessä henkilöstöjärjestöjen sekä virkistystoimikunnan kanssa.

Palkkauksen osalta käytössä on henkilökohtainen palkanosa, joka on tällä hetkellä keskimäärin noin 9 prosenttia tehtäväkohtaisesta palkasta. Henkilökohtainen palkanosa maksetaan esimiehen tekemän arvioinnin perusteella, kun henkilö on ollut Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella töissä yhden vuoden. Vuoden 2013 alusta alkaen on käytössä ollut paikallinen virka- ja työehtosopimus, jossa on sovittu säännöllisen työajan työaikakorvausten maksamisesta kokonaiskorvauksena.

Tehtäväkohtaiset palkat ovat valtakunnallisesti vertailtuna keskimääräistä korkeammat. Hyvällä palkkapolitiikalla varmistetaan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus jatkossakin.

Ammatillista koulutusta tuetaan antamalla palkallista virkavapaata puolet henkilön vuosiloma-oikeudesta hänen opiskellessaan Pelastusopistossa alipäällystö- tai AMK-päällystökoulutuksessa tai vastaavassa oppilaitoksessa. Tuen saaminen edellyttää vähintään kahden vuoden yhtäjaksoista työskentelyä ennen opiskelujen alkua Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palveluksessa.

Jokaisella vakinaisella toimipaikalla on hyvin varustellut kuntosalit, joita voi käyttää myös vapaa-aikana. Lisäksi pelastuslaitoksella on salivuoroja eri kuntien liikuntahalleissa. Pelastuslaitos maksaa henkilökunnalle uimahallilipusta puolet ja nimetyille vesisukeltajille kokonaan.

Henkilökunnan työterveyshuolto toteutetaan toimipaikan sijaintikunnan omassa työterveyshuollossa erillisten sopimusten mukaisesti.

Työnantaja järjestää mahdollisuuden työpaikkaruokailuun, ja lounassetelit ovat käytössä.

Henkilöstölle myönnetään anomuksesta palvelussuhteen keston mukaan palkallista vapaata 3–10 päivää. Merkkipäivät sekä eläkkeelle jääminen huomioidaan erillisen ohjeistuksen mukaan.

Pelastuslaitoksen tavoitteena on olla henkilöstön näkökulmasta työpaikka, johon kannattaa hakeutua ja työpaikka, jossa arvostetaan jokaista yksilöä ja pyritään kehittämään toimintoja yhteistyössä koko henkilöstön kanssa.

Kuva: Salla Virta

Vuosikertomus

2021

Päijät-Hämeen pelastuslaitos

Sisällysluettelo

1. Pelastusjohtajan katsaus.....	3
2. Organisaatio ja johtokunta.....	4
3. Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen vuonna 2021.....	7
4. Riskienhallinta	8
4.1 Valvontatoiminta.....	13
4.2 Turvallisuusviestintä.....	21
4.3 Palontutkinta	26
5. Pelastustoiminta	37
5.1 Lahti	41
5.2 Heinola.....	43
5.3 Orimattila ja Nastola	44
5.4 Hollola.....	46
5.5 Varautuminen.....	47
5.6 Päijät-Hämeen sopimuspalokunnat	50
5.7 Koulutus.....	52
6. Ensihoito-osasto.....	57
7. Tekninen osasto.....	63
7.1 Paloasemahankkeet	63
7.2 Kalusto	66
8. Hallinto	67
9. Viestintä	71
10. Vuoden tärkeimpiä tapahtumia ja uutisia	81
11. Tilastoliitteet	84

Taulukkoluetelo

Taulukko 1. Yritysten ja laitosten valvontamäärät vuonna 2021	14
Taulukko 2. Pientalojen valvontamäärät vuonna 2021	16
Taulukko 3. Rivitalojen valvontamäärät vuonna 2021	16
Taulukko 4. Kerrostalojen valvontamäärät vuonna 2021.....	17
Taulukko 5. Vapaa-ajan asuntojen valvontamäärät vuonna 2021	18
Taulukko 6. Turvallisuusviestintä kunnittain vuonna 2021 (sisältää koulutukset ja tapahtumat)....	21
Taulukko 7. Turvallisuusviestintä kuukausittain sosiaalisessa mediassa.....	22
Taulukko 8. Pelastuslaitoksen yksiköiden suorittamat tehtävät tehtävätyypeittäin	58
Taulukko 9. Kuljetukseen johtamattomat ensihoitotehtävät pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden osalta 2021. (Lähde: PHhyky Akuutti24 ensihoidon tilastot).	58
Taulukko 10. Talousarvion toteutuma, pelastustoimi.	68
Taulukko 11. Talousarvion toteutuma, ensihoito.....	69
Taulukko 12. Talousarvion toteutuma, koko laitos.	70
Taulukko 13. Valvontatehtävien kokonaismäärät kunnittain vuonna 2021.....	84
Taulukko 14. Hälytystehtävien määrä 2020–2021	88
Taulukko 15. Hälytystehtävien määrä 2021 sekä 10 vuoden tehtävämäärien keskiarvo	88
Taulukko 16. Koulutustunnit toimipaikoittain. Koulutussuunnitelman mukaisesti tavoitteena on, että pelastuslaitoksen pelastustoiminnan henkilöstölle järjestetään sisäistä koulutusta vähintään 100 tuntia vuodessa.....	89
Taulukko 17. Sopimuspalokuntien hälytysosastojen henkilöstömäärät 2016-2021.....	91
Taulukko 18. Sopimuspalokuntien harjoituskerrat palokunnittain 2021 (lähde HAKA-palokuntarekisteri).	91
Taulukko 19. Hälytysosastojen henkilöiden korkein koulutustaso, henkilömäärät 2021 (lähde HAKA).	92
Taulukko 20. Sopimuspalokunnille 2021 järjestetyt kurssit. Kurseilla koulutettiin 119 henkilöä, koulutuspäiviä muodostui kaikkiaan 502.....	93
Taulukko 21. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen mediatiedotteet 2021.....	96

Saavutettavuus

Tämä dokumentin kaikkien liitetaulukoiden ja -kaavioiden saavutettavuus ei toteudu täysin lähdejärjestelmien tuottaman tiedon muodon vuoksi.

1. Pelastusjohtajan katsaus

Vuosi 2021 jatkui poikkeuksellisena Covid 19 -pandemian vuoksi. Pandemia aiheutti toimintatapojen muutoksia, jotka jatkuivat edellisvuoden tapaan. Tämä osaltaan vaikeutti asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Samaan aikaan tulevan hyvinvointialueen valmistelut käynnistyivät myös pelastuslaitoksen osalta.

Pelastustehtävien osalta vuosi 2021 oli edellisvuotta kiireellisempi: tehtävien määrä kasvoi 465 tehtävällä, ensihoidon osalta tehtävämäärän kasvu oli vielä suurempaa; vuonna 2021 pelastuslaitoksen ensihoidon yksiköt hoitivat 5 600 tehtävää enemmän kuin edellisenä vuonna. Pelastuslaitoksen yksikkö lähti joko pelastustoimen tai ensihoidon tehtävälle yhteensä 21 993 kertaa, eli 60 (+13) kertaa vuorokaudessa.

Suoritteiden määrä kasvoi kaikilla osastoilla

Pelastuspuolen hälytystehtävien määrä kasvoi vuoteen 2020 verrattuna noin 11 %, joka osaltaan johtui ensivastetoiminnan palauttamisesta Covid-19 pandemiaa edeltävälle tasolle. Hälytystehtävien määrät kasvoivat eniten ensivastetehtävissä (+305), muun palovaroitin/paloilm. tarkastus/varmistustehtävissä (+89) sekä rakennuspaloissa (+29). Pientä laskua tehtävien määrissä on havaittavissa virka-apu- (-36) sekä vaarallisten aineiden onnettomuustehtävissä (-16). Päijät-Hämeessä tapahtui vuonna 2021 kaksi palokuolemaa, joka on yksi enemmän kuin vuonna 2020. Turvallisuusviestinnän eri tilaisuuksilla tavoitettiin noin 5 % alueen asukkaista, joka on selkeästi alle asetetun tavoitteen. Koronapandemian vaikutus näkyi voimakkaimmin juuri turvallisuusviestinnän eri tapahtumissa, joita ei pystytty järjestämään. Riskienhallinnan osalta päästiin valvontatoimintaa hiukan avaamaan, ja vuoden 2021 tunnusluvut ovat huomattavasti paremmat kuin vuonna 2020. Yritysten ja laitosten (erityiskohteet) määräaikaisista tarkastuksista toteutettiin kaikki suunnitellut. Pientalojen osalta itsearviointia toteutettiin 4 098 ja vapaa-ajan asunnoissa 1495 kohteen osalta. Rivitaloja valvottiin itsearvioinnilla 178 kpl ja kerrostaloja 326 kpl.

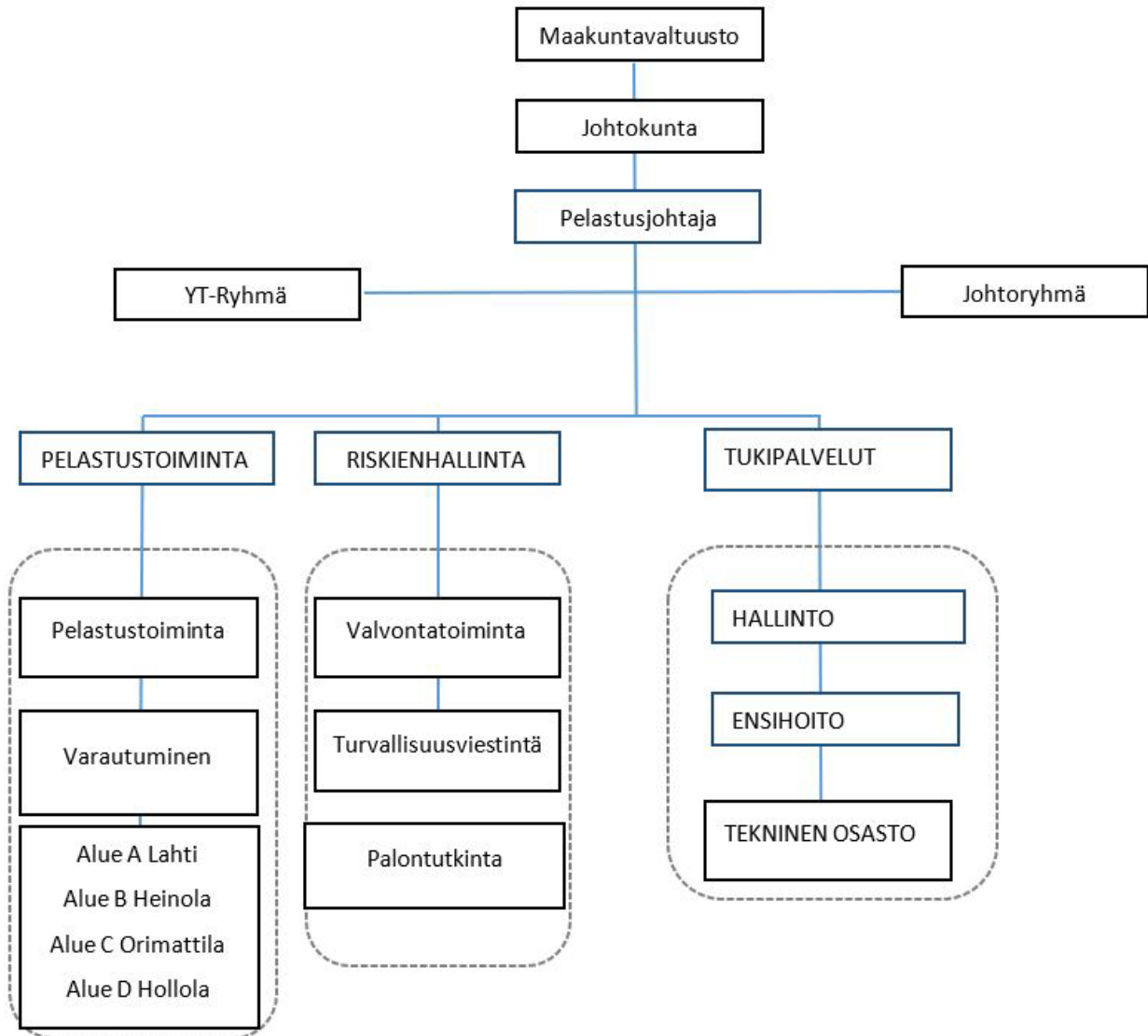
Ensihoidon tehtävämäärä kasvoi

Pelastuslaitos toteutti 2021 ensihoidon operatiivista toimintaa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ensihoitokeskuksen kanssa solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Yksiköt suorittivat vuoden aikana yhteensä 17 337 ensihoitotehtävää, jossa oli kasvua yli 5 600 tehtävää.

Kiitos koko henkilöstölle sekä sopimuspalokunnille ja yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta, vain yhdessä tekemällä onnistumme saavuttamaan meille asetetut tavoitteet.

Jari Hyvärinen, pelastusjohtaja

2. Organisaatio ja johtokunta

Kuva 1. Pelastuslaitoksen organisaatio.

Johtokunta 1.1.2021–22.9.2021

Jarkko Niemi	puheenjohtaja	Hollola
Jyrki Tarhonen	varapuheenjohtaja	Hartola
Juha Hämäläinen	jäsen	Orimattila
Tiina Jokinen	jäsen	Lahti
Marja-Kaarina Koskinen	jäsen	Lahti
Soile Laakso	jäsen	Kärkölä
Paavo Rautkoski	jäsen	Lahti
Mikko Saukko	jäsen	Lahti
Heikki Toivonen	jäsen	Padasjoki
Risto Turunen	jäsen	Heinola
Ari Anttila	varajäsen	Orimattila
Seija Kasurinen	varajäsen	Heinola
Tarja Kirvesmies	varajäsen	Lahti
Sanna Nevalainen	varajäsen	Kärkölä
Harry Nordström	varajäsen	Asikkala
Arja Rantala	varajäsen	Lahti
Aarre Salmensuu	varajäsen	Lahti
Olavi Kopo	varajäsen	Lahti
Pasi Uurasmaa	varajäsen	Sysmä
Toni Vehmola	varajäsen	Hollola
Jari Paakkunainen	hallintojohtaja	
Jouni Kokki	henkilökunnan edustaja	
Jari Hyvärinen	pelastusjohtaja	
Merja Saasmo	hallintopäällikkö	
Anu-Riikka Kiuru	hallintosihteeri vs.	

Johtokunta 23.9.2021–31.12.2021

Marja-Kaarina Koskinen	puheenjohtaja	Lahti
Risto Turunen	varapuheenjohtaja	Heinola
Venla Rätty	jäsen	Lahti
Tiina Jokinen	jäsen	Lahti
Jarkko Niemi	jäsen	Hollola
Vesa Salminen	jäsen	Lahti
Petteri Heikkilä	jäsen	Orimattila
Liisa Korpela	jäsen	Kärkölä
Heikki Toivonen	jäsen	Padasjoki
Jyrki Tarhonen	jäsen	Hartola

Heikki Kotinurmi	varajäsen	Lahti
Seija Kasurinen	varajäsen	Heinola
Alvar Kilmäsu	varajäsen	Lahti
Arto Sydänhelmi	varajäsen	Lahti
Juha Hyttinen	varajäsen	Asikkala
Tuija Kosonen	varajäsen	Orimattila
Raila Lindholm	varajäsen	Kärkölä
Mervi Kaino	varajäsen	Lahti
Pasi Uurasmaa	varajäsen	Sysmä
Toni Vehmola	varajäsen	Hollola
Jari Paakkunainen	hallintojohtaja	
Jouni Kokki	henkilökunnan edustaja	
Jari Hyvärinen	pelastusjohtaja	
Merja Saasmo	hallintopäällikkö	
Anu-Riikka Kiuru	hallintosihteeri vs.	

Vuoden aikana johtokunta piti viisi (5) kokousta, joista kolme (3) Teams-kokouksina. Kokouksissa käsiteltiin 63 §:ää.

Tärkeimpiä johtokunnan käsittelemiä asioita:

Pelastuslaitoksen tilinpäätöksen 2020 hyväksyminen	24.02.2021	§ 4
Pelastuslaitoksen toimintasäntöön esitettävät muutokset	24.02.2021	§ 5
Ensihoitajien virkojen muuttaminen työsuhteisiksi	24.02.2021	§ 7
ICT-suunnittelijan määräaikaisen tehtävän perustaminen	24.02.2021	§ 8
Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet 2022	28.04.2021	§ 21
Pelastuslaitoksen luottotappiot	03.11.2021	§ 46
Pelastuslaitoksen tarkennettu talousarvio 2022, ensihoito ta 2022	03.11.2021	§ 47
Paloinsinöörin viran perustaminen	13.12.2021	§ 57

3. Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen vuonna 2021

Pelastuslaitos ei saavuttanut vuonna 2021 kaikkia sille asetettuja toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tavoitteiden jalkautus on onnistunut suhteellisen hyvin, ja suunnitellut toimenpiteet on siirretty organisaation toimintaan siltä osin kuin se koronapandemia huomioiden oli mahdollista.

Vaikuttavuus ja palvelukyky

Päijät-Hämeen pelastuslaitos ylläpitää ja kehittää pelastustoimen tuottamia palveluja.

Pelastuslaitoksen toiminnassa oltiin aktiivisesti mukana hyvinvointialueen valmistelussa. Toimintaa on toteutettu palvelutasopäätöksen mukaisesti siltä osin kuin se on ollut mahdollista koronarajoitteiden puitteissa. Omavalvontasuunnitelma vielä keskeneräinen.

Uudistuminen ja henkilöstön työkyky

Työmotivaatiota pyritään parantamaan ja sairauspoissaolojen määrää pyritään vähentämään sekä henkilöstön osaamisen kehittämistä jatketaan.

Sairauspoissaolojen määrä kasvoi edellisvuodesta johtuen pääosin useista pitkistä sairauspoissaoloista. Viestintää selkeytettiin ja lisättiin. Palkkausrakenteen uudistaminen toteutettiin.

Prosessit ja rakenteet

Toiminnan joustavuutta ja tuottavuutta kehitetään ja organisaatorakenteen toiminnallisuus varmistetaan.

Asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin, ydinprosessien yksilöinti ja analysointi ovat vielä kesken. Turvallisuusviestinnässä pyrittiin hyödyntämään aiempaa enemmän sosiaalista mediaa. Kiireellisen toiminnan toimintavalmiusajat pysyivät edelleen hyvinä, tehtävämäärät kasvoivat edellisvuodesta sekä pelastustoiminnassa että ensihoidon palvelutuotannossa. Omavalvontatoimintaa ei ole saatu aloitettua. Hyvinvointialuevalmisteluissa on oltu aktiivisesti mukana.

Talous ja resurssit

Toiminta ja resurssit sopeutetaan yhteiskunnan vallitsevaan tilanteeseen.

Pelastuslaitoksen tilinpäätösluvut osoittavat pelastuslaitoksen toiminnan olevan myös taloudellisesti asetettujen tavoitteiden mukaisesti toteutettua. Vuoden aikana huomattava määrä resursseja kohdennettiin hyvinvointialuevalmisteluun sekä Covid-19-pandemian aiheuttamien toimenpiteiden toteuttamiseen.

4. Riskienhallinta

Riskienhallintapäällikkö Marjo Oksanen

Riskienhallintaosasto vastaa valvonnasta, turvallisuusviestinnästä, palontutkinnasta ja asiantuntijapalveluista.

Pelastuslaitos suorittaa valvontaa ja tuottaa erilaisia asiantuntijapalveluita sekä turvallisuusviestintää ja -koulutusta yritysten ja organisaatioiden omatoimisen varautumisen tueksi.

Tehtäväkenttä muodostuu muun muassa ohjauksesta ja neuvonnasta, valvontatoiminnasta, kemikaalivalvonnasta, palontutkinnasta, rakenteellisen paloturvallisuuden neuvonnasta ja ohjauksesta sekä monipuolisesta asiantuntijatyöstä, joissa tuodaan pelastustoimen asiantuntijanäkökulma muiden viranomaisten päätösten tueksi. Turvallisuuskoulutusta annetaan kurssimuotoisesti, ja turvallisuusviestintää tehdään niin tapahtumissa kuin sosiaalisessa mediassa. Suunnittelutyön tueksi pelastuslaitos tekee riskianalyysejä.

Koronapandemia vaikutti edelleenkin toimintaan

Koronaviruksen aiheuttamat poikkeusolot vaikuttivat kertomusvuonna etenkin pientalojen valvontaan sekä turvallisuusviestinnän tapahtumiin ja koulutuksiin. Kertomusvuonna jätettiin käynnit pientaloissa tekemättä. Terveysturvallisuuden niin edellyttäessä palotarkastuskäyntejä korvattiin asiakirjavalvonnalla ja etävalvonnalla. Koulutustapahtumat ja moni yleisötilaisuus peruuntui tai siirtyi myöhemmäksi, mutta työpanosta suunnattiin enemmän sosiaalisen median kautta tehtävään ohjaus- ja neuvontatyöhön. Asiantuntijapalveluiden osalta lausuntopyyntöt eri viranomaisilta liikkuivat kuten aiemminkin ja näiden osalta oli jopa normaalia vuotta vilkkaampaa. Palontutkintaan liittyvät tehtävät hoidettiin aiempaan tapaan.

Valvonnan, turvallisuusviestinnän sekä palontutkinnan kokonaistilastot on esitetty tarkemmin kohdassa tilastoja.

Työt Iitissä aloitettiin

Iitin kuntalaisille ja viranomaisille viestittiin alkuvuodesta palveluiden siirtymisestä Kymenlaakson pelastuslaitokselta Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle. Viestintää pyrittiin tehostamaan myös esimerkiksi avotulen tekemiseen sekä venetsialaisten juhlintaan liittyen, joissa käytännöt kunnassa poikkesivat aiemmasta.

litin liittymisen myötä riskienhallintaosastolle saatiin yhden palotarkastajan viran lisäys. litin valvontakohtetiedot siirrettiin käsityönä Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valvontaohjelmaan ja valvontatyö aloitettiin heti vuoden alusta.

Henkilöstössä muutoksia

Vuonna 2021 riskienhallintaosastolla työskenteli päätoimisena 12 henkilöä:

riskienhallintapäällikkö, 2 paloinsinööriä, 8 palotarkastajaa ja koulutussuunnittelija.

Valvontatyöhön osallistuivat lisäksi työpanoksellaan kunnissaan nimetyt palomestarit ja palopäällikkö sekä asuinrakennusten ja valvonnan osalta myös työvuorojen henkilöstö.

Turvallisuusviestinnässä oli mukana talon koko henkilöstö sekä sopimuspalokunnat.

Palontutkintaryhmä koostui pelastustoiminnan ja riskienhallinnan henkilöstöstä.

Virkavapaiden vuoksi kahta riskienhallintaosaston virkaa hoiti osan vuotta määräaikainen työntekijä. Myös valvontaa tekevissä kuntien palomestareissa oli vuoden aikana henkilömuutoksia.

Henkilöiden rekrytoinnit sekä henkilöiden perehdytykset tehtäviin vaikuttivat erityisesti valvontatoiminnan järjestelyihin. Yritysten ja laitosten valvontatoiminnan onnistumiseen vaikutti mahdollisuus kahden kesätyöntekijän käyttämiseen.

Yritysten ja laitosten valvontatoiminnan yhteydessä jatkettiin tarkastuksista saadun asiakaspalautteen keräämistä yhteistyössä Innolinkin kanssa. Kyselyyn vastanneista peräti 81 % arvioi tarkastustoiminnan parantuneen hieman tai selvästi viime vuosien aikana. Palotarkastajien toiminta sai kokonaisarvosanan 4,8 asteikolla 1-5. Onnistuneimpia tekijöitä olivat palotarkastajan ammattitaito, asioiden perusteleminen hyvin ja ymmärrettävästi sekä tarkastajan ystävällisyys ja palveluhalttius. Tuloksia on tiivistettynä kuvassa 2.

Kuva 2. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valvontatoiminnan asiakkaat ovat tyytyväisiä palveluun vuonna 2021.

Riskienhallintahenkilöstö osallistui valtakunnallisen kumppanuusverkoston toimintaan sekä erilaisiin koulutustilaisuuksiin. Osallistuminen tapahtui pääosin erilaisten etätyökalujen avulla. Kumppanuusverkoston turvallisuuspalvelut -jaoston tilaisuuksissa mukana oli riskienhallintapäällikkö. Kumppanuusverkoston asiantuntijaverkostoissa (turvallisuusviestintä, valvonta, kemikaalit, rakenteellinen, palontutkinta ja yleisötapahtumat) oli jokaisessa nimettynä vähintään yksi edustaja Päijät-Hämeestä. Toinen Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen kemikaalivastaavista toimi kemikaaliasiantuntijaverkoston puheenjohtajana ja vastasi verkoston toimintasuunnitelman toteuttamisesta, mikä vaati huomattavan työpanoksen johtuen useista käynnissä olleista hankkeista. Puheenjohtajuus jatkuu vuonna 2022. Toinen kemikaalivastaavista on mukana SFS vetämässä työryhmässä, joka päivittää palavien nesteiden jakeluasemastandardia SFS 3352. Riskienhallintapäällikkö nimettiin edustamaan pelastuslaitosten kumppanuusverkostoa sisäministeriön harvaturva-verkostoon, sekä elinkeinoelämän ja pelastustoimen yhteistyöverkostoon.

Työn tekemiseen tiimit

Onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvissä asiakokonaisuuksissa otettiin kertomusvuonna selkeämmin käyttöön tiimityöskentely. Muutoksella pyritään varmistamaan toiminnan jatkuvuutta, mutta toisaalta muutos antaa tietyissä asiakokonaisuuksissa mahdollisuuden erikoistumiseen ja osaamisen vahvistamiseen. Tietotaitoa asioista ja niiden prosesseista siirretään muutoksella paloinsinöörien

harteilta osittain tiimien henkilöstölle. Samalla vanhasta ajattelusta, jossa palotarkastajan tulee osata lähes kaikki osastonsa työtehtävät, siirrytään selkeämmin pienempiin kokonaisuuksiin. Osamisen vahvistaminen ja työn hallinnan parempi tuntemus lisäävät tutkimusten mukaan myös työhyvinvointia.

Tiimejä perustettiin kahdeksan. Rakentamisen ohjaus ja palontutkinta jatkoivat jo vuosia jatkunutta työtään vakiintuneilla toimintatavoilla. Kemikaaliturvallisuuden sekä yleisötilaisuuksien valvontaa ja turvallisuuskoulutusten hoitamista vahvistettiin riskienhallintaosastolta nimetyillä lisähenkilöllä. Täysin uusina tiimeinä aloittivat riskiasunnot, poistumisturvallisuuskohteet ja itsearviointi tiimit. Riskiasuntojen tiimi huolehtii pelastuslain 42 § mukaisten riskiasuntoilmoitusten käsittelystä ja valvonnasta sekä tekee tiivistä yhteistä muiden viranomaisten kanssa. Poistumisturvallisuuskohteiden tiimi käsittelee tulleet poistumisturvallisuus selvitykset ja antaa lausunnon kohteen poistumisturvallisuuden tasosta. Poistumisturvallisuuskohteiden tiimi suorittaa ilmoitusten käsittelyyn tarvittavat tarkastukset sekä on mukana mahdollisten poistumiskokeiden toteuttamisessa yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa. Itsearviointitiimi huolehtii rivi- ja kerrostalojen sekä viljankuivaamoiden valvonnan suunnittelusta ja ohjauksesta. Itsearviointitiimi on tukena työvuorojen paloturvallisuuden itsearvioinnin ja palotarkastustoiminnan koulutuksessa ja neuvonnassa.

Asiantuntijapalvelujen määrä nousi huomattavasti

Koko henkilöstö antoi asiakkaille ohjausta ja neuvontaa oman työn ohessa. Ohjausta ja neuvontaa tuettiin päivystävän palotarkastajan puhelinpalvelun ja chat-palvelun avulla. Ohjausta ja neuvontaa annettiin myös internet-sivujen www.phpela.fi yhteydessä sekä sosiaalisen median kautta.

Kuntien rakennusvalvontojen ja pelastuslaitoksen välinen yhteistyö jatkui tiiviinä. Pelastuslaitos antoi osaltaan ohjausta ja neuvontaa rakennusten suunnittelijoille, antoi asiantuntijalausuntoja kuntien rakennusvalvonnoille erilaisista rakennushankkeista ja suunnitelmista, osallistui rakennushankkeita koskeviin erilaisiin neuvotteluihin ja kokouksiin sekä teki asiantuntijakäyntejä (erityinen palotarkastus) työmailla kuntien rakennusvalvontojen kanssa sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Jokaisen kunnan rakennusvalvonnalla ja suunnittelijoilla oli käytössä yhteyshenkilö pelastuslaitoksen riskienhallinnan henkilökunnasta. Rakentamiseen liittyvään yhteistyöhön liittyi olennaisesti myös kemikaaliturvallisuuteen liittyvä ohjaus ja neuvonta sekä ilmoitusten käsittely.

Vuoden aikana paljon työtä vaativia kohteita olivat Lahdessa muun muassa Fazerin hankkeet, Viking Malt -mallastamo, Mukkulan ja Paavolan kampukset, kaupungintalon peruskorjaus, Sokos-hotellihanke ja Vahva-Jussin lenkin kokonaisuus. Heinolassa oltiin mukana muun muassa Kailastalon, lukion ja Vierumäen useissa hankkeissa. Orimattilassa oltiin mukana paloasemahankkeessa, koulujen saneerauksessa, uimahallihankkeessa ja Pennalan kemikaalivaraston laajennuksessa. Kärkölässä työllisti liikuntahalli ja koulukeskuksen laajennus, Asikkalassa pelastusaseman suunnittelu sekä Yhteiskoulun kouluhanke. Hollolassa valmistui sote-keskus ja luvitettiin muun muassa kalankasvattamo. Hartolassa, Sysmässä ja Padasjoella oli useita pienempiä hankkeita. Suuren kohteen valmistuminen, suunnitelmien neuvottelu ja lausuntovaiheesta käyttöönoton tarkastuksiin vie vuosia.

Pelastuslaitos oli mukana maankäytön suunnitteluun liittyvissä kaava-asioissa lausuvana viranomaisena ja osallistui kaavoihin liittyviin katselmuksiin. Lausuntoja muille viranomaisille annettiin lisäksi mm. liikennesuunnitelmista, ympäristöluvista, ympäristönsuojelumääräyksistä, leirintäalueluvista, ilotulitenäytöksistä sekä yksityisistä sosiaalipalveluista.

Pelastuslaitoksen edustaja oli lisäksi mukana mm. kuntien liikenneturvallisuustyöryhmissä, kunnallisissa ja seudullisissa pohjavesityöryhmissä, alueellisissa vesihuollon seurantaryhmissä sekä ympäristörikostorjuntatyöryhmässä.

Riskiasuntoilmoituksia saapui aiempaa vähemmän

Pelastuslaitos vastaanotti vuoden aikana 76 uutta riskiasuntoilmoitusta. Kaikki tulleet ilmoitukset arvioitiin ja lähes jokaiseen oli tarpeen tehdä riskiarvion perusteella valvontakäynti. Havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi tehtiin moniviranomaisyhteistyötä mm. sosiaaliviranomaisten ja ympäristöterveysvalvontaviranomaisen kanssa. Hankalimmissa tapauksissa havaittujen puutteiden korjaaminen edistyi hitaasti ja vaati useita jälkivalvontakäyntejä paikalla. Uusien ilmoitusten käsittelyn lisäksi vuoden aikana jatkettiin myös edellisvuosina tulleiden ilmoitusten jälkivalvontaa. Riskiasuntoilmoitusten määrä oli kertomusvuonna vähäisin viiteen vuoteen ja pelastuslain ilmoitusvelvollisuuden tunnettavuutta onkin tulevana vuosina tarpeellista parantaa.

Kuva 3. Riskiasuntoilmoituksen määrät vuosina 2017-2021.

4.1 Valvontatoiminta

Poistumisturvallisuusselvitysten valvonta lisääntyi

Kertomusvuonna pyrittiin painottamaan hoivakohteiden poistumisturvallisuusselvitysten tärkeyttä ja säännöllistä päivittämistä. Päijät-Hämeessä on arviolta noin 250 poistumisturvallisuusselvityskohdetta. Uusia tai päivitettyjä selvityksiä valvottiin 56 kpl. Tehtyjen poistumisturvallisuusselvitysten arviointien yhteydessä neuvoteltiin tyypillisesti toiminnanharjoittajien kanssa erillisissä palavereissa pelastuslain edellyttämästä turvallisuustason vaatimuksista tarkemmin ja yksityiskohtaisemmin. Joihinkin kohteisiin jouduttiin antamaan vakavampi poistumisturvallisuuden toteuttamismääräys.

Yritysten ja laitosten määräaikainen valvonta

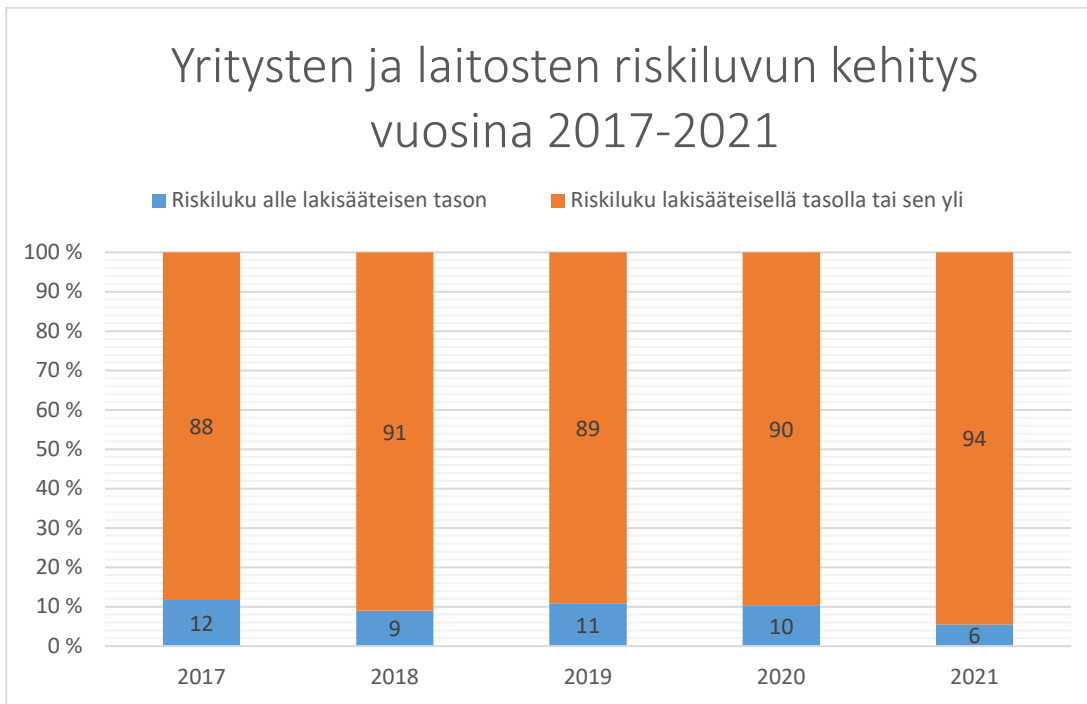
Yritysten ja laitosten valvonnassa otettiin tavoitteeksi tarkastaa vuosittaisen kokonaismäärän lisäksi myös edelliseltä vuodelta jääneet 267 kohdetta. Tavoitteessa onnistuttiinkin upeasti ja yhteismäärästä jäi tarkastamatta vain noin 40 kohdetta. Tavoitteen mahdollisti työvoiman vapautuminen turvallisuusviestinnän tilaisuuksista koronaepidemian vuoksi, sekä kesätyöntekijöiden käyttö.

Taulukko 1. Yritysten ja laitosten valvontamäärät vuonna 2021

Yritysten ja laitosten valvonta			
Kunta	Valvottavien määrä (kpl)	Tehty valvonta (kpl)	Valvonta%
Asikkala	53	64	120,8 %
Hartola	25	24	96,0 %
Heinola	100	111	111,0 %
Hollola	112	155	138,4 %
Iitti	58	59	101,7 %
Kärkölä	24	35	145,8 %
Lahti	409	483	118,1 %
Orimattila	100	123	123,0 %
Padasjoki	31	31	100,0 %
Sysmä	44	43	97,7 %
Yhteensä	956	1128	118,0 %

Ravintoloiden valvontaa tehtiin viranomaisyhteistyönä Hämeen poliisin ja aluehallintoviranomaisen kanssa. Jokainen viranomainen keskittyi valvontakäynnillä oman lainsäädäntönsä asioihin, poliisi järjestyksenvalvontaan sekä ulkomaalaisvalvontaan ja Avianniskelulupien valvontaan sekä korona-virukseen liittyvien ohjeiden noudattamisen valvontaan. Pelastusviranomainen valvoi pelastuslain sekä kemikaaliturvallisuuslain noudattamista. Syksyn ja talven valvontaviikonloppuina kierrettiin noin 40 ravintolaa eri puolilla Päijät-Hämettä.

Yrityksille ja laitoksille suoritettuna arvioivan palotarkastuksen antaman riskiluvun mukaan 94 % arvioiduista tarkastuskohteista täytti tai ylitti lain vaatiman turvallisuustason tarkastajan tekemän arvion mukaan. Tulos on korkein, jota viimeisen viiden vuoden ajalta on arvioitu. Osa arvioiduista yrityksistä ja laitoksista on vuosittain samoja, joka vuosi valvottavia riskikohteita ja osa muuttuu ollen valvontaväleillä 24-120 kk.

Kuva 4. Yritysten ja laitosten riskiluvun kehitys vuosina 2017-2021.

Korona häyttasi pientalojen valvontaa

Pelastuslaitoksella jatkettiin asuinrakennusten ja vapaa-ajan asuntojen valvontaa 10-vuotissuunnitelman mukaisesti. Asuinrakennusten valvontamuotona oli pääasiassa niin sanottu itsearviointi, jossa pelastuslaitoksen lähettämän materiaalin pohjalta asiakas suorittaa itse palotarkastuksen rakennuksessaan ja palauttaa siitä raporttilomakkeen pelastuslaitokselle valvottavaksi. Palotarkastuskäyntejä tehtiin vähäisissä määrin rivi- ja kerrostaloihin. Pientalojen palotarkastuskäyntejä ei tehty lainkaan jo toista vuotta peräkkäin koronaepidemian vuoksi.

Itsearviointikirjeen palautti 90,8 % postin tavoittamista **pientaloista**. Kaikki palautetut lomakkeet valvottiin.

Taulukko 2. Pientalojen valvontamäärät vuonna 2021

Pientalojen valvonta			
Kunta	Valvottavien määrä (kpl)	Tehty valvonta (kpl)	Valvonta%
Asikkala	292	280	95,9 %
Hartola	139	134	96,4 %
Heinola	442	432	97,7 %
Hollola	649	596	91,8 %
Iitti	255	229	89,8 %
Kärkölä	169	126	74,6 %
Lahti	1585	1483	93,6 %
Orimattila	558	514	92,1 %
Padasjoki	141	133	94,3 %
Sysmä	188	178	94,7 %
Yhteensä	4418	4098	92,8 %

Rivitalojen valvontaa kohdistettiin 178 rakennukseen. Rivitalojen valvontaprosentti oli 68,2.

Taulukko 3. Rivitalojen valvontamäärät vuonna 2021

Rivitalojen valvonta			
Kunta	Valvottavien määrä (kpl)	Tehty valvonta (kpl)	Valvonta%
Asikkala	13	11	84,6 %
Hartola	8	1	12,5 %
Heinola	28	21	75,0 %
Hollola	36	26	72,2 %
Iitti	15	7	46,7 %
Kärkölä	9	7	77,8 %

Lahti	114	77	67,5 %
Orimattila	23	12	52,2 %
Padasjoki	5	6	120,0 %
Sysmä	10	10	100,0 %
Yhteensä	261	178	68,2 %

Kerrostalojen valvonnassa paikattiin aiempien vuosien puutteita ja itsearviointilomake postitettiin suunniteltua laajemmalle määrälle taloyhtiöitä. Kun tehtyä valvontaa verrataan alkuperäiseen vuodelle 2021 suunniteltuun valvontamäärään, saadaan kerrostalojen kokonaisvalvontaprosentiksi 126,4.

Taulukko 4. Kerrostalojen valvontamäärät vuonna 2021

Kerrostalojen valvonta			
Kunta	Valvottavien määrä (kpl)	Tehty valvonta (kpl)	Valvonta%
Asikkala	5	2	40,0 %
Hartola	3	8	266,7 %
Heinola	26	25	96,2 %
Hollola	13	13	100,0 %
Iitti	4	1	25,0 %
Kärkölä	1	1	100,0 %
Lahti	190	260	136,8 %
Orimattila	11	14	127,3 %
Padasjoki	2	1	50,0 %
Sysmä	3	1	33,3 %
Yhteensä	258	326	126,4 %

Vapaa-ajan asunnoista saatiin valvottua kaikki palautuneet lomakkeet. Lähetettyjen itsearviointikirjeiden vastausprosentti oli 61,2. Vapaa-ajan asuntojen vastausprosenttia heikentää rakennusten omistajatietojen puutteet, joiden johdosta kirjeitä ei saada perille. Suunnitellusta valvonnasta toteutui 59,1 %.

Taulukko 5. Vapaa-ajan asuntojen valvontamäärät vuonna 2021

Vapaa-ajan asuntojen valvonta			
Kunta	Valvottavien määrä (kpl)	Tehty valvonta (kpl)	Valvonta%
Asikkala	425	183	43,0 %
Hartola	242	152	62,8 %
Heinola	351	196	55,9 %
Hollola	210	122	58,2 %
Iitti	263	199	75,7 %
Kärkölä	39	30	77,6 %
Lahti	185	110	59,3 %
Orimattila	130	99	75,8 %
Padasjoki	287	197	68,5 %
Sysmä	396	208	52,5 %
Yhteensä	2528	1495	59,1 %

Vuonna 2021 itsearviointilomakkeen palauttamatta jättäneet asuinrakennukset valvotaan tarkastuskäynnillä vuonna 2022, mikäli valvonta on koronaepidemian vuoksi mahdollista. Mahdollisuuksien mukaan pyritään valvomaan myös tätä aiempien vuosien valvomatta jääneet rakennukset. Vapaa-ajan rakennuksiin ei suoriteta palotarkastuskäyntejä. Osa itsearviointilomakkeiden jälkivalvonnasta jatkuu myös vuoden 2022 aikana.

Kemikaalilainsäädännön mukainen turvallisuusvalvonta

Pelastuslaitos teki kemikaalilainsäädännön nojalla päätöksiä mm. vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käsittelystä ja varastoinnista, ilotulitteiden käytöstä, ilotulitteiden vähittäismyynnistä ja varastoinnista, sekä pyrotekniikan käytöstä yleisötilaisuuksissa. Lisäksi tehtiin tarkastuksia muun muassa vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä tai varastointia harjoittaviin laitoksiin, ilotulitteiden vähittäismyyntiin ja varastointiin liittyvään toimintaan, öljylämmityslaitteistoille ja pyrotekniikan käyttöön liittyen. Öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksia valvottiin asiakirjavalvontana. Kemikaalivalvontaa tehtiin yhteensä 730 kpl.

Pelastuslaitos oli mukana Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) suorittamissa laajamittaisten kemikaalilaitosten tarkastuksissa, nestekaasulaitosten tarkastuksissa, sekä Tukesin Lahteen kohdistamissa ilotulitteiden myyntiin liittyvissä tarkastuksissa. Lisäksi pelastuslaitos osallistui turvallisuusselvityslaitosten lakisääteisiin kemikaaliturvallisuusharjoituksiin, sekä muiden laajamittaisten kemikaalilaitosten harjoituksiin erillisen suunnitelman mukaisesti.

Kemikaalilainsäädännön mukaista yhteistyötä tehtiin Tukesin kanssa ja tarvittaessa annettiin lausuntoja Tukesin päätöksenteon tueksi. Kemikaaliturvallisuus huomioitiin myös muissa lausunnoissa eri viranomaisille. Pelastuslaitos teki kertomusvuonna kemikaalivalvontaa myös yhteistyössä ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Valvontatoimet kohdistuivat määräaikaiseen valvontaan ja vaarallisten kemikaalien ja kemikaalijätteiden varastointiin konkurssin seurauksena toiminnan lopettamiseen. Konkurssipesän valvonta saatiin päätökseen kertomusvuonna. Päijät-Hämeen pelastuslaitos oli mukana Päijät-Hämeen liiton hankkeessa Kestävät vaihtoehdot öljylämmitykselle ja Hollolan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivityshankkeessa. Molemmat hankkeet päättyivät vuonna 2021.

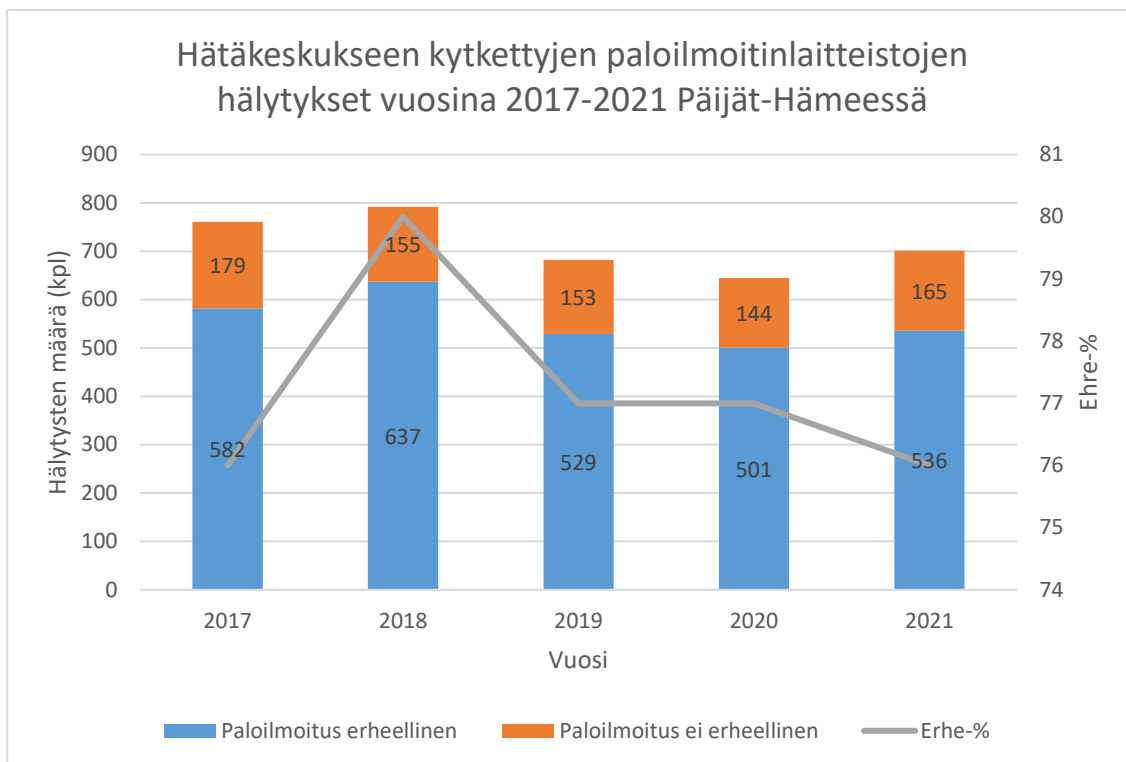
Päijät-Hämeen pelastuslaitos osallistui Päijät-Hämeen liiton hankkeeseen Kestävät vaihtoehdot öljylämmitykselle. Hankkeen viidessä asukastilaisuudessa pelastuslaitoksen kemikaalivastaavien neuvonta painottui öljysäiliöiden turvalliseen käytöstä poistoon. Hanke käynnistyi 1.5.2020 ja päättyi 31.8.2021.

Erheellisten paloilmoitusten määrä pysyi alhaisena

Pelastuslaitos pyrkii vähentämään hätäkeskukseen kytkettyjen paloilmoitinlaitteiden erheellisiä hälytyksiä valvontatoiminnan yhteydessä tapahtuvalla neuvonnalla ja opastuksella sekä erillisellä erhe-prosessilla. Erhe-prosessissa kahdentoista kuukauden aikana aiheutuvasta toisesta erheellisestä hälytyksestä lähetetään kohteelle kirjallinen korjauskehotus ja kolmannesta tai

useammasta erheellisestä hälytyksestä lähetetään kiinteistön omistajalle pelastuslaitoksen hinnaston mukainen lasku.

Automaattisten paloilmittimien aiheuttamia hälytyksiä oli 702 kpl ja näistä erheellisiä hälytyksiä oli 536 kpl. Erheellisten määrä kaikista automaattihälytyksistä oli 76 %. Kertomusvuonna erheellisistä hälytyksistä lähetettiin kohteiden omistajille kaikkiaan 56 korjauskehotusta ja 186 laskua.

Kuva 5. Hätäkeskukseen kytkettyjen paloilmittimen hälytykset vuosina 2017-2021 Päijät-Hämeessä.

4.2 Turvallisuusviestintä

Vs. koulutussuunnittelija Teemu Peltomaa

Etäkoulutusten ja sosiaalisen median rooli korostui turvallisuusviestinnässä

Turvallisuusviestintää toteutettiin vuoden aikana kulloinkin voimassa olleiden koronarajoitusten ehtoilla. Alueelliset rajoitukset ja pelastuslaitoksen sisäiset suojaustoimet vaikeuttivat turvallisuusviestinnän normaalitoimintoja, esim. koulutusten järjestäminen asiakkaiden luona ja yleisötaapahtumien järjestäminen oli kiellettyä suurelta osin vuotta. Rajoitusten varjossa turvallisuusviestinnän toiminnallista huomiota suunnattiin yhä enemmän etäkoulutusjärjestelyihin ja sosiaalisen median hyödyntämiseen. Kesän aikana parantunut koronatilanne mahdollisti asiakkaan luona tapahtuvat koulutukset ja yleisötaapahtumat hetkellisesti kesän ja syksyn aikana. Vuoden lopussa koronatilanne alkoi jälleen nopeasti heiketä.

Vuoden aikana järjestettiin 148 turvallisuusviestinnän tapahtumaa (2020: 140), joissa tavoitettiin yhteensä 10 862 henkilöä (2020: 11 013). Alueen väestöön suhteutettu tavoittamisprosentti oli 5 % (2020: 6%). Turvallisuusviestinnän tilastollisena tavoitteena on kohdata 20 prosenttia alueen asukkaista vuosittain erilaisissa tapahtumissa ja sosiaalisessa mediassa. Tätä tavoitetta ei koronasta johtuen saavutettu.

Taulukko 6 esittää vuoden 2021 tavoittamistilaston kunnittain tapahtumien ja koulutusten osalta. Sosiaalisen median kautta tapahtuvan turvallisuusviestinnän tavoittamistilastot esitetään taulukossa 7.

Taulukko 6. Turvallisuusviestintä kunnittain vuonna 2021 (sisältää koulutukset ja tapahtumat)

Kunta	Väkiluku 31.12.2020	Tilaisuuksien lukumäärä	Osallistujien lukumäärä	Osallistujia väkiluvusta (%)
Asikkala	8 059	5	161	2
Hartola	2 655	6	113	4
Hollola	23 251	15	376	2
Heinola	18 497	19	2 208	12
Iitti	6 625	13	467	7
Kärkölä	4 326	4	202	5
Lahti	119 984	67	6 748	6
Orimattila	15 882	11	353	2
Padasjoki	2 861	4	159	6
Sysmä	3 631	4	75	2
Yhteensä	205 771	148	10 862	5

Sosiaalista mediaa hyödynnettiin ajankohtaisista turvallisuusteemoista viestimiseen.

Pelastuslaitoksen julkaisuissa kansalaisia tiedotettiin vuoden aikana mm. heikoista jäistä, katolta putoavista lumista, ruohikko- ja metsäpalovaaroista, voimakkaista tuulista, runsaista sateista, tienpintojen liukkaudesta, kynttiläturvallisuudesta ja ilotulitteiden turvallisesta käytöstä.

Kuva 6. Marraskuussa muistuteltiin Instagramissa teiden liukkaudesta.

Sosiaalisen median osalta alueen väestöön suhteutettua tavoittamisprosenttia on vaikea määrittellä luotettavan mittaustavan puuttuessa. Taulukko 7 sisältää pelastuslaitoksen Facebook ja Instagram -tilien yhteenlasketut tavoittamislukemat.

Taulukko 7. Turvallisuusviestintä kuukausittain sosiaalisessa mediassa

Kuukausi	Tavoitettavuus	Vuorovaikutteisuus
Tammikuu	66979	4062
Helmikuu	50423	3118
Maaliskuu	54185	1224
Huhtikuu	43240	1257
Toukokuu	38627	837
Kesäkuu	102994	3351
Heinäkuu	45522	638
Elokuu	40414	1483
Syyskuu	29814	581
Lokakuu	44376	1141
Marraskuu	24840	1159
Joulukuu	83596	3550
Yhteensä	625010	22401

Koulutuksia toteutettiin tartuntaturvallisesti

Koronarajoituksista johtuen koulutustoiminnassa jouduttiin suuren osan vuodesta keskittymään etäkoulutuksiin ja ulkona pidettäviin koulutuksiin. Myös kouluttajajärjestelyjen osalta jouduttiin turvautumaan poikkeusjärjestelyihin, koska työvuoroihin kuuluva henkilöstö ei saanut toimia kouluttajina pelastuslaitoksen ulkoisissa koulutuksissa ennen syyskuun loppua.

2. luokkalaisten hätäpuhelukoulutusta toteutettiin vuoden aikana pääsääntöisesti etäkoulutuksena. Aiemmin *Jee Jelppi* -kampanjana tunnettu koulutus uudelleennimettiin *112-koulutukseksi* ja sen luento- ja tehtävämateriaaleja uudistettiin. Opetus toteutettiin ”virtuaalisessa luokkahuoneessa” kahdensuuntaista video- ja ääniyhteyttä hyödyntäen. Toteutuksessa pyrittiin jäljittelemään normaalia luokkahuoneessa tapahtuvaa koulutusta mahdollisimman läheisesti. Koulutukseen sisältyvät soittoharjoitukset saatiin myös toteutettua etäjärjestelyin. Koulutussuunnittelija piti vuoden aikana 35 hätäpuhelukoulutusta, joihin osallistui yhteensä 1 094 kakkosluokkalaista. Etäkoulutus mahdollisti sen, että useampi eri luokka saattoi osallistua samaan koulutustapahtumaan koronaturvallisesti omasta luokastaan käsin.

NouHätä-pelastustaitokampanja jouduttiin alustavista suunnitelmista poiketen toteuttamaan kokonaisuudessaan sähköisesti. Kampanjassa oli mukana 16 koulua alueen 22 yläkoulusta (73 %). Pelastuslaitos tarjosi kouluille NouHätä-aiheisia luentoja Teamsin välityksellä. Luennoille osallistui yhteensä 834 oppilasta. Kampanjaan kuuluvan NouHätä-pelastustaitokilpailun kilpailuosuudet jouduttiin toteuttamaan digikilpailuna. Aluekilpailun voittajajoukkue Sysmän yhtenäiskoulu sijoitui valtakunnallisessa loppukilpailussa hienosti kolmanneksi. Pelastuslaitoksella ei ollut roolia kilpailujärjestelyissä, vaan SPEK hoiti kilpailut itsenäisesti.

Alkusammutuskoulutukset päästiin aloittamaan koronarajoitusten salliessa loppukevään aikana. Koulutuksia toteutettiin päivähenkilöstön voimin työvuorojen ollessa estyneitä toimimaan kouluttajina. Alueellisiin rajoituksiin ja pelastuslaitoksen sisäisiin ohjeistuksiin perustuen suuria koulutusryhmiä ei voitu kouluttaa, vaan koulutettavien ryhmäkoot tuli pitää pieninä. Syys-lokakuun vaihteessa sisäiset koronarajoitukset purettiin, jolloin osa alkusammutuskoulutuksista siirrettiin työvuoroille pidettäviksi. Vuoden aikana järjestettiin 51 alkusammutuskoulutusta, joissa oli yhteensä 825 osallistujaa.

Kuva 7. Alkusammutuskoulutuksia toteutettiin syksyyn asti poikkeusjärjestelyin.

Loka-marraskuussa toteutettiin pelastuslaitoksen, Phhykyn ja Lahden Talot Oy:n yhteinen pilot-tikoulutushanke, jonka tarkoituksena oli luoda toimijoiden yhteinen malli poistumisharjoitusten toteuttamiseen hoitolaitoksissa ja vastaavissa kohteissa. Pilottikoulutus toteutettiin Palvelukeskus Linnunlaulussa Nastolassa. Koulutus sisälsi palo- ja poistumisturvallisuusaiheisen luento- ja keskustelutilaisuuden hoitolaitoksen henkilöstölle, poistumisharjoituksen ja alkusammutuskoulutuksen. Talon turvakursseja, väestönsuojanhoitajan kursseja ja tulityökursseja ei järjestetty vuoden aikana.

Yleisötapahtumien järjestäminen oli vähäistä ja tapahtumat pieniä

Yleiset koronarajoitukset estivät yleisötapahtumien järjestämisen vuoden alusta aina kesään saakka. Talveen ja kevääseen suunnitellut tapahtumat jouduttiin perumaan tai siirtämään myöhemmin pidettäväksi. Koronaan liittyvät kokoontumisrajoitukset helpottivat jonkin verran alkukesän aikana, mutta tästä huolimatta kesätapahtumien järjestäminen oli vähäistä. Lisäksi pelastuslaitoksen sisäisenä suosituksena oli välttää yleisötapahtumiin osallistumista toistaiseksi. Tämä suositus koski myös alueen sopimuspalokuntia.

Helmikuun 11. päivänä vietettävä 112-päivä järjestettiin poikkeuksellisesti vain sosiaalisessa mediassa perinteisen viranomaisten yhteisen kauppakeskustapahtuman sijaan. Pelastusasemilla ei myöskään voitu järjestää toimintaa.

Syyskuussa pelastuslaitos oli mukana Lahdessa järjestetyssä ikäihmisten liikenneturvallisuuskiertueessa. Kiertueen tapahtumapaikkoina toimivat pääkirjasto, Mukkulan kirjasto, Jalkarannan kirjasto ja Liipolan kirjasto.

Syyskuun puoleessa välissä järjestettiin Vierumäki Areenassa Yhdessä enemmän -yritysmessut, jossa pelastuslaitoksella oli osasto. Sisäosastolla messukävijöitä neuvottiin asumisen turvallisuuteen liittyvissä asioissa ja ulko-osastolla esiteltiin pelastuskalustoa ja sopimuspalokuntatoimintaa. Messukävijöille tarjottiin myös alkusammutuskoulutusta.

Rakentamisen ja remontoinnin tapahtuma Raksa-messut oli siirretty syksyyn ja järjestettiin Lahden Messukeskuksessa lokakuun alussa. Pelastuslaitoksen osaston aiheena oli aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuus ja sähköautojen lataamisen turvallisuus. Messujen kävijämäärä jäi melko alhaiseksi korona-aikaa edeltäviin vuosiin verrattuna.

Kuva 8. Raksa-messujen tunnelmaa pelastuslaitoksen osastolla.

Toisen asteen opiskelijoiden Punainen Liitu -liikenneturvallisuustapahtumat oli suunniteltu järjestettäväksi Lahdessa ja Heinolassa marraskuun alussa yhteistyössä Liikenneturvan, Koulutuskeskus Salpauksen ja poliisin kanssa. Tapahtuma peruttiin Koulutuskeskus Salpauksen aloitteesta.

Päivä Paloasemalla -tapahtumaa vietettiin 27.11. kolmella sopimuspalokuntien asemalla: Lahdessa Harjunalustan VPK sekä Padasjoen VPK ja Sysmän VPK. Vakinaisilla asemilla tapahtumaa ei koronaviruksen vuoksi järjestetty. Tapahtumaan osallistui joitakin satoja kävijöitä. Lisäksi päivää vietettiin pelastuslaitoksen nettisivuille toteutetun virtuaalisen paloaseman muodossa.

Joulukuussa järjestettiin kuntapäätäjille tarkoitettu liikenneturvallisuusaiheinen infotilaisuus yhteistyössä kuntaliiton, poliisin ja liikenneturvan kanssa. Tilaisuuden tarkoituksena oli esitellä alueen päätäjille kuntien liikenneturvallisuustyöryhmän toimintaa ja siellä tehtävää viranomaisyhteistyötä. Tapahtuma järjestettiin hybriditapahtumana Lahden Seurahuoneella ja Teamsissa.

Turvallisuusviestintä geokätköjen avulla

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on ollut mukana geokätkötoiminnassa vuodesta 2012 alkaen. Tällä hetkellä julkaistuja kätköjä on kolmen vakinaisen pelastusaseman läheisyydessä Heinolassa, Hollolassa ja Paavolassa. Tavoitteena on jakaa kätköillä vieraileville geokätköilyn harrastajille turvallisuustietoutta ja samalla esitellä pelastusasemia.

Pelastuslaitoksen geokätköt löytyvät netistä osoitteesta: www.geocaching.com tai hakusanoilla geocaching Paavolan/Heinolan/Hollolan pelastusasema. Pelastuslaitoksen rekisteröity nimimerkki on P-H Pelastuslaitos. Vuonna 2021 pelastuslaitoksen kätköillä vierailtiin yhteensä 260 kertaa.

4.3 Palontutkinta

Paloinsinööri Tapio Aaltonen

Palontutkinnan taustaa

Pelastuslaitosten palontutkinnan kehittyminen nykyiseen muotoonsa

- Pelastustoimilakiin (561/1999), kirjattiin pelastuslaitoksen velvollisuus syytymissyyntä arviointiin.
- Pelastuslaissa (468/2003) pelastusviranomaisen tehtäväksi säädettiin tulipalon syyntä arviointi ja tarvittaessa syyntä selvittäminen.

Palontutkintaa koskevan lainsäädännön ja pelastuslaitosten palontutkinnan kehittymisen taustalla ovat olleet

- vuonna 2005 aloitettu palontutkinnan kokeiluhanke
- vuonna 2007 aloitettu pelastuslaitosten kumppanuushanke sekä
- vuodesta 2009 toiminut pelastuslaitosten verkosto.

Konkreettinen muutos pelastuslaitosten palontutkinnassa on vuonna 2011 voimaan tullut pelastuslaki (379/2011), jossa kaikkien tulipalojen tutkinta on säädetty pelastusviranomaisen tehtäväksi. Pelastuslain mukaan pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta. Palontutkinnan tavoitteena on onnettomuuksien ehkäiseminen ja vahinkojen rajoittaminen sekä pelastustoiminnan kehittäminen.

Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syytymissyyntä, tapahtumaan vaikuttaneet taustatekijät, tapahtuman laajempi vaikutus, vahinkojen suuruus, merkitys ja vaikuttaneet tekijät sekä

pelastustoiminnan kulku. Palontutkinnan toteutukseen ja laajuuteen vaikuttaa erityisesti tapahtuman seurausten vakavuus.

Pelastuslaitoksen tulee seurata onnettomuusuhkien sekä onnettomuuksien määrän ja syidenkehitystä ja niistä tehtävien johtopäätösten perusteella ryhtyä osaltaan toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niihin varautumiseksi sekä tarvittaessa tehdä esityksiä muille viranomaisille ja tahoille. Tyypillisimmät yhteistyöviranomaiset ovat poliisi, rakennusvalvonta, terveydensuojelu, ympäristötoimi sekä sosiaali- ja terveystoimi. Lisäksi yhteistoimintaa on vakuutus- ja energiayhtiöiden sekä monien eri asiantuntija yhteisöjen kanssa.

Poliisin tehtävä on suorittaa palonsyytutkintaa tulipaloissa, joissa seurauksena on ollut henkilön kuolema, vakava henkilövahinko tai huomattava omaisuusvahinko. Lisäksi mikäli tapahtumaan liittyy rikos, poliisi suorittaa rikostutkinnan. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella ja Hämeen poliisilla on yhteistyösopimus palontutkinnasta. Sopimus on tarkastettu syksyn 2018 aikana ja on toistaiseksi voimassa 1.1.2019 lähtien.

Muiden pelastuslaitosten alueella sattuneita paloja ja palontutkintoja seurataan ja tarvittaessa pyydetään palontutkinnan tuloksia muilta pelastuslaitoksilta. Myös omia tutkinnan tuloksia ja havaintoja jaetaan muille pelastuslaitoksille tarvittaessa.

Palontutkinta Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella

Pelastuslaitoksen palontutkinta kuului aiemmin pelastustoimen osastolle, mutta vuoden 2017 alussa tehtyjen muutosten yhteydessä palontutkinta siirrettiin riskienhallinnan osastolle ja palontutkinnasta vastuuhenkilöksi määrättiin paloninsinööri A. Muilta osin pelastuslaitoksen palontutkinta ja sen perusteet säilyivät ennallaan.

Palvelutasopäätöksen mukaan:

”Palontutkinnan tavoitteita ovat paloturvallisuutta parantavien toimenpiteiden oikea kohdentaminen, mutta myös rikoksella aiheutettujen palojen tunnistaminen ja tutkiminen sekä kiinnijäämisriskin lisääminen. Rikos- ja petosepäilyjen toteennäyttämisen kannalta palontutkinnan tulisi olla aukotonta jokaisessa yksittäisessä tapauksessa. Tämän vuoksi pelastusviranomaisen tulee tahallisuutta arvioidessaan kyetä tunnistamaan tuhopolton piirteet sekä pystyä huomioimaan omassa toiminnassaan poliisin tarve kerätä yksityiskohtiin asti ulottuvaa tietoa palon paikkapiirteistä.”

Palontutkinnan minimivaatimusten määrittelemiseksi palontutkinnat jaetaan kolmeen tasoon. Tason 1 palontutkinta suoritetaan jokaisesta tulipalosta ja palontutkinnasta vastaa pelastustoiminnan johtaja. Tason 2 tutkinta suoritetaan vähintään tutkintakriteerit täyttävistä tulipaloista ja palontutkinnasta vastaa tehtävään koulutettu palontutkija tai tutkijapari. Tutkinnan on vastattava kyseisen tason minimivaatimuksia ja tutkinta voidaan tehdä tarpeellisin osin laajemminkin. Taso 3 on palontutkinnan laajin taso ja päätöksen tutkinnan aloittamisesta voi tehdä Onnettomuustutkintakeskus, sisäasiainministeriö tai pelastuslaitos. Tason 3 palontutkintaan perustetaan erillinen tutkintaryhmä, jonka jäsenet nimetään erikseen.

Palontutkintaryhmä

Pelastuslaitoksen palontutkintaryhmässä on tällä hetkellä yhteensä 7 henkilöä: Aaltonen Tapio (rj), Haverinen Petteri, Holopainen Ari, Lahtinen Juha, Lehtinen Jari, Raila Viljamaa ja Marko Kaihola. Palontutkintaryhmän jäsenistä kaksi on ollut virkavapaalla vuoden 2020 ja yksi 2021 aikana.

Palontutkinnat

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen toimesta tutkitaan kaikki tulipalot vähintään 1-tason tutkintana. 2-tason tutkinnat suoritetaan rakennuspaloihin, joissa on sattunut palokuolema tai vakavia henkilövahinko sekä muihin Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palontutkintaohjeen, 2-tason palontutkintakriteerit täyttäviin tulipaloihin.

Vuoden 2021 aikana Päijät-Hämeessä suoritettiin yhteensä 21 kpl 2-tason palontutkintaa. Tutkinnat on suoritettu pelastuslaitoksen palontutkintaryhmän palontutkijoiden toimesta, yleensä yhteistyössä Hämeen poliisin teknisen tutkintaryhmän kanssa. Lisäksi on kolme rakennuspaloa /tutkintaa, joihin poliisi tai pelastustoimen johtaja on suorittanut palontutkinnan. Tutkintatiedot on saatu pelastuslaitoksen tutkintaryhmälle ja erillistä tutkintaa ei ole ollut enää tarpeen suorittaa palontutkijoiden toimesta.

2-tason palontutkinnoista 15 kpl kohdistui asuinkiinteistöihin, kuten omakotitaloihin, kerrostaloihin, rivitaloihin, paritaloihin ja luhtitaloihin. Palontutkintoja suoritettiin lisäksi 1 vapaa-ajan asuntoon, 1 ravintolaan, 4 teollisuus-/varastorakennukseen.

Palokuolemat

Päijät-Hämeessä sattui kaksi palokuolemaa vuonna 2021. Palokuolemat sattuivat maaliskuussa ja joulukuussa asuinrakennusten paloissa, joista toinen sattui Hartolassa ja toinen Lahdessa. Toisessa tapauksista palon on epäilty olevan tahallaan sytytetty, mutta toisen palon syttymissyitä ei pystytty arvioimaan. Paloissa menehtyi yksi mieshenkilö ja yksi naishenkilö.

Vuosina 2019 ja 2020 Päijät-Hämeessä menehtyi tulipaloissa vain yksi henkilö/ vuosi.

Kuva 9. Hartolassa rivitalopalossa menehtyi mieshenkilö maaliskuussa 2021. Paloa epäillään tahallaan syytetyksi

Kuva 10. Lahdessa omakotitalon palossa menehtyi naishenkilö joulukuussa 2021. Syttymissyytä ei voitu arvioida

Muita suoritettuja palontutkintoja Päijät-Hämeessä 2021

Kuva 11. Iitti Merrankuja, Ravintola tuhoutui palossa. Paloa epäillään tahallaan sytytetyksi

Kuva 12. Lahti Erstantie, teollisuusrakennus. Paloa epäillään tahallaan sytytetyksi.

Kuva 13. Heinola Iso-Palpasenkatu, vapaa-ajan asunto. Syttymiskohta rakennuksen ulkopuolella kuistilla. Syttymissyttä ei voida varmuudella sanoa.

Kuva 14. Lahti Turrantie, teollisuusrakennus. Paloa epäillään tahallaan syytetyksi.

Kuva 15. Asikkala, Puolukkapolku, omakotitalo. Syttymä liesituulettimesta.

Kuva 16. Iitti, Kymentaantie, omakotitalo, vanha navetta ja ulkorakennus yhtä aikaa tulessa. Paloa epäillään tahallaan syytetyksi.

Kuva 18. Lahti, Parsikatu, omakotitalo. Syttymissy eläimen aiheuttama. Jyrsijä (orava?) vahingoittanut sähköjohtoja rakennuksen yläpohjassa aiheuttaen oikosulun/ ylikuumentumista.

Muuta

Vuoden 2021 alussa rakennuspaloja ja rakennuspalovaaroja sattui suhteellisen paljon aiempiin vuosiin nähden ja pelastuslaitoksella suoritettiin tilastovertilau vuosien 2019-2021 tammi-maaliskuun rakennuspaloista ja rakennuspalovaaroista. Tilastot otettiin vuosilta 2019-2021 koska vuoden 2019 aikana merkintämenettely hieman muuttui ja 2018 tai aiemmat aineistot eivät ole samalla tavalla vertailukelpoista. Tammi-maaliskuun tilastoissa rakennuspaloja ja rakennuspalovaaroja oli n. 42% enemmän, kuin vertailuvuosina 2019-2020.

Vuoden lopussa otetussa tilastosta huomattiin, että koko vuoden tilastossa rakennuspalojen ja rakennuspalovaarojen määrä oli lisääntynyt edellisvuosien keskiarvoon n. 12 %. Tammi-syyskuussa otetussa tilastossa näytti vielä, että palojen määrä tulisi olemaan hieman vähemmän (n. 15%), kuin vertailuvuosina 2019-2020. Loppuvuoden aikana sattuneet rakennuspalot ja rakennuspalovaarat nostivat määrän kuitenkin hieman korkeammaksi, kuin vertailuvuosina.

Vuoden 2021 aikana on pidetty palontutkinnan koulutuspäiviä pääasiassa verkkokoulutuksina ja yhteen koulutuspäivään loppuvuodesta on ollut mahdollista osallistua myös paikan päällä.

Koulutuspäiviä sekä -hankkeita jouduttiin perumaan tai työstämään koronarajoitusten vuoksi.

Vuonna 2021 osallistuttiin kuitenkin pelastuslaitosten kumppanuusverkoston palontutkinnan asiantuntijaverkoston palavereihin ja kehittämishankkeisiin verkko-osallistumisena.

Vuoden aikana osallistuttiin valtakunnalliseen palontutkinnan teematutkintaan. Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston palontutkinnan asiantuntijaverkosto järjesti valtakunnallisen saunapaloihin liittyvän teematutkinnan ajanjaksolla 1.5.2021 – 30.9.2021. Teematutkinnan tarkoituksena oli kerätä tietoa saunoista alkunsa saaneista tulipaloista ja -palovaaroista. Tutkintaraportti on valmistunut vuoden 2021 lopulla ja on saatavissa mm. pelastuslaitoksen palontutkinnan vastuuhenkilön kautta.

Vuoden 2021 aikana osallistuttiin myös palontutkintaselosteen uudistamishankkeen työpajoihin. Palontutkintaselosteen uudistamishanke alkoi vuoden 2021 alussa ja päättyy syyskuun 2021 lopussa. Hanketta koordinoi Pelastusopisto ja sen rahoittajana on Palosuojelurahasto. Hankkeen tuloksena on saatu tehtyä ehdotus uudeksi palontutkintaselosteeksi.

Pelastuslaitos on tiivistänyt yhteistyötä Päijät-Hämeen rakennusvalvontojen kanssa ja kuntien rakennusvalvonnoille on tehty ilmoituksia sattuneista tulipaloista. Tätä yhteistyötä kehitettiin ja ylläpidettiin vuoden 2021 aikana, jotta kunnan rakennusvalvonnat ovat tietoisia kunnissa sattuneista tulipaloista ja rakennusvalvonnat voivat suorittaa tarvittaessa omia tarkastuksia/toimenpiteitä palojen johdosta.

Yhteistyötä poliisin kanssa on jatkettu ja palontutkintojen paikkatutkinnat on suoritettu pääsääntöisesti yhteistyössä poliisin teknisen tutkintaryhmän kanssa. Päijät-Hämeen pelastuslaitos on lisäksi tehnyt poliisille pelastuslain 41§:n mukaisia kirjallisia ilmoituksia tulipaloista yhteensä 27 kpl. Yhteistä koulutuspäivää suunnitellaan pidettäväksi vuoden 2022 keväällä, mutta koulutuspäivän järjestäminen riippuu vallitsevasta epidemiatilanteesta. Yhteistä koulutuspäivää oli suunniteltu jo syksylle 2021, mutta sitä ei järjestetty vallinneiden koronaolosuhteiden vuoksi.

5. Pelastustoiminta

Pelastuspäällikkö Veli-Pekka Niemikallio

Pelastustoimintaosaston esimiehenä toimii pelastuspäällikkö. Osaston tehtävänä on:

- Vastata pelastusviranomaisille kuuluvista pelastustoiminnan tehtävistä
- Vastata öljyvahinkojen ja vaarallisten aineiden torjunnasta sekä osallistumisesta meripelastuspalveluun
- Osallistua osaltaan turvallisuusviestintään sekä ulkoiseen kouluttamiseen
- Osallistua valvontatoimintaan
- Yhteen sovittaa eri viranomaisten ja pelastustoimeen osallistuvien muiden tahojen toimintaa pelastustoimessa
- Vastata varautumiseen ja osaltaan väestönsuojeluun kuuluvista tehtävistä
- Vastata oman osastonsa talous- ja henkilöstöhallinnosta

Välittömän valmiuden palomestaripäivystysalueet ovat:

- PHP30/Asema 10 (Paavola Lahti), ensisijainen toiminta-alue kattaa Hollolan, Kärkölän, Lahden ja Orimattilan
- PHP40/Asema 40 (Heinola), ensisijainen toiminta-alue kattaa Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Padasjoen ja Sysmän

Edellä mainittujen lisäksi toimii päällikkövarallaolija PHP20 koko Päijät-Hämeen alueella vapaa-
muotoisessa varallaolossa.

Vuoden 2021 kokonaishälytysmäärät nousivat edellisvuoteen 2020 verrattuna kymmenisen prosenttia. Tehtävämäärien lisäys vuoteen 2020 verrattuna oli 460 tehtävää (4191 -> 4656).

Hälytystehtävien määrät lukumäärällisesti lisääntyivät eniten ensivastetehtävissä (+305 kpl) Muut palovaroittimien tarkastus- ja varmistustehtävät lisääntyivät seuraavaksi eniten (+89 kpl).

Rakennuspalojen määrä lisääntyi lähes kolmanneksen edellisten vuosien tasosta (71 -> 100 kpl), muut tarkastustehtävät vähenivät (-75 kpl).

Vaikka Hämeen liitetyn paloilmottimen tarkastustehtävien määrä oli 2021 suurempi kuin vuonna 2020 (627 -> 665 kpl), niin suhteutettuna kymmenen vuoden tehtävämäärien keskiarvoon (2012 –

2021) on niissä edelleen suurin muutos lukumäärällisesti alaspäin. Häkeen liitetyn paloilmottimen tarkastustehtävien määrä vuonna 2021 oli 665 kpl, joka on 62 kpl vähemmän kuin kymmenen vuoden tehtävämääräkeskiarvo 727 kpl.

Suurin muutos ylöspäin kymmenen vuoden keskiarvoon verrattuna on vahingontorjuntatehtävissä, joita vuonna 2021 oli 559 kpl. Keskimäärin vuosittaisia vahingontorjuntatehtäviä on kymmenen vuoden aikana ollut 410 kpl, joten 2021 ne tehtävämäärät olivat 148 kpl yli kymmenen vuoden keskiarvon.

Suuronnettomuuksia, joissa taloudelliset menetykset ovat olleet yli 500 000 euroa, tai joissa kuolneiden/loukkaantuneiden määrä on enemmän kuin viisi, oli vuonna 2021 yksi kappale, joka oli tulipalo. 2021 tapahtuneessa suurpalossa ei kuollut tai loukkaantunut ihmisiä, aineelliset vahingot ylittivät suuronnettomuuden kriteerit.

Hälytys-, viesti- ja johtamistoiminta

Aluepalopäällikkö Heikki Suomalainen

Pelastustoimintaan kuuluu hälytysten vastaanottaminen, väestön varoittaminen, uhkaavan onnettomuuden torjuminen, onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen, tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittaminen, sekä pelastustehtäviin liittyvät johtamis-, viesti-, huolto- ja muut tukitoiminnot.

Pelastustoiminnan johtaminen

Pelastustoiminnan johtamisella tarkoitetaan toimenpiteitä, joita hälytystehtävää johtava pelastusviranomaisena tekee pelastaakseen ja suojellakseen ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä.

Pelastustoiminnan päällystön pelastustoiminnan johtamisen strategisena tavoitteena on koko Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen yhtenäinen johtamistoiminta onnettomuus- ja pelastustilanteissa. Johtamistoiminnan kehittämiseksi on järjestetty koulutustilaisuuksia.

Päällystön johtamiskoulutusta kohdennettiin laitteisto- ja ohjelmistokoulutuksiin, sekä perustetun johtokeskuksen esikunnan tehtäviin onnettomuustilanteissa.

litin maakuntavaihdoksen johdosta seurattiin hälytysvasteiden toimivuutta, yksiköiden toimintaa, sekä pelastustoiminnan johtamista. Mitään poikkeamia ei todettu.

Hyvinvointialueen yhteinen koordinaatio ja tilannekeskus

Pelastusjohtaja antoi tehtäväksi selvittää mahdollisuutta perustaa hyvinvointialueen yhteistä tilannekeskusta. Pelastuslaitoksen selvitysryhmään kuuluvat lisäksi ensihoidon palvelupäällikkö Jenni Eskola ja aluepalopäällikkö Pertti Vesaja sekä hyvinvointialueen kuntayhtymän edustajina ensihoitopäällikkö Sami Rive ja vs. johtava sosiaalityöntekijä Marjo Asunen. Työryhmän puitteissa kävimme tutustumassa Satakunnassa jo toiminnassa olevaan maakunnalliseen yhteiseen tilannekeskuksen toimintaan.

Selvitysryhmän loppuraportin mukaisesti todettiin, että Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kannalta on tärkeää, että keskeiset toimijat ovat samoissa tiloissa. Keskuksen toiminnasta hyötyisivät eniten turvallisuusviranomaisten asiakkaat eli hyvinvointialueen asukkaat. Päivittäinen yhteistoiminta mahdollistaa koko hyvinvointialueen tilannekuvan eri viranomaisten tietoon. Yhteisessä tilannekeskuksessa tilannekuva on koko ajan eri viranomaisten tiedossa ja tilannekeskuksessa on helppo oikaista kokonaiskuvaa, mikäli joku toimija tarvitsee lisäinformaatioita tilanteesta.

(Hyvinvointialueen yhteinen koordinaatio- ja tilannekeskus 17.11.2021)

Joulukuun loppupuolella esittelin Hyvinvointialueen yhteinen koordinaatio- ja tilannekeskus -selvitystyön pelastusjohtajalle sekä pelastuspäällikölle. Esittely eteni positiivisessa hengessä tuoden esille paljon erilaisia mahdollisuuksia. Pelastusjohtaja tiedusteli asiasta johtajaylilääkäri Tuomo Niemisen mielipidettä, ja hän piti tätä tärkeänä ja potentiaalisena asiana, minkä työstämistä tulee jatkaa.

Pelastuslaitoksen tilanne- ja johtokeskus

Pelastusjohtajalle ja pelastuspäällikölle esitettyssä Hyvinvointialueen yhteinen koordinaatio- ja tilannekeskus -selvityksessä tuli esille, että nyt olisi hyvä ajankohta tehdä muutoksia pelastustoiminnan johtamisen järjestelyihin sekä lähteä projektoimaan pelastuslaitoksen miehitetyn tilanne- ja johtokeskuksen perustamista Paavolan pelastusasemalla jo olemassa olevaan tilannehuoneeseen. Ensimmäinen selvitystyö pelastuslaitoksen tilannekeskuksen perustamisesta on esitelty 17.12.2012, joten kirjallisen selvityksen päivittäminen nykyhetken vaatimalle tehtävien tasolle onnistuu suhteellisen nopeasti.

Tilanne- ja johtokeskushenkilöstön toimenkuvia, työskentelypisteiden ohjelmistoja ja laitteita on edelleen päivitetty saadun palautteen myötä.

Hätäkeskuksen tietojärjestelmä Erica

Erica-hätäkeskustietojärjestelmä on valtakunnallisesti verkottunut viranomaisten yhteiskäyttöinen hätäkeskustietojärjestelmä. Erica-hätäkeskustietojärjestelmällä turvataan väestölle nopeimman ja tarkoituksenmukaisimman avun saanti maantieteellisestä sijainnista riippumatta. Pelastuslaitoksen Erica-pääkäyttäjänä toimii aluepalopäällikkö Heikki Suomalainen ja varapääkäyttäjänä ICT-asiantuntija Marko Nieminen. Edellä mainitut henkilöt saivat Erica-koulutusta lokakuussa Turussa.

Hätäkeskustietojärjestelmän ylläpito ja hälytysvasteiden parantaminen vaativat pelastuslaitoksella huomattavaa työpanosta, kouluttautumista sekä yhteistoimintaa eri viranomaisten ja pelastuslaitosten välillä. Erica-hätäkeskustietojärjestelmän kehittäminen jatkuu edelleen.

Viranomaisten yhteinen kenttäjohtamisjärjestelmä (KEJO)

Pelastustoimessa hanketyö on edennyt ja pää- ja varapääkäyttäjien koulutukset järjestettiin Pelastusopistolla marras- ja joulukuun aikana.

Valtakunnalliseen KEJO-projektiryhmään Turun hätäkeskusalueelta kuuluu Heikki Suomalainen, joka toimii myös pelastuslaitoksen pääkäyttäjänä. Pelastuslaitoksen varapääkäyttäjänä toimii Marko Nieminen. Valtakunnallisen projektiryhmän työpalavereita, testejä ja neuvotteluita on pidetty vuoden aikana noin 40 päivää, näiden lisäksi Pelastusopistolla olleita koulutus- ja projektiryhmän työpajapäiviä oli n 20.

Vuoden 2022 aikana aloitetaan KEJO-kenttäjohtamisjärjestelmän käyttäjäkoulutus sekä pilotointikäyttö. Tuotantokäyttö on tällä hetkellä aikataulutettu pelastustoimella alkavaksi vuonna 2023.

VHF-varajärjestelmät, -tukiasemat ja -radiolaitteet

Varautuminen vika- ja häiriötilanteisiin on keskeinen osa pelastustoiminnan johtamista sekä hälytys- ja viestitoiminnan kehittämistä ja varmentamista – varautumalla vahvistetaan kriisinsietokykyä. Hälytys- ja viestitoiminnan onnistuminen on edellytys tehokkaalle pelastustoiminnalle.

Pelastuslaitos varautuu vika- ja häiriötilanteisiin esimerkiksi hälytys- ja viestiyhteyksiä varmentamalla, sähkösaantivarajärjestelmillä sekä osallistumalla viranomaisradioverkon tukiasemien varavoimajärjestelyihin.

Pelastuslaitoksella on pyritty huomioimaan eri sähkö- ja tietoliikennehäiriötilanteista johtuvat hälytys- ja tietoliikennelaitteiden mahdolliset vikatilanteet. PETO-järjestelmästä voidaan tarvittaessa hälyttää asemia, yksiköitä tai henkilöitä. Pelastustoimen henkilöstön hälyttämiseksi matka-

puhelimien lisäksi käytetään Pogsac-hakulaitteita. Hakulaittejärjestelmä ei välttämättä vaadi toimiakseen VIRVE-viestijärjestelmää.

Pelastuslaitokselle on käytössä viisi semiduplex VHF-tukiasemaa. Semiduplex taajuutta käytetään johtamistoiminnassa ja tätä voidaan käyttää johtokeskuksessa, ajoneuvoissa ja paloasemilla. Pelastusyksiköiden sisäinen yhteydenpito käydään edelleen VHF-Simlex -kanavilla. Tämä vähentää huomattavasti kustannuksia ja parantaa työturvallisuutta oheislaitteiden toimivuuden johdosta.

Nykyistä VHF-laitekantaa on pystytty hyvin uusimaan mutta uusimistarvetta on edelleen. Laitteiden kanavajärjestys on muutettu pelastuslaitoksella yhtenäiseksi. VHF-radiolaitteiden ohjelmointiin hankittiin myös omat ohjelmointilaitteet.

Pelastustoiminnan laitteistot

Viranomaisverkon päätelaitteiden hallintaan on pelastuslaitoksella käytössä Virta-asiakassovellus sekä laitteiden ohjelmointiin tarkoitettu Taqto-parametrointityökalu. Väestöhälyttimien ohjaus- ja valvontajärjestelmää (VORO) päivitettiin. Pelastustoiminnan kenttäjohtamisjohtamisjärjestelmää (PEKE) ylläpidettiin ja päivitettiin versiopäivitysten mukaisesti.

Johtokeskuksessa on käytössä hälytys- ja viestitoimintaan tarkoitettu RCS 9500 Console -viestintätyöasema. RCS-järjestelmällä pystytään hallinnoimaan useita viranomaisradioverkon puheryhmiä yhtäaikaaisesti esimerkiksi onnettomuustilanteen aikana sekä seuraamaan viestiliikenteeseen liittyviä tilatietoja ja niiden välittymistä edelleen hätäkeskukseen.

Viranomaisyhteistoiminta

Päijät-Hämeen turvallisuusviranomaisten yhteistoimintaryhmän toimintaa jatkettiin yhdessä poliisin ja ensihoidon kesken. Ryhmän tarkoituksena on kehittää viranomaisten yhteistoimintaa, jakaa erilaisia ajankohtaisia asioita, koordinoida yhteistoimintaharjoituksia sekä käsitellä vika- ja häiriötilanteita maakunnassamme.

5.1 Lahti

Aluepalopäällikkö Jani Aaltonen

Toiminta-alueeseen Lahti (A) kuuluvat pelastuslaitoksen Paavolan pelastusasema sekä Lahden toiminta-alueen sopimuspalokunnat Ahtialan vpk, Harjunalustan vpk, Lahden vpk sekä Renkomäen vpk. Hallinnollisesti Niemen pelastusasema kuuluu Hollolan alueeseen, ja sopimuspalokunnista Ve-

sikansan vpk katsotaan kuuluvaksi Lahden alueeseen. Paavolan pelastusasema on miehitetty ympäri vuorokauden I-riskialueeseen perustuen.

Paavolan pelastusasemalla toimii pelastuslaitoksen hallinto, riskienhallinta, pelastustoiminta, ensihoito ja tekninen osasto. Asemalla työskentelee päivittäin 12 pelastajaa, 10 ensihoitajaa sekä palotarkastajia, hallinnon ja teknisen osaston henkilöstöä ja laitoksen johtoa yhteensä 26 henkilöä. Sijainniltaan keskeinen pelastusasema mahdollistaa tehokkaan pelastustoiminnan.

Pelastustehtäviä Lahdessa suoritettiin 2275. Tarkastelussa ovat mukana Paavolan, Niemen ja Nastolan pelastusasemat. Tehtävämäärä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna kuusi prosenttiyksikköä (2140 tehtävää vuonna 2020). Määrällisesti suurimmat vaihtelut onnettomuustyypeittäin tapahtuivat tarkastus- ja varmistustehtävien määrän vähenemisenä (-24 %, 59 tehtävää vähemmän kuin 2020) ja vastaavasti palovaroittimen tarkastus- ja varmistustehtävien (+49 %, 70 tehtävää enemmän kuin 2020) ensivastetehtävien (+27 %, 73 tehtävää enemmän kuin 2020) määrän lisääntymisenä.

Kaikista tehtävistä Lahdessa tapahtui 49 % Päijät-Hämeen alueen onnettomuuksista – onnettomuustehtävät keskittyvät alueellisesti. Lahdessa toimintavuoden onnettomuuksissa osallisina olleita henkilöitä oli 1409. Onnettomuuksissa kuoli 4 henkilöä (ei palokuolemia) ja loukkaantui 147 henkilöä. Pelastuslaitos pelasti vastaavasti 59 henkilöä kaikista tehtävistä. Rakennuspalloista tai rakennuspalovaaroista Lahdessa aiheutui 111 tehtävää (v. 2020 97). Näistä aiheutui 3 300 000,00 € vahingot uhatun omaisuuden arvon ollessa 26 100 000,00 € (arvio). Siten pelastetut arvot olivat noin 22 800 000,00 € (pelastettu noin 87 % uhatusta omaisuudesta).

Paavolan pelastusaseman toiminta jatkui vilkkaana 2021. Pelastusasema on Suomen kuudenneksi vilkkain pelastusasema pelastustoiminnan tehtävämäärällä mitattuna. Koronapandemiasta huolimatta pelastustehtävät suoritettiin normaalisti vastuuviranomaisen asettamat suojausmääräykset huomioiden. Asemapalveluksessa toteutettiin ja noudatettiin suojaus-, eriyttämis- ja rajoitustoimenpiteitä henkilöstön suojaamiseksi ja taudin leviämisen estämiseksi.

Turvallisuusviestintää toteutettiin Lahdessa (Nastola mukana tarkastelussa) 67 tilaisuudessa kaikkiaan 6750 henkilölle (6 % asukasluvusta). Koronapandemian takia turvallisuusviestinnän tapahtumista jouduttiin pidättäytymään suurelta osin. Turvallisuusviestintää toteutettiin sosiaalisessa mediassa ja etäkoulutuksina, esimerkiksi **Päivä paloasemalla** -tapahtuma järjestettiin virtuaalisesti.

Valvontatoimintaa pystyttiin toteuttamaan koronapandemiasta huolimatta vuonna 2021 pääosin normaaliin tapaan. Paloturvallisuuden itsearviointi eli asuinrakennusten ja vapaa-ajan asuntojen omatoiminen valvonta onnistui vastaavasti hyvin, sillä paloturvallisuuden itsearviointia tehdään pääosin isännöitsijöille ja kiinteistöjen omistajille lähetettävien itsearviointilomakkeiden avulla.

Toiminta-alueen sopimuspalokunnat osallistuivat pelastustoiminnan tehtäviin normaalisti vastuuviranomaisen asettamat suojausmääräykset huomioiden (koronapandemia). Sopimuspalokuntien teoriakoulutukset siirrettiin etäkoulutukseksi, ja käytännönharjoitukset toteutettiin ulkona pienryhmäharjoitteluna. Pelastustoiminnan toimintavalmius ja -varmuus onnistuttiin sopimuspalokunnissa pitämään normaalina suojaus-, eriyttämis- ja rajoitustoimenpiteillä.

5.2 Heinola

Aluepalopäällikkö Pertti Vesaaja

Asemavastaavana toimii palomestari Jari Vornanen. Vakinaisen henkilöstön vahvuus vuorossa on 1+4, josta yksi palomies on sijoitettuna Sysmän ensihoitoon. Heinolan sopimuspalokunnan henkilöstövahvuus vaihtelee hieman, mutta vuonna 2021 oli hälytysryhmässä kirjoilla 25 henkilöä.

Asemalla on varattu 3 paikkaa ensihoidon yksiköille.

Hälytystehtäviä oli 573 kpl. Apua annettiin myös naapuripelastuslaitosten alueelle.

Asemalle 40 on sijoitettuna alueen ainoa Hydrokopteri (PH 4089). Asema 40:llä sijaitsee myös toinen alueen suurista öljyntorjuntavälineistövarastoista.

Ajoneuvokalustoa uusittiin seuraavasti:

- PH 40 johtoauton suunnittelu aloitettu

Toiminta-alueeseen B (Heinola) kuuluvat Heinolan lisäksi Hartola, Sysmä, Asikkala ja Padasjoki. Heinolan keskusta-alueen I-riskiluokkaan perustuen Heinolan pelastusasema on vakinaisen henkilökunnan (asema 40) miehittävä ympäri vuorokauden. Samoissa tiloissa toimii Heinolan sopimuspalokunta (asema 41). Päivystävä palomestari PHP40 on välittömässä valmiudessa Heinolan asemalla. Vierumäen taajamassa (asema 46), Hartolassa (asema 43), Sysmässä (asema 42) ja Padasjoella (asema 44) olevilta paloasemilta toimivat sopimuspalokunnat. Ruuhijärvellä olevalla paloasemalla on sammutusauto (PH4612), joka kuuluu Vierumäen VPK:n hälytysosastoon. Asikkalassa (asema 45) on puolivakinainen palokunta.

Sysmän ja Hartolan toimipaikoista vastaa Hartolan palopäällikkö. Asikkalan ja Padasjoen toimipaikoista vastaa palomestari, jonka sijoituspaikkana on Padasjoki. Heinolan toimipaikan asemavastaavana on palomestari.

Tehtäviä alueella B oli 1257, joka on noin 27 % koko pelastuslaitoksen tehtävistä. Merkittävimmät tehtäväkohtaiset määrät olivat paloilmoittimen tarkastus-/varmistustehtäviä 131 kpl, liikenneonnettomuuksia 173 kpl, vahingontorjuntatehtäviä 200 kpl ja ensivastetehtäviä 317 kpl.

Palotarkastuksia sekä muuta valvontatoimintaa tehtiin poikkeavassa pandemiatilanteessa vallitsevien ohjeiden mukaisesti, mikä rajoitti merkittävästi kohdekäyntejä. Omakotitalojen tarkastus toteutettiin itsearviointia (ent. omavalvontajärjestelmä) hyödyntäen. Omatoimiseen varautumiseen liittyen taloyhtiöt edelleen laativat ja päivittivät pelastussuunnitelmiaan ja paransivat monin tavoin kiinteistöjen turvallisuusjärjestelyjä.

Valistusta, neuvontaa ja koulutusta (turvallisuusviestintä) annettiin 2716 henkilölle, mikä on 8 % alueen väestöstä. Merkittävin muutos aiempiin vuosiin johtuu Covid19-pandemiasta, jonka seurauksena ulkopuolinen koulutus ja turvallisuusviestintätapahtumat olivat pelastuslaitoksella suurimman osan vuotta 2021 keskeytettyinä.

Toiminta-alueen sivutoiminen ja sopimuspalokuntien henkilöstö harjoitteli pääsääntöisesti viikoittain pelastuslaitoksen antamien koronaohjeistusten mukaisesti. Alueen varallaolojärjestelyt säilyivät entisellään. Hämeen pelastusliiton järjestämille sivutoimisen ja vapaaehtoisen henkilöstön perus- ja täydennyskursseille osallistuttiin kiitettävästi. Sopimuspalokuntien päivälähdöissä on ajoittain henkilöstöpulaa. Sopimuspalokuntien työ on pelastustoimelle ensiarvoisen tärkeä voimavara, jota ilman ei tultaisi toimeen.

5.3 Orimattila ja Nastola

Aluepalopäällikkö Jari Lehtinen

Orimattila, pelastusasema 50

Asemavastaavana palomestari Juhamatti Listala.

Orimattilan aseman 50 erityistehtäviin kuuluu toimia Pelastuslaitoksen koulutus- ja harjoituspaikkana. Kuluneena vuonna rakennettu uutta paloasemaa, joka valmistuu vuoden 2022 helmikuussa.

Vuonna 2021 Orimattilan PH 501 yksiköllä oli hälytystehtäviä 365 kpl (351), joista ensivastetta 85 kpl (47). Asema on vakinaisen henkilökunnan miehittämä vahvuudella 1+3, koska Orimattilan

keskusta on 1-riskialuetta. PHHyryn ensihoito yksikkö PH 321 on sijoitettu Orimattilaan 24/7. Lisäksi Orimattilasta PHHyryn 322 on valmiudessa klo 7-19 välisen ajan hoitaen Myrskylää ja Pukkilaa samalla.

Lisäksi alueen sopimuspalokunta toimii Pennalan Vpk, johon Orimattilan Vpk liittyi vuonna 2018.

Artjärvi, paloasema 52

Asemavastaavana toimii Heikki Koskimaa

Artjärven Vpk toimii alueen sopimuspalokuntana. Artjärven yksiköllä PH 521 oli hälytystehtäviä 51 kpl (44), joista ensivastetta 9 kpl (10).

Pennala, paloasema 53

Pennalan Vpk toimii alueen sopimuspalokuntana, johon Orimattilan Vpk liittyi vuonna 2018.

Pennalan yksiköllä PH 531 oli hälytystehtäviä 53 kpl (30), joista ensivastetta 0 kpl (2). Pennalan erikoiskalustona raivausyksikkö, joka on näyttänyt sammutusraivauksessa tarpeellisuutensa.

Lahden Nastola, pelastusasema 60

Asemavastaavana palomestari Petteri Haverinen.

Lahden Nastolan aseman 60 erityistehtäviin kuuluu letkukaluston huolto. Kuluneena vuonna PH 603 vaihtui uuteen.

Aseman ympärivuorokautisen pelastuspuolen vahvuus on 1+4, joista yksi on sijoitettuna PH 324:n.

Vuonna 2021 Nastolan yksiköllä PH 601 oli hälytystehtäviä 353 kpl (331), joista ensivastetta 73 kpl (43). Nastolan nauhataajama on 1-riskialuetta.

Alueen sopimuspalokuntana toimii Villähteen Vpk. Lisäksi Ruuhijärvellä on Vierumäen Vpk:n sopimuspalokunnan alaosasto, jolla oma varikko kalustoineen.

Iitti Kausala, pelastusasema 62

Asemavastaavana toimi palomestari Juha Murtonen.

Iitti siirtyi Kymenlaakson pelastuslaitokselta Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle vuoden 2021 alusta. Siellä toimii sopimuspalokuntana Iitin VPK. Hälytystehtäviä vuonna 2021 oli 160 kpl, joista ensivasteita 45 kpl.

Lisäksi Iittiin on sijoitettu PHHyryn PH 323 12 h:n yksikkö päivällä ja yöllä PHHyryn EVA yksikkö PH 074.

Vuolenkoski, paloasema 61

Asemavastaavana toimii palomestari Juha Murtonen.

Vuolenkosken VPK toimii Pelastuslaitoksen sopimuspalokuntana. Hälytystehtäviä vuonna 2021 oli 102 kpl, joista ensivasteita oli 23 kpl. Vuolenkoskella toimii myös naisosasto huolehtien muonahuollosta pitkäkestoisissa tehtävissä.

Nastola Villähde, paloasema 63

Villähteen VPK toimii alueen sopimus palokuntana, joka on erikoistunut jälkivahinkojen torjuntaan. Yksiköllä PH 611 oli hälytystehtäviä 26 kpl (25), joista JVT tehtäviä oli 6 kpl.

5.4 Hollola**Aluepalopäällikkö Jari Lehtinen****Hollola, pelastusasema 30**

Asemavastaavana toimii palomestari Mika Tervala.

Aseman vahvuus on 1+4, joista yksi on sijoitettuna PH 325:n. Salpakankaan alue on 1-riskialuetta.

Hollolan PH 301 yksiköllä oli hälytystehtäviä 628 kpl (514), joista ensivastetta 76 kpl (53).

Pelastuslaitoksen erikoiskalustosta asemalle on sijoitettu varavoima- ja henkilöpuhdistuskontit.

Vakinaisen palokunnan lisäksi Hollolan kunnan alueella on seuraavat sopimuspalokunnat: Keski-Hollolan Vpk, Herralan Vpk, Hakosilta-Nostavan Vpk ja Vesikansan Vpk.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palotarkastajat Ari Heikkinen ja Tarja Asikainen on sijoitettu Hollolaan.

Kärkölä, paloasema 31

Asemavastaavana toimi palomestari Mika Tervala.

Kärkölässä toimii Järvelän VPK, joka on Pelastuslaitoksen sopimuspalokuntana. Kertomusvuonna PH 311 hälytettiin 107 (106) tehtävään, joista oli ensivaste tehtäviä 21 kpl (21).

Hollolan Hämeenkoski, paloasema 32

Asemanvastaavan tehtävää hoitaa Hämeenkosken Vpk

Hämeenkosken Vpk toimii alueen sopimuspalokuntana. Hämeenkosken yksikkö PH 321 hälytettiin vuoden aikana 71 (63) tehtävään, joista ensivasteita oli 18 kpl (10).

Hämeenkosken Vpk:ssa toimii lisäksi nuoriso-, nais- ja veteraaniosasto. VPK järjestää suositut kesäjuhlat eri tapahtumineen.

Hollolan Hakosilta, paloasema 33

Hakosillan VPK toimii Pelastuslaitoksen sopimuspalokuntana, jonka yksiköllä PH 331 oli hälytystehtäviä 9 kpl (12).

Hollolan Herrala, paloasema 34

Herralan VPK toimii Pelastuslaitoksen sopimuspalokuntana, jonka yksiköllä PH 341 oli hälytystehtäviä 20 kpl (21), joista 8 kpl eläinten pelastamisia. Herralan VPK:n erikoisvastuu alueena on eläinten pelastaminen.

Keski-Hollola, paloasema 35

Keski-Hollolan VPK toimii Pelastuslaitoksen sopimus palokuntana, jonka yksiköllä PH 351 oli hälytystehtäviä 15 kpl (18). Keski-Hollolan erikoiskalustona on ilmakaari telttä.

5.5 Varautuminen

Valmiusmestari Mika Nevalainen

Pelastuslaitoksen lakisääteisiin tehtäviin varautumisen osalta kuuluvat muun muassa kuntien valmiussuunnittelun tukeminen, väestönsuojeluun varautuminen suunnitelmin ja etukäteisvalmisteluun, väestön varoittaminen vaaratilanteissa sekä oman toiminnan jatkuvuuden varmistaminen yhteiskunnan häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on lisäksi panostanut maakunnallisen varautumisen yhteensovittamiseen. Päijät-Hämeen turvallisuus- ja valmiustoimikunnan (PHTURVA) kehittämiseen on osoitettu resursseja sekä aktiivisia ja ohjaavia toimia.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on osallistunut myös hyvinvointialueen varautumisen valmisteluun.

Valmistelun tavoitteiksi on yhteistyössä Päijät-Hämeen Hyvinvointikuntayhtymän sekä PHTURVAN esikunnan kanssa asetettu seuraavat kokonaisuudet:

- Varautumisen kokonaisarkkitehtuuri (rakenteet, vastuut, yhdyspinnat) kuvattu ja tavoite-tilan määritelty
- Valmiussuunnitelmien yhteensovitus suunniteltu
- Häiriötilanteen tukitoimintojen kehittäminen käynnistetty

Päijät-Hämeen pelastuslaitos on toteuttanut varautumisyhteistyötä Päijät-Hämeen kuntien, Hyvinvointikuntayhtymän, Etelä-Suomen aluehallintoviranomaisen, Maahanmuuttoviraston, Pelastusopiston, Puolustusvoimien ja lähes kaikkien PHTURVAN organisaatioiden kanssa. Yhteistyötä on toteutettu sekä järjestämällä neuvotteluja, kokouksia ja koulutuksia, että osallistamalla niihin. Yhteistyötapahtumia on ollut yhteensä noin sata.

Kuntien valmiussuunnittelun tukeminen

Pelastuslaitos toteutti YAMK opinnäytetyön aiheesta ”*Kuntien varautumisen tuen suunnittelu Päijät-Hämeessä*” alkuvuodesta 2021. Erityistilanteiden hallinta ja harjoittelu osoittautuivat yhdeksi merkittävimmistä kehityskohteista. Pelastuslaitos panosti tämän johdosta vahvasti HÄME21 -harjoituksen valmisteluihin ja toteutukseen. Kunnille suunnatut tukitoimet integroitiin myös Päijät-Hämeen turvallisuus ja valmiustoimikunnan toiminnan teemoitukseen. 2021 teemana oli tilannetietoisuuden kehittäminen. Teeman toteuttamista jatketaan 2022 aikana. Muina teemoina ovat: ”alueellinen riskiarvio” ja ”varautumisen integraatio Hyvinvointialueen rakenteisiin”.

Vuoden 2021 aikana toteutettiin yhteistyönä koko Päijät-Hämettä koskeva kiinteistökartoitus sekä evakuointien vastaanottotarpeisiin, että laajamittaisen maahantulon tarpeisiin. Yhteistyön keskiössä toimivat Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Hyvinvointikuntayhtymä ja Maahanmuuttovirasto. Kartoitus toimii erityisesti kuntien, Hyvinvointikuntayhtymän sosiaalitoimialan, pelastuslaitoksen ja Maahanmuuttoviraston työkaluna edellä mainittujen erityistilanteiden alkuvaiheessa.

Väestönsuojeluun varautuminen

Pelastuslaitos varautuu väestönsuojeluun muun muassa laatimalla suunnitelmia, tekemällä varauksia, järjestämällä koulutusta ja osallistamalla koulutuksiin. Väestönsuojien suunnittelua ja kunnostusta ohjattiin ja opastettiin. Pelastuslaitos antoi rakennusvalvontaviranomaisille ja suunnittelijoille lausuntoja väestönsuojien rakentamisesta ja saneerauksista yhteensä 35kpl. Väestönsuojien valmistumista on seurattu muun muassa rakennusten käyttöönottotarkastusten yhteydessä. Varaviestijärjestelyin varustetuilla väestöhälyttimillä saavutetaan yli 80% alueen väestöstä. Väestön varoittamiseen on lisäksi käytössä median käyttämiseen liittyviä järjestelyjä, esimerkiksi vaaratiedote. HÄME21 -harjoituksessa harjoitettiin väestönsuojeluun varautuminen -aihepiirissä.

Pelastuslaitoksen oma sisäinen varautuminen

Pelastuslaitos on laatinut useita valmiuteen ja varautumiseen liittyviä suunnitelmia oman toimintansa jatkuvuuden varmistamiseksi.

Koronakriisin aikana on havaittu, että pelastuslaitoksen organisaatio on kyennyt käyttämään hyväksi jo ennalta laadittuja suunnitelmia sekä muokkaamaan toimintaansa tilanteen vaatimalla tavalla. Toimien johdosta pelastuslaitos on kyennyt säilyttämään palvelukykynsä, eikä merkittävää yhteiskuntaa koskettavaa turvallisuusvajetta ole näiltä osin syntynyt.

Pelastuslaitoksen johtoryhmä osallistui marraskuussa järjestettyyn digitaalisen turvallisuuden harjoitukseen TAISTO21.

Päijät-Hämeen turvallisuus- ja valmiustoimikunta

Päijät-Hämeen turvallisuus- ja valmiustoimikunta (PHTURVA) on maakunnallinen, laaja-alainen yhteistyöfoorumi, jonka päätavoitteena on kehittää alueellisen varautumisen yhteensovittamista.

PHTURVA:n puheenjohtajana toimii maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol ja sihteerinä valmiusmestari Mika Nevalainen. PHTURVA:n toiminnan käytännön järjestelyistä vastaa PHTURVA:n esikunta.

PHTURVA:n organisaatiot:

- Kunnat
- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
- Päijät-Hämeen liitto
- Päijät-Hämeen pelastuslaitos
- Hämeen poliisi
- Hämeen aluetoimisto (Puolustusvoimat)
- Etelä-Suomen AVI
- Hämeen ELY
- Elinkeinoelämän varautumistoimikunta ELVAR
- Elinkeinoelämä (P-H Yrittäjät, Hämeen kauppakamari, Lahden teollisuusseura)
- Järjestöt (SPR, VAPEPA)
- Päijät-Hämeen rovastikunta
- Päijät-Hämeen käräjäoikeus

PHTURVA:n toiminta perustuu muun muassa Yhteiskunnan turvallisuusstrategian 2017 kokonais-turvallisuuden toimintamalliin. PHTURVA kokoontui 2021 aikana kaksi kertaa, ja PHTURVA:n esikunta kokoontui yhdeksän kertaa.

HÄME21-valmiusharjoitus

Etelä-Suomen aluehallintovirasto järjesti joulukuussa 2021 Päijät- ja Kanta-Hämeessä alueellisen valmiusharjoituksen yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa. Päijät-Hämeen pelastuslaitos valmisteli HÄME21 -harjoitusta tiiviissä yhteistyössä erityisesti Hyvinvointikuntayhtymän ja Lahden

kaupungin kanssa. Pelastuslaitos tuotti yhdeksälle Päijät-Hämäläiselle kunnalle tehtävät harjoituspäiville. Lisäksi pelastuslaitos organisoii PHTURVALle monialaisen tilannekuvatoimijan, PHTURVA tilannetoimiston, yhteisen tilannetietoisuuden mahdollistamiseksi. Ensimmäistä kertaa toteutettu toiminto osoitti tarpeellisuutensa ja kehittämistyötä jatketaan 2022 aikana Hyvinvointialueen ja PHTURVAN toimintojen integroitessa. Pelastuslaitos harjoitteli harjoituksen aikana väestönsuojelun yleisjohtotehtäviä, johtokeskustoimintoja sekä pelastuslaitoksen sisäisiä erityistilanteita.

5.6 Päijät-Hämeen sopimuspalokunnat

Aluepalopäällikkö Jani Aaltonen

Sopimuspalokunnat ovat keskeisessä osassa Päijät-Hämeen pelastustoimessa. Sopimuspalokuntatoiminnalla varmistetaan alueen pienempien kuntien toimintavalmius erilaisissa onnettomuustilanteissa. Lisäksi sopimuspalokunnat muodostavat merkittävän resurssin pelastustoimelle päällekkäisten tehtävien suorittajana sekä tärkeänä apuna suuremmissa onnettomuustilanteissa. Sopimuspalokunnat vahvistavat alueen toimintavalmiutta suuronnettomuus-, häiriö- ja poikkeustilanteissa sekä osallistuvat turvallisuusviestintään.

Sopimuspalokunnalla tarkoitetaan pelastuslaitoksen kanssa pelastustoimeen kuuluvien tehtävien hoidosta sopimuksen tehnyttä, järjestettyä apua antavaa palokuntayhteisöä. Sopimus voi olla yhteisön tekemä palokuntasopimus tai henkilön ja pelastuslaitoksen välinen työsopimus.

Päijät-Hämeen alueella sopimuspalokunnat vastaavat pelastustoiminnan ensilähdöstä Asikkalassa, Hartolassa, Hollolan Hämeenkoskella, Kärkölässä, Padasjoella, Sysmässä, Orimattilan Artjärvellä sekä Iitissä. Alueen muita sopimuspalokuntia ovat Lahdessa Ahtialan vpk, Harjunalustan vpk, Lahden vpk, Renkomäen vpk ja Villähteen vpk, Hollolassa Vesikansan vpk, Hakosilta-Nostavan vpk, Herralan vpk ja Keski-Hollolan vpk, Heinolassa Heinolan pvpk ja Vierumäen vpk sekä Orimattilassa Pennalan vpk.

Sopimuspalokuntatoimintaa Päijät-Hämeessä ohjaavat pääasiallisesti palvelutasopäätös, aluesopimus sekä palokuntakohtaiset palokuntasopimukset. **Vuonna 2021 merkittävin muutos oli uudistettujen palokuntasopimusten allekirjoitus 20.12.2021.**

Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien **hälytysosastoissa toimi vuoden 2021 lopulla yhteensä 484 henkilöä. Hälytysosastojen henkilömäärä kasvoi edellisestä vuodesta 80 henkilöllä, kun Iitin vpk ja Vuolenkosken vpk liittyivät Päijät-Hämeen pelastuslaitokseen vuoden 2021 alusta.** Päijät-Hämeen pelastuslaitos sai kaksi elinvoimaista ja hyvin organisoitua palokuntaa alueeseensa.

Hälytystehtäviä suorittavan osaston ohella sopimuspalokunnissa on yleensä myös nuoriso-, nais- ja veteraanitoimintaa. Nämä ydintehtävää tukevat toiminnot takaavat jäsenistölleen oivat harrastus- ja kehittymismahdollisuudet turvallisuusasioiden parissa.

Sopimuspalokunnat voivat palvelutuotannossaan erikoistua sovittuihin toimintoihin normaalin toimintansa lisäksi. Tällaisia erikoistumisia ovat esimerkiksi ensivastetoiminta, hälytysmuonituksen järjestäminen onnettomuustilanteessa sekä sammutusvesihuolto. **Sopimuspalokuntien toiminnan tukemiseksi pelastuslaitos osoitti ajoneuvomäärämuutoksena litin vpk käyttöön sammutusauton ja Keski-Hollolan vpk käyttöön säiliöauton.**

Vuonna 2021 Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen sopimuspalokuntatoiminnan kehittämisverkosto jatkoi aktiivista toimintaansa. Kehittämisverkoston tehtävänä on toimia vertaisalustana kehittämisverkostoissa, edesauttaa kansallisten tavoitteiden toteuttamista sekä valmistella suunnitelma sopimuspalokuntatoiminnan edistämisestä alueella. Kehittämisverkoston tavoitteena on vahvistaa sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä ja turvata sopimuspalokuntien elinvoimana.

Sopimuspalokuntatoiminnan kehittämisohjelma perustuu pelastustoimen uudistamishankkeeseen sekä valtakunnalliseen *Sopimuspalokuntatoiminnan kehittämisohjelma 2020–2023* -julkaisuun.

Kehittämisverkoston työn tuloksena toteutettiin sopimuspalokuntien tunnettavuus-kampanja sekä edistettiin työturvallisuutta ja täydentävien sammutusmenetelmien hyödyntämistä sopimuspalokunnissa.

Sopimuspalokunnille on nimetty päävastuuhenkilö sekä jokaiselle sopimuspalokunnalle yhteyshenkilö pelastuslaitoksen päällystöstä. **Päävastuuhenkilönä toimii aluepalopäällikkö Jani Aaltonen.**

5.7 Koulutus

Aluepalopäällikkö Pertti Vesaaja, vs. aluepalopäällikkö Juha Murtonen

Koulutuksen strategisena tavoitteena on koko Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen yhtenäinen toiminta onnettomuus- ja pelastustilanteissa. Koulutustoiminta perustuu yleisesti pelastustoimelle asetettuihin velvoitteisiin koulutuksesta (pelastuslaki, pelastusasetus, pelastussukellusohje) sekä sisäisesti koulutussuunnitelmaan, sopimuksiin sekä vuosittain laadittaviin koulutuskalentereihin. Koulutuksen ja kouluttautumisen tarkoitus on vastata pelastuslaitoksen perustehtävään – ihmisen pelastamiseen. Koulutustoiminnalla taataan tehokas ja tulokellinen pelastustoiminta, mutta samalla myös kehitetään työelämän laatua.

Koulutustoiminnan haasteet

Pelastuslaitoksen koulutustoiminta on haastava kokonaisuus. Perusteena tälle on pelastuslaitoksen moniulotteinen organisaatio sekä koulutuksen monimuotoisuus.

Pelastuslaitoksen palvelutuotanto on laaja (pelastustoiminta, riskienhallinta, ensihoito), tehtävät ja toimenkuvat (pelastus, valvonta, turvallisuusviestintä, väestönsuojelu, ensihoito, taloushallinto, korjaamotoiminta jne.) sekä työajat (toimistotyöaika, yleistyöaika, jaksotyöaika ja poikkeusluvan mukainen työaika) ovat palvelutuotannosta johtuen moninaiset. Koulutuksen aiheet ja sisällöt vaihtelevat palvelutuotannosta riippuen, mutta myös koulutuksen järjestämistavat ja -muodot vaihtelevat suuresti.

Pelastuslaitoksen koulutus 2021

Pelastuslaitoksen koulutus voidaan jakaa osaamisen kehittämistä koskevan suosituksen mukaisesti suunnitelmalliseen perehdyttämiseen, mentorointiin sekä ammatilliseen henkilöstökoulutukseen.

Suunnitelmallista perehdyttämistä oli uusien työntekijöiden perehdyttäminen työtehtäviinsä.

Toteutukseen osallistuivat pelastusjohtaja, osastopäälliköt, paloinsinööri ja palotarkastajat. Lisäksi Pelastuslaitoksella on yhteistyösopimus Pelastusopiston kanssa palopäällystön (AMK) harjoittelu-toiminnan (työhön perehdyttäminen) järjestämisestä.

Mentorointia toteutettiin organisaation kannalta keskeisen tietotaidon siirtämiseksi henkilöstövaihdoksien yhteydessä ja erikseen säilyttämiseksi sijaisuusjärjestelyitä ajatellen.

Mentorina toimivat kokeneet ja osaavat johtajat ja asiantuntijat. Mentorointi järjestettiin yhteisillä koulutus- ja työssäolojaksoilla.

Ammatillisesta henkilöstökoulutuksesta yksi keskeinen osa on täydennyskoulutus.

Täydennyskoulutuksella tarkoitetaan koulutusta, jonka avulla ylläpidetään ja kehitetään työssä tarvittavaa osaamista. Täydennyskoulutus vastaa henkilöstön välittömiin koulutustarpeisiin tai suuntaa tulevaisuudessa tarvittaviin tietoihin ja taitoihin.

Täydennyskoulutuksessa tukeuduttiin pääosin Pelastusopiston tarjoamaan täydennyskoulutukseen, mutta myös sisäministeriö, Työterveyslaitos, Suomen palopäällystöliitto (SPPL), Suomen pelastusalan keskusjärjestö (SPEK) ja useat muut tahot järjestivät koulutusta, mihin pelastuslaitoksen henkilökunta osallistui. **Pelastustoiminnan osaston henkilöstölle täydennyskoulutuksesta koulutuspäiviä vuonna 2021 kertyi 49.**

Täydennyskoulutukseksi tässä yhteydessä katsotaan myös pelastuslaitoksen sisäinen, työvuoroissa järjestetty koulutus. Työvuorokoulutus on keskeisin ammattitaitoa tukeva koulutuksen muoto. Sisäinen koulutus on osa päiväpalvelusohjelmaa. **Sisäistä koulutusta järjestettiin vuonna 2021 yhteensä 2 376 tuntia eli 99 tuntia työvuoroa kohden.**

Pelastustoimintaa suorittavalle päällystölle ja alipäällystölle järjestettiin vuoden aikana päällystölle 7 ja alipäällystölle 2 koulutuspäivää. **Koulutuspäivistä kertyi vuoden aikana osanottajamäärä huomioiden kaikkiaan 214 koulutuspäivää.**

Jatkokoulutus lukeutuu ammatilliseen henkilöstökoulutukseen. Jatkokoulutuksella hankitaan muodollinen kelpoisuus uusiin tehtäviin tai lisätään osaamista vastaamaan uusia vaativampia tehtäviä. Vuonna 2021 tällaisia koulutuksia olivat muun muassa kuljettajakoulutus (2 henkilöä), puomitikkaan kuljettajakurssi (1 henkilö) sekä palomiesten ja ylipalomiesten pelastustoiminnan johtamisen täydennyskurssi (5 henkilöä).

Ensihoidon koulutustoiminnassa pelastajat suorittivat huomattavan määrän osaamisen varmentamiseen liittyviä suoritteita. Tällaisia suoritteita olivat ensihoidon perustason hoito-oikeuksien päivittäminen. Ensihoidon koulutustiimi toteutti pelastajille vuoden teeman mukaisia ensihoitokoulutuksia työvuoroittain sekä erillisiä koulutuspäiviä.

Pelastuslaitos monipuolistaa harjoittelutoimintaa myös hankkimalla käyttöönsä erilaisia harjoituskohteita, joita hyödynnetään sisäministeriön antaman pelastussukellusohjeen velvoittamissa kuumissa savusukellusharjoituksissa.

Sopimuspalokuntakoulutus 2021

Sopimuspalokuntakoulutuksen järjestäminen on pelastuslain mukainen tehtävä pelastuslaitokselle. Päijät-Hämeessä pelastuslaitos vastaa sopimuspalokuntakoulutuksen järjestämisestä myös aluesopimuksen perusteella. Sopimuspalokuntakoulutuksen osalta pelastuslaitos tekee yhteistyötä Hämeen pelastusliiton kanssa.

Sopimuspalokuntakoulutuksella annetaan tarvittava peruskoulutus sopimuspalokuntalaisille (peruskurssit). Lisäksi koulutuksella turvataan riittävä tietotaitotaso pelastustoiminnan tuloksekkaan suorittamisen takaamiseksi (täydennyskurssit). Sopimuspalokuntakoulutuksen tavoite on riittävien toimintaedellytysten luonnin lisäksi turvata osaltaan sopimuspalokuntien elinvoimaisuus ja edelleen kehittyminen.

Peruskursseista järjestettiin ensiapukurssi, ensivastekurssi, pelastustyökurssi sekä pelastustoiminnan peruskurssi. Täydennyskoulutuksena järjestettiin palokuntien ensiapu kouluttajakoulutus sekä vauriopuukurssi. Koulutuspäiviä muodostui kaikkiaan 502.

Sopimuspalokunnat toteuttivat sisäistä koulutustaan pääsääntöisesti omatoimisesti 611 harjoituskertaa, keskimäärin 30,5 harjoitusta sopimuspalokuntaa kohden.

Koulutustoiminnassa muutoksia 2021

Koulutustoimintaan 2021 vaikuttivat Covid19 -pandemian aiheuttamat kokoontumisrajoitukset ja pelastuslaitoksen sisäiset ohjeet sekä sopimuksen työvuoro päiviksi -toimintamallin määräaikainen keskeyttäminen 30.4.2021 asti. Pelastajien kouluttamista lähihoitajiksi oppisopimuskoulutuksella jatkettiin. Oppisopimuskoulutuksella pelastajille hankitaan sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto (perustason ensihoitaja/lähihoitajatutkinto). Koulutus on työnantajan näkökulmasta strateginen toimenpide, millä ylläpidetään ja kehitetään palvelutuotantoa ja palvelutuotannon mahdollisuuksia jatkossa sekä kehitetään henkilöstön ammattitaitoa ja edistetään mahdollisia urapolkuja. Työntekijän kannalta koulutus kehittää ammattitaitoa ja mahdollistaa moninaisemman työnkuvan terveydenhuollon ammattihenkilönä. Lisäksi se edistää edelleen suoritettavia jatko-opintoja ja tukee urapolkusuunnittelua. Vuoden 2021 aikana valmistui 17 palomiestä lähihoitajiksi oppisopimuskoulutuksella.

Kuumat savusukellusharjoitukset toteutettiin edellisestä vuodesta poiketen työvuorokoulutuksena 30.4.2021 saakka, työvuoro päiviksi -sopimuksen ollessa keskeytettynä. 1.5.2021 alkaen työvuoro päiviksi –sopimus otettiin käyttöön ja kuumat savusukellusharjoitukset toteutettiin harjoitusalueen ympäristöluvan (Orimattilan ympäristölupalautakunta 9.2.2012, Vaasan hallinto-

oikeus 22.8.2013 13/0218/1) ehtojen mukaisesti tiedottamalla ennakoivasti ja toteuttamalla polttoja lupaehtojen mukaisesti.

Harjoitusolosuhteita kehitetään koko ajan ja pidetään ne monipuolisina. Orimattilan harjoitustaloa käytetään kylmien savusukelluksien ja putoamisvaarallisella alueella työskentelyn harjoitteluun. Harjoitustalo on osa Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen hajautettua harjoitusalueetta.

Sopimuspalokuntakoulutuksen osalta noudatettiin sisäministeriön antamaa ohjeistusta sopimuspalokuntakoulutuksesta. Vuoden 2021 merkittävin muutos sopimuspalokuntakoulutuksessa oli sopimuspalokuntahenkilöstön koulutusjärjestelmän kehittäminen ja uudistaminen ja toteuttaminen Pelastusopiston johdolla sekä valmistautuminen muutokseen paikallisesti.

Pelastuslaitos osallistui Pelastusopiston ja pelastuslaitosten väliseen yhteistyöhön osallistumalla Koulumaali-koulutukseen. Koulumaali on pelastustoimen koulutusalue, missä on ajantasainen oppimateriaali käytettävissä niin Pelastusopiston kuin pelastuslaitostenkin käyttötarpeisiin. Koulumaali on Moodle-verkko-oppimisympäristö, jonka avulla voidaan rakentaa oppimis- ja työskentely-ympäristöjä verkossa. Koulumaali oppimisympäristöstä otettiin sopimuspalokuntakoulutusten osalta käyttöön. Pilottikurssina toimi ensivastekurssi 2021.

Yhteistoimintaharjoitukset

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvomien, Päijät-Hämeessä sijaitsevien lupalaitosten harjoittelu toteutettiin valvontasuunnitelma huomioiden. Pelastuslaitoksen alueella sijaitsee 22 lupalaitosta. Yhteistoimintaharjoituksilla tarkoitetaan pelastusviranomaisen ja Tukesin valvomien tuotantolaitosten yhteisiä harjoituksia. Harjoitusten järjestäminen perustuu pelastuslain (379/2011) ja työturvallisuuslain (738/2002) velvoitteisiin kouluttaa yrityksen henkilöstöä varautumaan mahdolliseen omatoimiseen pelastustoimintaan onnettomuustilanteessa. Osassa kohteista harjoitustoiminnassa noudatettiin lisäksi asetusta erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta (612/2015) sekä osassa kohteista asetusta vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015). Jälkimmäisen 18 §:n mukaan toiminnanharjoittajan tulee tarkistaa pelastussuunnitelma vähintään kolmen vuoden väliajoin ja aina tarpeen vaatiessa korjata ja ajanmukaistaa se. Lisäksi asetuksen 19 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on laadittava suunnitelma sisäistä pelastussuunnitelmaa koskevien harjoitusten järjestämiseksi ja järjestettävä harjoituksia säännöllisesti sisäisen pelastussuunnitelman toimivuuden varmistamiseksi.

Harjoituksissa todetaan henkilöstön valmiudet onnettomuustilanteessa ja koulutetaan harjoituksella erilaisiin pelastustoimen ja tuotannon vaatimiin tehtäviin lavastetussa onnettomuustilanteessa. Harjoituksissa testataan harjoituskohteen sisäisen ja/tai ulkoisen pelastussuunnitelman toimivuutta sekä harjoitellaan yhteistoimintaa harjoituskohteen turvallisuusorganisaation ja pelastusviranomaisten kanssa. Tavoitteena on kehittää yrityksen valmiuksia sekä tutustuttaa pelastuslaitoksen operatiivista henkilöstöä harjoituksena olevaan kohteeseen.

Yhteistoimintaharjoituksia järjestettiin 2021:

- Versowood Oy
- LE Kymijärven voimalaitos
- Hartolan varikko

Kuva 19. Yhteistoimintaharjoitus Liipolan tunnelissa. Kuva Salla Virta.

Moniviranomaisharjoitukset

Moniviranomaisharjoitusten tavoite on harjoitella viranomaisyhteistoimintaa ja johtamistyöskentelyä sekä kehittää johtamistyöskentelyn toimivuutta. Lisäksi tavoitteena on harjoitella viestiliikennettä, viestimistä sekä todeta riittävät viranomaisvalmiudet vastata tietyn tyyppiseen onnettomuuteen. Vuonna 2021 moniviranomaisharjoituksina toteutettiin osallistuminen HÄME21 valmiusharjoitukseen sekä TAISTO21 tietosuoja- ja tietoturvaloukkauksia simuloivaan harjoitukseen

6. Ensihoito-osasto

Ensihoidon palvelupäällikkö Jenni Eskola, ensihoitoesimies Erkki Koho

Pelastuslaitos tuotti kertomusvuonna ensihoitopalvelua Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän (jatkossa Phhyky) kanssa solmitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Muutoksia tapahtui pelastuslaitoksen palvelutuotannossa 1.1.2021 alkaen, koska Phhyky siirsi omia toimintojaan Päijät-Hämeen viheralueille ja vastaavasti halusi, että pelastuslaitoksen toiminta keskittyy Lahden alueelle. Pelastuslaitoksen tuotettavaksi tuli viisi 24h/7-yksikköä sekä kaksi 12h-yksikköä Paavolan asemalla. 12h-yksiköt olivat valmiudessa PH124 klo 7.00-19.00 ja PH122 klo 11.00-23.00 su-to ja klo 14.00-02.00 pe-la ja la-su. PH124 ja PH122 olivat miehitettyinä kahdella päätoimisella ensihoitajalla. Ympäri vuorokautisia pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköitä oli Paavolan yksikkö PH123, Niemen yksikkö PH125, Sysmän yksikkö PH224, Hollolan PH325 sekä Nastolan PH324 miehitettiin 24/7 palomiehen ja ensihoitajan toimesta. Kesälomakauden ajan PH224 sekä PH125 miehitettiin kahdella päätoimisella ensihoitajalla palomiessijaisten niukan saatavuuden vuoksi.

Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköt suorittivat yhteensä 17 337 ensihoitotehtävää, joista siirtokuljetuksia oli 810 kpl. Tehtävämäärät kasvoivat reilulla 5 600 tehtävällä edellisvuoteen verrattuna. Voimakas tehtävämäärien kasvu selittyy sillä, että pelastuslaitoksen yksiköt siirtyivät maaseutupaikista Lahden kaupungin alueelle vuoden 2021 alusta. Myös edeltävän vuoden tehtävämäärät olivat vähäisempiä koronapandemian takia, mutta 2021 tehtävämäärä koko ensihoitopalvelussa oli koronapandemiaa edeltävällä tasolla. Ensihoidon eri tehtävälajeista suurimmat olivat peruselintoiminnan häiriöt sekä erilaiset löydös- tai oirejohteiset sairastumiset. Esimerkkejä näistä ensihoitotehtävistä on äkillisesti heikentynyt yleistila tai vatsakipu.

Hoitolaitossiirtoja sekä niihin rinnastettavia muita ensihoitotehtäviä pelastuslaitoksen yksiköt suorittivat yhteensä 810 kpl, joka on noin 4,7 % kaikista ensihoidon tehtävistä. Ensihoitopalvelun tukitehtäviä, joita ovat ensihoidon tilannekeskuksen kautta tulevat tehtävät, kuten antibioottitiputukset, suorittivat pelastuslaitoksen yksiköt yhteensä 22 kpl.

Taulukko 8. Pelastuslaitoksen yksiköiden suorittamat tehtävät tehtävätyypeittäin

Tehtäväkoodityyppi	Lukumäärä
Hoitolaitossiirrot	810
Kansalaistehtävät	16336
Muut tehtävät	22
Tukitehtävät	22
Tuntematon	117
Yhteensä	17307

Ensihoitotehtävä ei aina johda kuljetukseen. Kohteessa potilaasta tehdään hoidontarpeenarvio, jonka perusteella potilas voidaan kuljetuksen sijaan ohjata hänen tarvitsemansa muun sosiaali- tai terveydenhuollon palvelunpiiriin. Tällöin potilas voi jäädä ensihoidon kohdattuaan kotiin tai tapahtumapaikalle. Näitä tehtäviä kutsutaan X-tehtäviksi. Pelastuslaitoksen yksiköiden vuonna 2021 suorittamista ensihoitotehtävistä yhteensä 7639 ensihoitotehtävää päättyi tilanteeseen, jossa ensihoitoyksikkö ei kuljettanut potilasta jatkohoitoon. Tämä vastasi n. 44 % kaikista ensihoitotehtävistä.

X-tehtävien määrä 2021

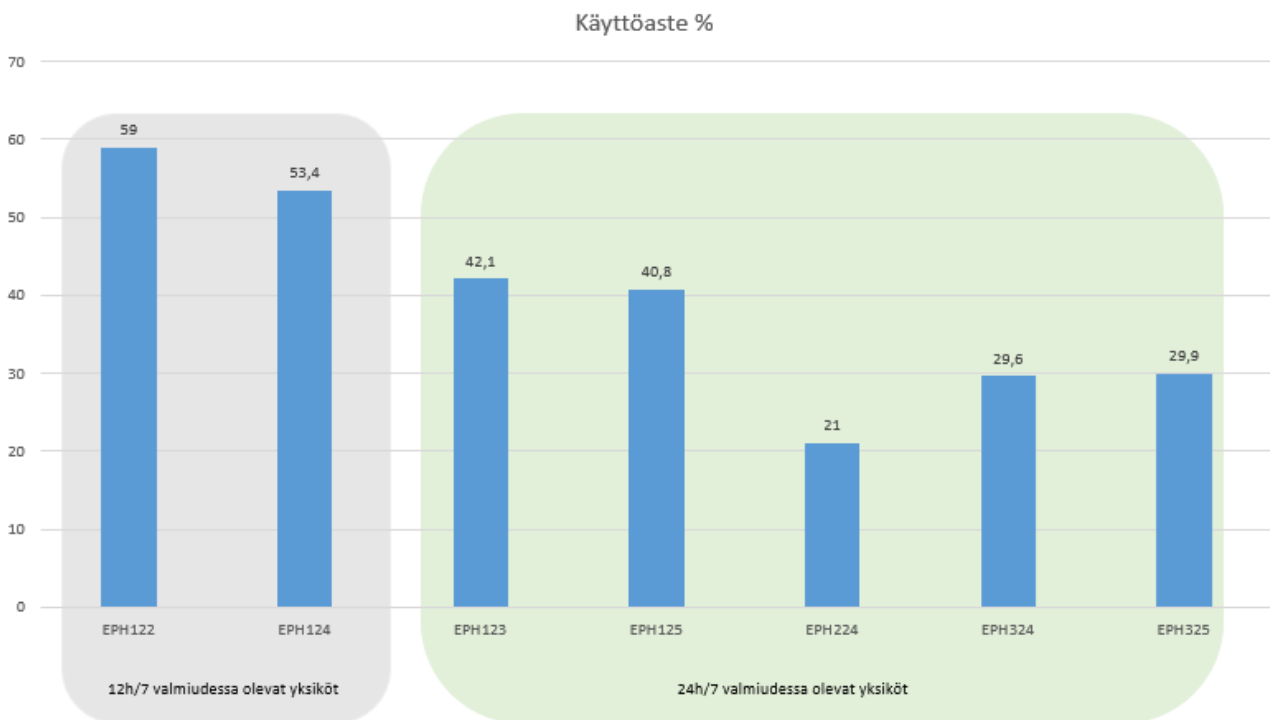
Taulukko 9. Kuljetukseen johtamattomat ensihoitotehtävät pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden osalta 2021. (Lähde: PHyky Akuutti24 ensihoidon tilastot).

X-koodi	Lukumäärä
X-0	6
X-1	161
X-2	129
X-3	68
X-4	619
X-5	3255
X-6	351
X-7	287
X-8	1303
X-9	1460
Yhteensä	7639

Selitteet: X-0 - ajoeste, X-1 = kuollut, X-2 = annettu poliisin huostaan, X-3 = pyydetty kohteeseen muuta viranomaisapua, X-4 = muu kuljetus hoitoon, X-5 = ei tarvetta lääkinnällisille toimenpiteille,

X-6 = potilas kieltäytyi kuljetuksesta, X-7 = potilasta ei löydetty, X-8 = potilas hoidettu kohteessa, X-9 = tehtävä peruttu.

Pelastuslaitoksen ympärivuorokautisten ensihoitoyksiköiden käyttöasteet olivat 21–42 % välillä. Paavolan asemalle sijoitettu ensihoitoyksikkö oli vuorokausiyksiköistä kuormitusasteeltaan korkein. Vastaavasti Sysmään sijoitetulla yksiköllä oli vähiten ensihoitotehtäviä. Osa-aikayksiköiden käyttöasteet ovat vuorokausiyksiköistä korkeammat, mutta näitä yksiköitä tuotetaan yleistyöajassa ja työvuorojen pituus on korkeintaan 13h, joten käyttöasteet ovat kohtuulliset näiden yksiköiden käyttötarkoituksen huomioiden.

Kuva 20. Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden käyttöasteet 2021. (Lähde: PHhyky Akuutti24 ensihoidon tilastot).

Vuonna 2021 ensihoito-osastolla työskenteli päätoimisena 38 henkilöä: ensihoidon palvelupäällikkö, 5 ensihoitoesimiestä ja 32 päätoimista hoitotason ensihoitajaa. Vakituisten ensihoitajien määrä kasvoi kahdella, koska yksi 24h/7 rivissä ollut ensihoitoyksikön työaika muuttui 2 x 12h/7. Näitä kahta osa-aikayksikössä työskennellään yleistyöajassa ja yleistyöajan viikkotyöaika on lyhyempi, kuin poikkeusluvan mukaisessa työajassa. Lisäksi ensihoito-osastolla työskenteli laskennallisesti 25 palomies-ensihoitajaa.

Käytännössä Orimattilan asemapaikkaa lukuun ottamatta kaikki pelastuslaitoksen palomiehet työskentelivät vuorollaan ensihoitoyksikössä. Ensihoidon päätoimista henkilöstöä käytettiin ak-

tiivisesti PHhyky:n puuttuvien henkilöstöresurssien paikkaamiseen, ja vastaavasti pelastuslaitoksen ensihoidon henkilöstövajeiden paikkaamiseen saimme apua PHhyky:ltä. Yhteistyöllä pyrittiin välttämään poissaoloista aiheutuvia ylityökustannuksia sekä minimoimaan lyhytaikaisten sijaisten käyttöä.

Ensihoitopalvelun autokalusto ja sen ylläpitäminen kuuluvat yhteistoimintasopimuksen perusteella pelastuslaitoksen vastuulle. Tämän ensihoidon yhteistoimintasopimuksen mukaisen autokalustoprosessin omistaa pelastuslaitoksen tekninen osasto. Pelastuslaitos vastasi ensihoitopalvelun autokaluston hankinnasta ja huolloista. Ajoneuvotyöryhmässä on jäseniä sekä PHhyky:ltä että pelastuslaitokselta.

Yksi ensihoitoesimies työskenteli päivätyöajalla ja suunnitteli sekä toteutti ensihoitopalvelun koulutuksia. Päätyön ohella hän toimi Phpelan työsuojeluvalltuutettuna ja Päijät-Hämeen ensihoitopalvelun työturvallisuusryhmän jäsenenä. Lisäksi hän suunnitteli ja osaltaan toteutti pelastajien ensihoidokoulutusta sekä pelastuslaitoksen vastuulla tapahtuvan ensiauttajatoiminnan koulutuksen. Esimiehen työparina työskenteli ensihoitajan tehtävistä ensihoidokouluttajaksi sijoitettu ensihoitaja.

Kouluttava ensihoitoesimies ja pelastuslaitoksen ensihoidokouluttaja (ensihoidon koulutustiimi) antoivat tukea PHhykyn ensihoidon kouluttajalle PHhyky:n ja Phpelan ensihoitajien koulutuksissa. Koulutuskeskus Salpauksen kanssa tehtiin aktiivista yhteistyötä pelastajien terveysalan perustutkinnon (perustason ensihoitaja/lähihoitajan tutkinto) oppisopimusprosessin toteuttamiseksi. Phpelan ensihoidon koulutustiimi osallistui myös valmistuvien oppisopimusopiskelijoiden koulutustarkastuksiin opetussuunnitelman mukaisesti.

Vuoden aikana jatkettiin palomiesten ensihoito-osaamisen ylläpitämistä vuorokoulutusten ja osaamisen varmistamisen avulla. Covid19-pandemian vuoksi vuorokoulutukset toteutettiin osin verkossa. Lähikoulutuksia päästiin toteuttamaan strategisesti tärkeimmissä prosesseissa.

Sopimuspalokuntien ensivastekoulutuksen toteuttamista jatkettiin PHhyky:n osaamisenhallintasuunnitelman mukaisesti. Ensivastekoulutusta toteutettiin pelastuslaitoksen ensihoidon henkilökunnan toimintana työajan ulkopuolella luentopalkkioperustaisesti. Covid19-pandemian vuoksi ensivastekoulutukset toteutettiin osin verkossa. Laitoksen ensihoito toimi useiden oppilaitosten työssäoppimisjaksoilla harjoittelupaikkana. Yhteensä lähes 400 potilastyöhön osallistuvaa ensiauttajaa sai ensihoidon osaamisenhallinnan mukaista koulutusta.

Kuva 21. Pelastajien oppisopimuskoulutuksessa terveystieteiden tutkimukseen kuului mm. ensihoidon osaamisen varmistaminen simulaatiomenetelmällä.

Ensihoidon neuvotteluryhmän kokouksessa 7.6.2021 päätettiin, että alueelle perustetaan työryhmä selvittämään hybridiyksiköiden käyttömahdollisuuksia Päijät-Hämeen alueella. Työryhmään nimettiin PHhykystä ensihoitopäällikkö Sami Rive, ensihoidon vastuulääkäri Timo Jama sekä pelastuslaitokselta aluepalopäällikkö Heikki Suomalainen sekä ensihoidon palvelupäällikkö Jenni Eskola.

Ensimmäisenä oli tärkeää määrittää mitä hybridiyksiköillä tarkoitettiin. Selvitystyön aikana ilmeni, että sisäministeriö on linjannut, että yksiköistä tulee käyttää nimitystä ”monitoimiyksikkö”. Työryhmä kartoitti aluksi Suomessa operoivia monitoimiyksiköitä ja havaittiin, että yksiköitä on toiminnassa useiden maakuntien alueella, ja näistä jokaisessa on erilaiset vaatimukset henkilöstön osaamisen ja koulutuksen, sekä kalustovaatimusten suhteen. Yksiköiden suorittamien tehtävien luonne vaihteli myös alueittain.

Työryhmä päätyi määrittämään aluksi kärkiyksikön sekä monitoimiyksikön, koska näiden katsottiin olevan niitä yksiköitä, jotka voisivat jatkossa palvella päijäthämäläisiä.

Kärkiyksikkö on pelastustoimelle suorituskykyä tuottava yksikkö. Suorituskyky ei ulotu pelastusyksikön tasolle, koska kalustoa ja/tai henkilöstöä on vähemmän kuin pelastusyksikössä. Yksikkö on pelastustoimen resurssi, joka voi suorittaa myös terveystoimelle ensivastetehtäviä sekä mahdol-

lisesti muita erikseen sovittavia tukitehtäviä. Yksikössä ei ole potilaiden kuljetusmahdollisuutta. Kevyempi tapa kehittää pelastustoimen palveluverkostoa ja parantaa toimintavalmiusaikaa.

Monitoimiyksikkö on yksikkö, joka tuottaa suorituskykyä sekä sosiaali- ja terveystoimelle sekä pelastustoimelle. **Pelastustoimen näkökulmasta** monitoimiyksikkö on yksikkö, joka ei ulotu pelastusyksikön tasolle, koska kalustoa ja/tai henkilöstöä on vähemmän kuin pelastusyksikössä. Pelastustoimen näkökulmasta monitoimiyksiköt Suomessa rakennettu eri tavalla; osassa yksiköistä suorittaa raskaampia pelastustoimen tehtäviä, henkilöstöllä esim. välineet ja koulutus savusukeltamiseen. Tällöin monitoimiyksikkö on pelastustoimen näkökulmasta ”raskas monitoimiyksikkö”. Osassa monitoimiyksiköitä mahdollisuus vain pelastustoimen kevyempiin tehtäviin ja varustuksena on esimerkiksi heittosammutin ja joitain alkusammutusvälineitä. Tällöin yksiköstä käytetään nimitystä ”kevyt monitoimiyksikkö”. **Soten näkökulmasta** monitoimiyksikkö on liikkuva yksikkö, jossa on H+P ensihoitoyksikön henkilöstö ja varustus. Yksikön henkilöstö kykenee tekemään hoidon tarpeen arviointia, tuottamaan hoitotason ensihoitoa, sekä tarvittaessa kuljettamaan potilaita jatkohoitoon. Lisäkoulutuksella yksikkö kykenee suoriutumaan Soten kotiin vietävistä palveluista mm toiminta-alueelle satunnaisesti kohdennettavista tehtävistä. Ensihoitaja tarvitsee räätälöidyn lisäkoulutuksen pelastustoimen tehtäviin.

Mahdollisten monitoimiyksiköiden perustaminen vaatii tarkempaa analyysia siitä, minne yksiköt tulisivat sijoittumaan sekä minkälaisia yksiköitä ne olisivat. Analyysissa on huomioitava pelastustoimen, sekä sosiaali- ja terveystoimen tarpeet. Toimialojen näkemykset eroavat tällä hetkellä toisistaan sen verran, että työryhmä ei pystynyt tuottamaan selkeää yhteistä näkemystä asiasta. Todettiin, että asia vaatii vielä jonkin verran selvitystyötä ja molemmissa organisaatioissa tulisi miettiä mitkä olisivat yksikön ydintehtäviä. Työryhmä jatkaa työskentelyään asian selvittämiseksi.

7. Tekninen osasto

Tekninen päällikkö Jarmo Saloranta

7.1 Paloasemahankkeet

Orimattilan pelastusasema

Kuva 22. Orimattilan uusi pelastusasema.

Orimattilan pelastusaseman maanrakennusurakka saatiin valmiiksi vuoden 2020 loppuun mennessä ja siitä oli hyvä jatkaa rakennusurakan puolella. Vaikka tilasuunnitelmat oli käyty pariinkin otteeseen läpi vuonna 2019, huomattiin sitten rakennustöiden edetessä, että jotain muutoksia oli vielä tarve tehdä. Kevät eteni ja rakennus alkoi pikku hiljaa nousta ja muotoutua, työmaakokouksia pidettiin joka kuukausi ja muitakin palavereja tarpeen mukaan.

Tässä hankkeessa oli poikkeuksellista se, että rakennus tullaan rakentamaan säältä suojassa. Olosuhdesuojan telineasennukset päästiin alkamaan maaliskuussa, ja itse rakennus oli säältä suojassa toukokuun 2021 alussa.

Myös tulevaa muuttoa ryhdyttiin suunnittelemaan loppuvuodesta 2021. Työvuoron muutto asemalle on aikaisintaan 28.2.2022, jolloin hälytykset ja hälytyksille lähdöt suoritetaan uudelta pelastusasemalta. Väistötilat irtisanottiin 1.9.2021, ja purku alkaa heti, kun henkilöstö muuttanut

uudelle asemalle ja väistötilat tyhjennetty. Sen jälkeen vielä loput pihatyöt ja loppukin kalusto pääsee siirtymään uudelle asemalle arviolta huhti-/toukokuussa 2022.

Hanke eteni kokonaisuudessaan hyvin, myöhässä n. 2–3 viikkoa. Ihan näin hyvin ei kuitenkaan päästy maaliin. Vaikka pääurakoitsija Macra ja Tate-urakoitsija Caverion lupasivat 9.12.2021 työmaakokouksessa, että sitoutuvat saamaan hankkeen valmiiksi 30.12.2021, paljon oli vuoden lopussa kesken. Talon toimintakokeita oli iso osa tekemättä, asennuksia ym. paljon kesken, ja osa niistä myös väärin tehty. Suurimmat ongelmat liittyivät sähkösuunnittelun ja asennuksiin.

Näistä pienistä haasteista ja myöhästymisestä huolimatta saadaan Orimattilaan hyvä ja toimiva uusi pelastusasema. Työryhmälle iso kiitos hankkeen suunnittelusta ja erikoiskiitokset Petri Marjamäelle ja Marko Niemiselle hankkeeseen paneutumisesta ja asioiden eteenpäin viemisestä.

Asikkalan pelastusasema

Asikkalan pelastusasemahanke jatkui alkuvuodesta 2021 pelastusaseman suunnittelutyöryhmän sekä FCG Finland Oy:n kanssa tila- ym. suunnittelun merkeissä. Urakkalaskenta-aineisto saatiin valmiiksi alkuvuodesta. Hankkeen kustannusarvioksi saatiin 4,6 milj. €. Summa oli hieman enemmän mitä arvioitiin, mutta tuolla päätettiin lähteä liikkeelle.

Asikkalan pelastusaseman rakentaminen toteutetaan kokonaisurakkana. Kansallinen hankintailmoitus julkaistiin Hilma-julkaisukanavassa 21.4.2021, ja tarjousten jättöaika päättyi 27.5.2021. Tarjouspyynnöstä oli ollut useita kiinnostuneita yrityksiä ja tarjouspalveluun tuli tarkentavia kysymyksiä, joihin vastattiin yhteistyössä kunnan ja suunnitteluryhmän kanssa.

Kohteelle myönnettiin rakennuslupa 7.5.2021. Pelastusaseman kokonaisala on 2 547 m², ja tilat sijoittuvat kolmeen kerrokseen. Kolmaskerros on varauksella, jos asema tullaan joskus miehittämään ympärivuorokautiseksi asemaksi eli valmiudet otetaan huomioon suunnittelussa.

Määräaikaan mennessä saapui viisi tarjousta. Kaikki tarjoajat täyttivät vaatimuksen, niin referenssin kuin liikevaihdon osalta. Edullisimman tarjouksen oli tehnyt Rakennusliike V. Mättölä Oy. Halvimman tarjouksen tehneen urakoitsijan kanssa käytiin 31.5. selontekoneuvottelu, jonka tarkoituksena oli käydä läpi urakoitsijan tarjouksen sisältö sekä edellytykset urakoitsijavalinnalle. Neuvottelussa todettiin tarjouksen vastaavan tarjouspyyntöä ja edellytysten sopimuksen tekoon olevan olemassa.

Asikkalan pelastusaseman kokonaisurakoitsijaksi valittiin edullisimman tarjouksen tehnyt Rakennusliike V. Mättölä Oy.

Rakennustyöt alkoivat 9.8.2021, hankkeen valmistuminen 30.10.2022. Hanke lähti hyvin käyntiin mutta syksyllä urakoitsija ilmoitti, että betonielementtien toimituksessa on kolmen viikon viive, joka voi vaikuttaa valmistumiseen muuta siitä huolimatta päätettiin, että valmistumispäivä on edelleen tuo 30.10.2022.

Kuva 23. Asikkalan pelastusasema

7.2 Kalusto

Uudet hankinnat

Säiliöauto	1 kpl	Nastola
Sammutusauto	1 kpl	Lahti, Paavolan pelastusasema
Pakettiauto	1 kpl	Lahti
Henkilöauto	3 kpl	Lahti 2 kpl, Hollola
Peräkärri	1 kpl	Heinola

Käytöstä poistettua kalustoa

Miehistöauto	Toyota Proace	2017	Lahti (poistuu 2022)
Henkilöauto	Ford Fiesta	2015	Hollola
Henkilöauto	Ford Fiesta	2015	Lahti
Henkilöauto	Ford Fiesta	2015	Lahti
Johtoauto	Ford Kuga	2016	Lahti
Miehistöauto	Mercedes-Benz	1984	Nastola
Peräkärri		2000	Heinola

Uutta kalustoa 2021

Kuva 24. Scania P450 B6x2*4NA CP17L XT, 450 hv, hv Nastolan pelastusasema.

Kuva 25. Scania P410 B4x2NA CP31L XT, 410 Paavolan pelastusasema.

8. Hallinto

Hallintopäällikkö Merja Saasmo

Pelastuslaitoksen johtokunnan varsinaiset jäsenet olivat 22.9.2021 saakka:

Jarkko Niemi (pj), Juha Hämäläinen, Tiina Jokinen, Marja-Kaarina Koskinen, Soile Laakso, Paavo Rautkoski, Mikko Saukko, Jyrki Tarhonen (varapj), Heikki Toivonen ja Risto Turunen. Varajäsenet Ari Anttila, Seija Kasurinen, Tarja Kirvesmies, Sanna Nevalainen, Harry Nordström, Arja Rantala, Aarre Salmenoja, Olavi Kopo, Pasi Uurasmaa ja Toni Vehmola. Lisäksi henkilökunnan edustajana Jouni Kokki.

Pelastuslaitoksen johtokunnan varsinaiset jäsenet olivat 23.9.2021 alkaen:

Marja-Kaarina Koskinen (pj), Risto Turunen (varapj), Jarkko Niemi (pj), Venla Räty, Tiina Jokinen, Jyrki Tarhonen, Heikki Toivonen, Vesa Salminen, Petteri Heikkilä, ja Liisa Korpela sekä varajäsenet Heikki Kotinurmi, Seija Kasurinen, Alvar Kilmäsu, Arto Sydänhelmi, Juha Hyttinen, Tuija Kosonen, Raila Lindholm, Mervi Kaino, Pasi Uurasmaa ja Toni Vehmola. Lisäksi henkilökunnan edustajana Jouni Kokki.

Tilikauden 2021 toiminta jatkui poikkeuksellisenä. Hallinnon henkilöstö työskenteli edelleen pääsääntöisesti etätöissä. Työnteko sujui kuitenkin jouhevasti eikä toimivien yhteyksien ansiosta ongelmia ollut.

Pelastustoimessa tilikauden tulokseen suurin vaikuttava tekijä olivat Asikkalan puolivakinaisen henkilöstön tekemät vaateet varallaolokorvauksista. Nämä vaateet olivat määrältään yhteensä n. 1,6 miljoonaa euroa. Muissa kustannuksissa saatiin säästöjä siten, että tulos olisi muodostunut n. 250.000 euroa voitolliseksi ilman varallaolokorvauksista tehtyä pakollista varausta.

Ensihoidon tulos muodostui n. 10.000 euroa tappiolliseksi. Ensihoitokeskuksen kanssa tehdyn yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarvion ylityksistä saatiin kirjata saamiseksi n. 216.000 euroa. Ylityksiin oli useita syitä, henkilöstökulujen ylitys 95.000, sekä autojen korjauksista, polttoaineista ja kohonneista vakuutusmaksuista kertyneet ylitykset.

Taulukko 10. Talousarvion toteutuma, pelastustoimi.

TA toteutuma, pelastustoimi	TOT 2021	TA 2021	EROTUS
Toimintatuotot:			
Myyntituotot	128 768	159 000	-30 232
Korvaukset kunnilta	20 294 258	20 286 830	7 429
Muut suoritt. Myyntituotot	127 816	85 000	42 816
Tuotot ja avustukset	131 217	115 300	15 917
Muut toimintatuotot:	67 595	120 500	-52 905
Toimintatuotot yhteensä	20 749 655	20 766 630	-16 975
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-13 756 588	-12 458 635	-1 297 953
Palvelujen ostot	-2 282 524	-2 168 075	-114 449
Aineet ja tarvikkeet	-961 945	-1 009 000	47 055
Avustukset	-12 537	-50 000	37 463
Muut toimintakulut	-4 351 625	-4 260 920	-90 705
Toimintakulut yhteensä	-21 365 219	-19 946 630	-1 418 589
Toimintakate	-615 564	820 000	-1 435 564
Rahoitustuotot ja -kulut	12 382	-20 000	32 382
Suunnitelman mukaiset poistot	-770 896	-800 000	29 104
Tilikauden tulos	-1 374 079	0	-1 374 079

Taulukko 11. Talousarvion toteutuma, ensihoito.

TA toteutuma, ensihoito

	TOT 2021	TA 2021	EROTUS
Toimintatuotot:			
Myyntituotot	0	0	0
Korvaukset kunnilta	5 436 738	5 208 088	228 650
Muut suoritt. myyntituotot	0	0	0
Tuotot ja avustukset	11 835	11 000	835
Muut toimintatuotot:	25 646	0	25 646
Toimintatuotot yhteensä	5 474 219	5 219 088	255 131
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-4 155 307	-4 060 800	-94 507
Palvelujen ostot	-294 027	-218 000	-76 027
Aineet ja tarvikkeet	-286 570	-215 000	-71 570
Avustukset	0	0	0
Muut toimintakulut	-749 692	-725 288	-24 404
Toimintakulut yhteensä	-5 485 596	-5 219 088	-266 508
Toimintakate	-11 378	0	-11 378
Rahoitustuotot ja -kulut	-30		-30
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0
Tilikauden tulos	-11 407	0	-11 407

Taulukko 12. Talousarvion toteutuma, koko laitos.

TA toteutuma pelastuslaitos

	TOT 2021	TA 2021	EROTUS
Toimintatuotot:			
Myyntituotot	128 768	159 000	-30 232
Korvaukset kunnilta	25 730 997	25 494 918	236 078
Muut suoritt. myyntituotot	127 816	85 000	42 816
Tuotot ja avustukset	143 052	126 300	16 752
Muut toimintatuotot:	93 241	120 500	-27 259
Toimintatuotot yhteensä	26 223 874	25 985 718	238 156
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-17 911 895	-16 519 435	-1 392 460
Palvelujen ostot	-2 576 551	-2 386 075	-190 476
			-25
Aineet ja tarvikkeet	-1 248 515	-1 224 000	515
Avustukset	-12 537	-50 000	37 463
Muut toimintakulut	-5 101 317	-4 986 208	-115 109
Toimintakulut yhteensä	-26 850 815	-25 165 718	-1 685 097
Toimintakate	-626 942	820 000	-1 446 942
Rahoitustuotot ja -kulut	12 352	-20 000	-32 352
Suunnitelman mukaiset poistot	-770 896	-800 000	-29 103
Tilikauden tulos	-1 385 485	0	-1 385 485

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden tappio, 1.385.485,40 euroa esitetään kirjattavaksi voitto- ja tappiotilille.

9. Viestintä

Viestintäsuunnittelija Salla Virta

Viestinnällä on rooli kaikissa pelastuslaitoksen perustehtävissä: onnettomuuksien ennaltaehkäisyssä, pelastustoiminnassa ja lisävahinkojen estämisessä onnettomuustilanteissa sekä varautumisessa erilaisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Organisaatioviestintä on tärkeässä roolissa työyhteisön tiedonkulussa ja yhtenäisyydessä.

Pelastusjohtaja johtaa pelastuslaitoksen viestintää. Pelastuslaitoksen strategisesta viestinnästä vastaa pelastusjohtaja apunaan viestintäsuunnittelija ja johtoryhmä. Jokainen työntekijä viestii omassa roolissaan ja vastaa osaltaan laitoksen maineesta. Osastopäälliköiden vastuulla on oman osastonsa työntekijöiden tiedon varmistaminen. Jokaisella työntekijällä on myös itsellään velvollisuus seurata laitoksen viestintäkanavia. Osastoilla on omia viestinnän tehtäviä, kuten riskienhallinnalla turvallisuusviestintä ja pelastustoiminnan osastolla onnettomuustiedottaminen. Viestintäsuunnittelija toimii näissä tukena.

Varautuminen tulevaan hyvinvointialueeseen

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen valmistelu eteni ja maaliskuussa perustettiin seitsemän vapaaehtoista valmistelutyöryhmää, joista yksi keskittyi viestintään. Viestintäsuunnittelija oli pelastuslaitoksen edustajana työryhmässä.

Hyvinvointialueen viestintätyöryhmä keskittyi etenkin tulevasta uudistuksesta viestimiseen henkilöstölle sekä kansalaisille. Pelastuslaitoksen intraan luotiin oma osio hyvinvointialueuudistukselle. Päijät-Soten kanssa yhteisellä tulevan hyvinvointialueen verkkosivulla julkaistiin kolme pelastustoimeen liittyvä blogikirjoitusta sekä tuotettiin muuta pelastustoimeen liittyvää sisältöä. Vuoden aikana järjestettiin kolme hyvinvointialuetta koskevaa henkilöstötilaisuutta, joista kaksi koko tulevalle henkilöstölle ja yksi pelastuslaitoksen henkilöstölle. Henkilöstölle tehtiin kyselystrategiasta, ja sivustolle koottiin vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin. Loppuvuodesta aloitettiin Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ilmeen uudistus Kaskas Median kanssa. Uudistuksen tavoitteena oli luoda riittäviä yhteneväisyyksiä Päijät-Soten ja pelastuslaitoksen ilmeisiin niin, että ne voisivat omat identiteettinsä säilyttäen vuodesta 2023 alkaen olla ”samaa perhettä”, Päijät-Hämeen hyvinvointialuetta.

Koronaepidemian vaikutukset näkyivät myös 2021

Vuodesta 2020 jyllännyt koronavirus lisäsi sisäisen viestinnän tarpeita myös vuonna 2021. Koronatilanteen seurantakokouksia pidettiin 1-2 viikon välein, ja päätöksistä sekä alueen koronatilantees-

ta tiedotettiin henkilöstölle ja sopimuspalokunnille heti palaverin jälkeen. Koronatilanteen seuranta, ja sen vaikutuksista viestiminen henkilöstölle ja asiakkaille pysyi viestinnän kärjessä, ja pelastuslaitoksen sisäiset rajoitustoimet lisäsivät keskustelun ja perustelujen tarvetta.

Viestintäsuunnittelija osallistui viikkotaiseen koronajohtoryhmään ja laati sen jälkeen tilanteesta henkilöstötiedotteen, joka jaettiin sähköpostitse ja info-tv:n välityksellä. Henkilöstön koronatieotteita lähetettiin vuoden 2021 aikana 45 kappaletta. Intraan luotiin oma osionsa henkilöstön ohjeille koronavirustilanteeseen, ja sitä päivitettiin säännöllisesti. Valtioneuvoston, THL:n ja Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän koronaohjeistuksia seurattiin tarkasti.

Työyhteisöviestintää ja yhteistyötä

Lieskahdus-henkilöstölehti ilmestyi neljä kertaa vuoden aikana, ja se postitettiin työntekijöille sekä sidosryhmille. Viestintäsuunnittelija toimi lehden päätoimittajana. Lieskahduksessa tuotiin esiin mm. pelastusalan opinnäytteitä, tuettiin jaksamista, kerrottiin urapolkumahdollisuuksista ja Niemmen aseman juhluvuodesta. Myös tietoturva-asioita sekä kumppanuuteen Lahden ympäristöpääkaupunkivuodesta kiinnitettiin huomiota ja kerrottiin tulevasta hyvinvointialueesta.

Viestintä osallistui Puolustusvoimien Häme 21 -paikallispuolustusharjoitukseen sekä suuronnettomuusharjoitukseen Versowoodilla, Lahti Energiolla ja Kymijärven voimalaitoksella.

Viestintä osallistui säännöllisesti pelastuslaitoksen tietoturvatyöryhmän toimintaan. Tietoturva-asioita edistettiin myös Lieskahdus-lehteen luodulla vakiopalstalla.

Työyhteisöviestintä info-tv:n ja sähköpostitiedotteiden avulla oli jatkuvaa. Viestintäsuunnittelija laati asemavastaavien ja osastopäälliköiden avustuksella vuoden aikana 175 henkilöstötiedotetta.

Valokuva-arkistoon otettiin kuvia tilanteen salliessa mm. suuremmista harjoituksista ja tapahtumista, joita tosin koronatilanteen vuoksi oli normaalia vähemmän.

Viestintäsuunnittelija osallistui pelastusalan valtakunnallisten työryhmien toimintaan. Näitä ovat Kuntaliiton kumppanuusverkoston pelastuslaitosten viestintäverkosto ja turvallisuusviestinnän asiantuntijaverkosto (Tuvi-atv) sekä sisäministeriön pelastustoimen viestintäverkosto.

Viestintäsuunnittelija täydensi ymmärrystään pelastustoimesta ja viestinnän trendeistä sekä loi verkostoja Pelastusopiston Strategisella viestinnällä vaikuttavuutta pelastustoimeen (ViVaPe)-hankkeen tilaisuuksissa ja toimi mentorina hankkeessa.

Viestintäsuunnittelija osallistui aktiivisesti myös Päijät-Hämeen kuntien viestijöiden työryhmään (Päijät-Hämeen liitto).

Lisäksi Päijät-Hämeen pelastuslaitokselle perustettiin oma viestintäryhmä. Ryhmä jakaa tietoa eri osastojen ajankohtaisista asioista, pohtii viestintätarpeita ja varmistaa tiedonkulkua. Ryhmään kuuluu vähintään yksi jäsen joka osastolta. Ryhmä kokoontui 1-2 kuukauden välein ja kävi keskustelua sekä teki suunnitelmia viestinnässä nostettavista asioista. Ryhmä toimi aktiivisesti ja vakiinnutti ensimmäisenä toimintavuonna paikkansa.

Sopimuspalokuntiin erityishuomiota

Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien näkyvyyteen ja viestintään panostettiin 2021. Päijät-Hämeen pelastuslaitos ja alueen sopimuspalokunnat toteuttivat yhdessä sopimuspalokuntien tunnetta- vuus- ja rekrytointikampanjan kesä-lokakuussa 2021. Kampanjaan sisältyi kaksi mediatiedotetta, mediatapaaminen, blogikirjoitus, jaettavan materiaalin ja julisteiden tuottaminen sekä sosiaalisessa mediassa jaetut videot jokaisesta alueen sopimuspalokunnasta (21 kpl). Idea kampanjaan syntyi sopimuspalokuntien kehittämisverkostossa, ja kampanjaa olivat toteuttamassa kehittämisverkoston jäsenet, sopimuspalokunnat itse sekä viestintäsuunnittelija.

Sopimuspalokuntien tunnettavuuskampanja onnistui hyvin ja sen avulla saatiin lisättyä tietoa sopimuspalokuntatoiminnasta ja rekrytoitua uusia jäseniä. Palautekyselyyn vastanneet palokunnat (14/21) saivat rekrytoitua kampanjan aikana nuoriso-osastoon n. 14 ja hälytysosastoon n. 17 uutta jäsentä. He kokivat myös kiinnostuksen toimintaan kasvaneen.

Tehokkaimmaksi osaksi kampanjaa koettiin sosiaalisen median videot sekä tiedotteet ja niistä poikineet lehtijutut. Sopimuspalokuntien oma osallistuminen kampanjaan vaikutti paljon siihen, miten he saivat näkyvyyttä toiminnalleen. Kampanjan yhteydessä Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien viestintää tekeville henkilöille perustettiin oma Signal-ryhmä sekä sähköpostilista.

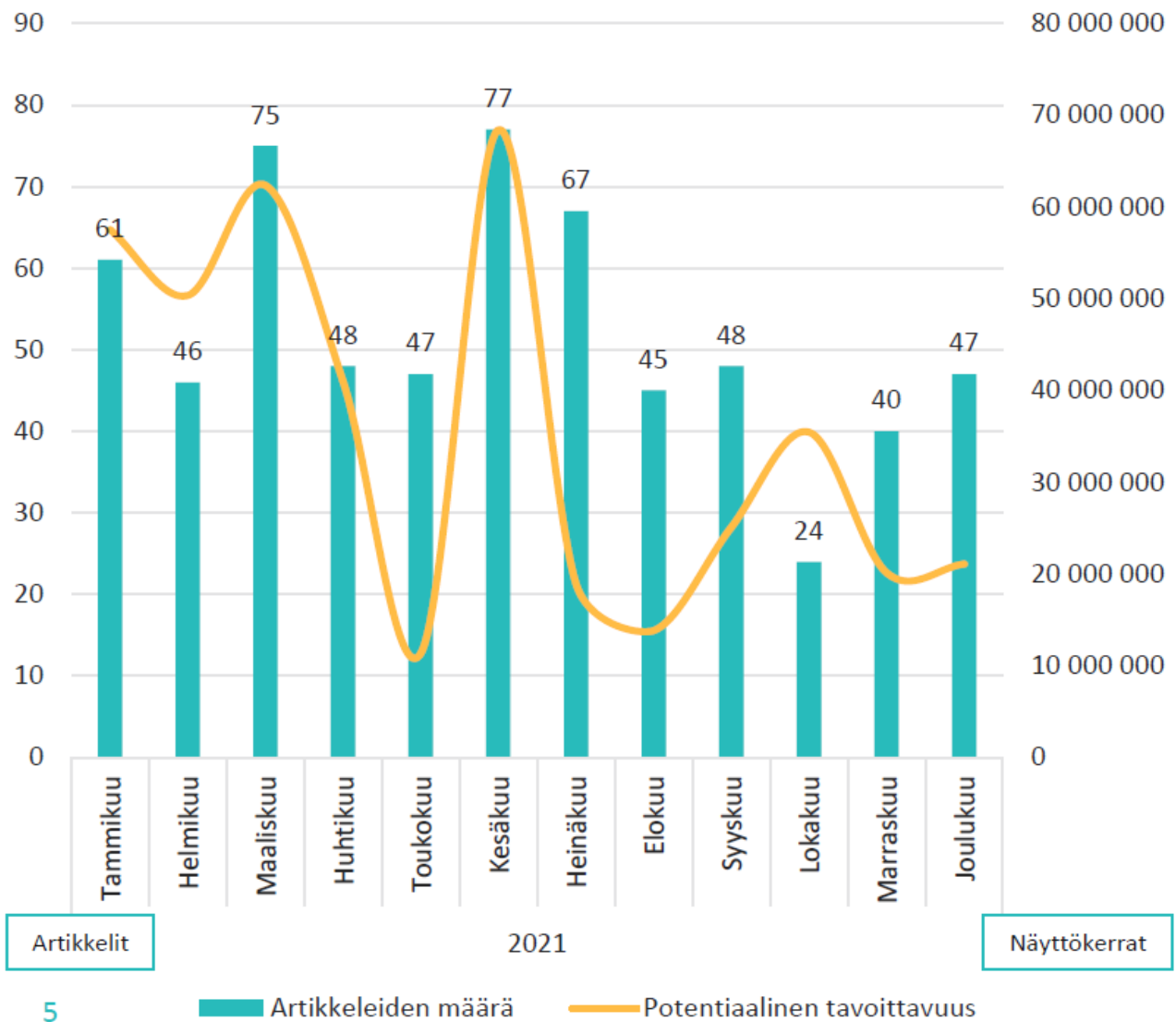
Mediayhteistyö oli tiivistä

Koronatilanne ei mahdollistanut kasvokkaisia toimittajatapaamisia, mutta viestintäsuunnittelija piti vuoden 2021 aikana tiiviisti yhteyttä mediaan ja etsi asiantuntijoita haastatteluihin. Yksi mediatilaisuus järjestettiin etäyhteyksin. Orimattilan aseman harjannostajaisiin suunniteltu tapaaminen peruuntui viime hetkellä.

Pelastuslaitos lähetti medialle vuoden aikana 30 tiedotetta tai suoraa yhteydenottoa (ks. liite). Mediaosumia oli vuoden 2021 aikana 625 kappaletta. Yhteensä noin 46 eri mediaa julkaisi artikkeleita, joissa Päijät-Hämeen pelastuslaitos mainittiin. Mediaosuminen potentiaalinen tavoittavuus oli 425 miljoonaa lukijaa. Meltwaterin vuosianalyysiin perustuvat tarkemmat luvut alla.

Digitaalinen uutismedia

Medianäkyvyys kuukausittain

Kuva 26: Meltwaterin vuosianalyysi/Päijät-Hämeen pelastuslaitos: kuukausittaiset mediaosumat 1/2021–12/2021.

Sosiaalinen media ja verkkosivut

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella on käytössään Facebook-, Instagram- ja Twitter-tilit sekä YouTube-kanava. Facebook ja Instagram tavoittavat parhaiten tavalliset kuntalaiset ja Twitter päättäjät sekä median. Facebook toimii lisäksi verkkosivujen jatkeena. Twitteriä käytetään myös onnettomuustiedottamiseen. Twitteriä päivittävät sometiimin ohella päivystävät palomestarit.

Sosiaalisen median kanavat säilyttivät merkityksensä toisena koronavuonna, kun kasvokkaisia tapahtumia oli normaalia vähemmän.

Facebook on koko kansan some, ja se tukee phpela.fi-verkkosivuja. Pelastuslaitoksella oli Facebookissa 2021 lopussa 7 088 (2020: 6 238) seuraajaa. Tilin avulla tavoitellaan laajoja yleisöjä. Facebook on hyvä kanava paitsi turvallisuusviestintään myös pelastuslaitoksen omien tiedotteiden jakamiseen.

Instagram perustuu laadukkaaseen kuva- ja videomateriaaliin. Sen avulla tavoittaa nuorempiakin yleisöjä. Instagram on voimakkaassa kasvussa Suomessa, ja etenkin videoiden suosio kasvaa. Tähän on myös pelastuslaitoksen sometiimissä panostettu. Pelastuslaitoksen Instagram-tilillä oli 6338 (2020: 5143) seuraajaa.

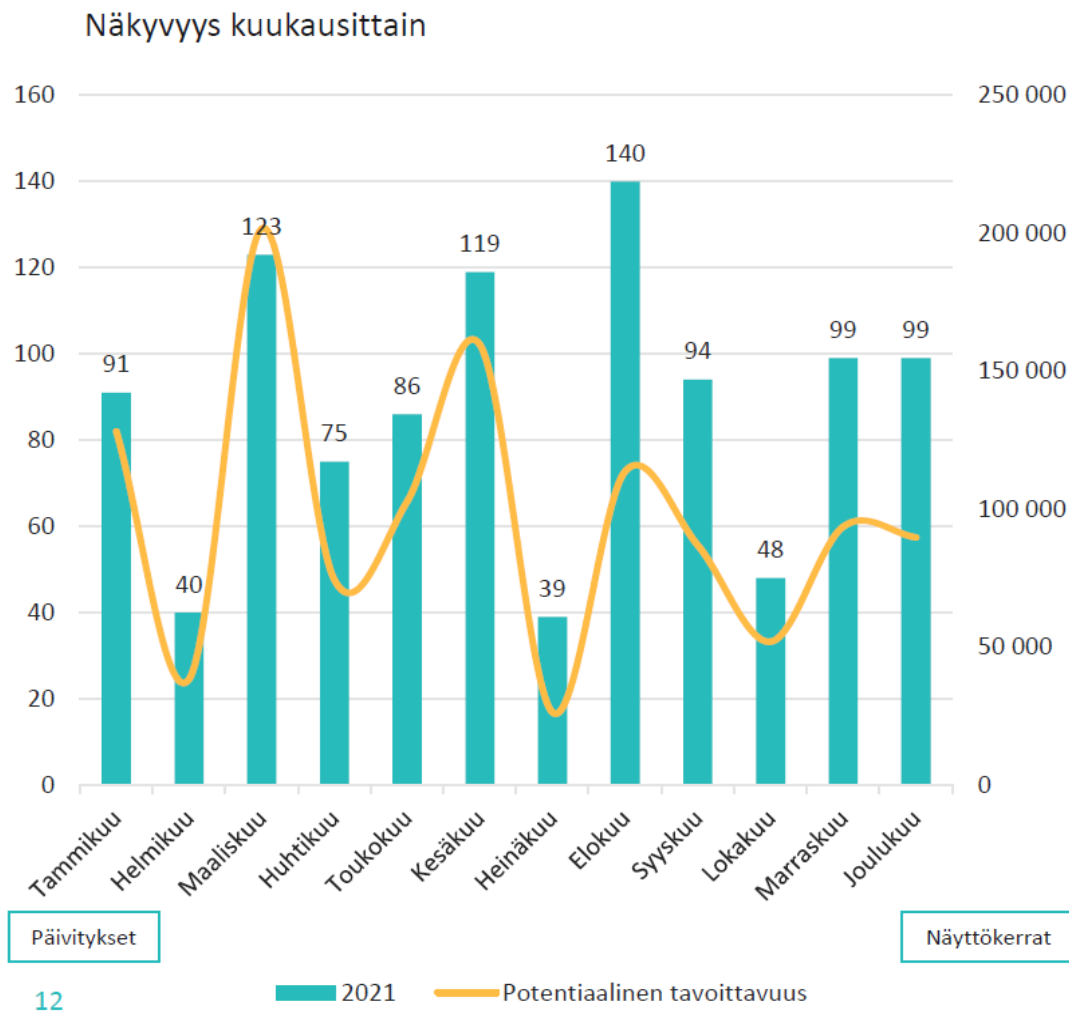
Twitterin käyttäjämäärä on edellä mainittuja kanavia pienempi, mutta vaikutusvaltainen ja tavoitavuus odotettua suurempi. Pelastuslaitoksen Twitter-tilillä oli 1660 (2020: 1213) seuraajaa. Twitteriä käytetään pelastuslaitoksen onnettomuustiedottamiseen mutta myös yleiseen pelastusalan ymmärryksen lisäämiseen ja median tavoittamiseen. Pelastuslaitoksen omat tiedotteet jaetaan Twitterissä. Turvallisuusaiheita pidetään esillä yhteistyössä muiden viranomaisten ja alan järjestöjen kanssa ja heidän sisältöjensä jakamisella.

Töitä on tehty, jotta Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen sosiaalisen median kanaville saadaan lisää seuraajia. Kanavien jatkuvat tekniset muutokset aiheuttavat näkyvyyteen kuitenkin omat haasteensa.

Pelastuslaitoksen Facebook- ja Instagram-sivujen yhteenlaskettu tavoitettavuus oli vuoden 2021 lopulla 1 387 285 (2020: 1 022 000) (Pronto-tietokanta). Turvallisuusviestinnän osuus tästä oli 625 010.

Meltwaterin sosiaalisen median analyysin perusteella Päijät-Hämeen pelastuslaitos mainittiin 1578 päivityksessä vuonna 2021. Päivitysten potentiaalinen tavoitavuus oli 3,8 miljoonaa käyttäjää. Sosiaalisen median potentiaalinen tavoitavuus on potentiaalinen arvo, joka perustuu Twitter- ja Facebook-tilien seuraaja- tai tykkääjämääriin ja YouTube-videoiden katselukertoihin.

Sosiaalinen media

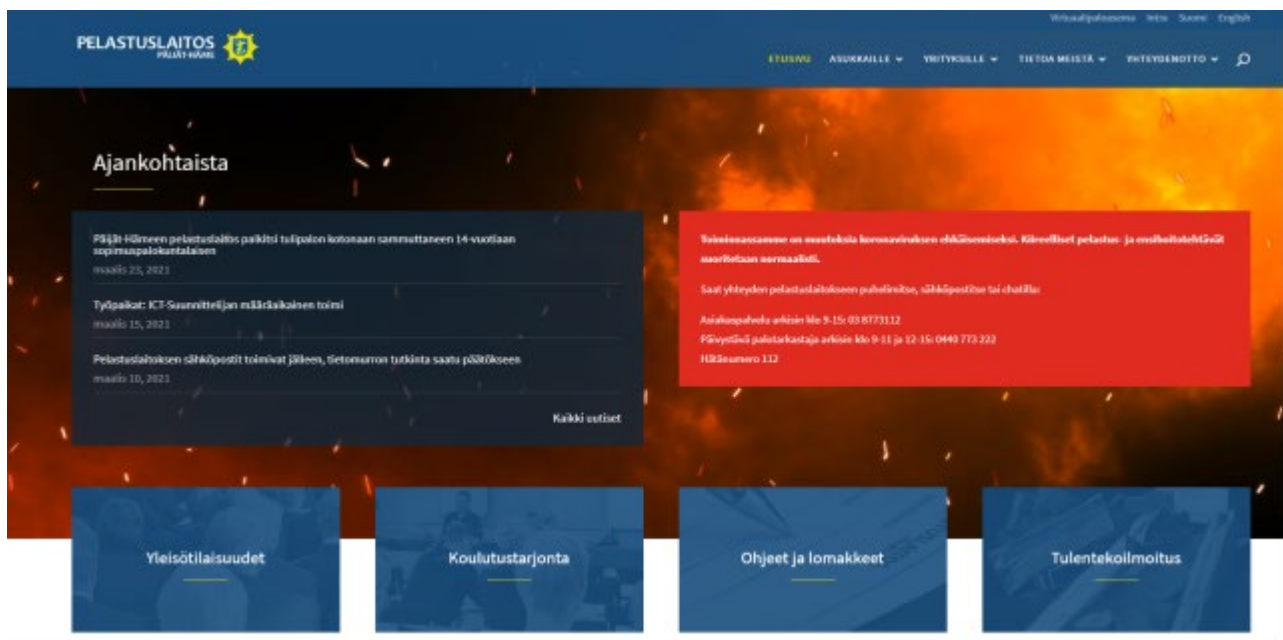

Kuva 27: Meltwaterin vuosianalyysi/Päijät-Hämeen pelastuslaitos, sosiaalisen median näkyvyys kuukausittain 1/2021–12/2021.

Pelastuslaitoksen some-tiimi tuotti monipuolista sisältöä sosiaalisen median kanaviin. Sairausloimat ja muut työesteet vähensivät kuitenkin tekijöitä niin, että n. 10-hengen some-tiimistä aktiivisia päivittäjiä oli 4-5. Tämä näkyi päivitysten määrässä. Some-tiimin jäsenten tehtävänä on oman tehtäväkenttensä aiheiden sekä turvallisuusviestinnän tuominen esiin. Tiimissä on jäseniä eri osastoilta. Viestintäsuunnittelija koordinoi ryhmän toimintaa ja päivittää kanavia etenkin valtakunnallisesta näkökulmasta. Sosiaalisen median tiimi kokoontui vuoden aikana neljä kertaa ja käytti omaa Teams-kanavaansa ideointiin aktiivisesti.

Phpela.fi-verkkosivustolla vieraili vuoden 2021 aikana 37 395 eri käyttäjää (2020: 40 989). Verkkosivuilla toimiva chat-palvelun avulla vastattiin päivittäin lukuisiin kansalaisten kysymyksiin. Vuonna 2020 Paavolan asemasta luotua virtuaalipaloasemaa uudistettiin, ja siihen kuvattiin lisämateriaalia.

Elokuussa 2020 astui voimaan laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta saavutettavasti (pohjaa EU:n saavutettavuusdirektiiviin). Pelastuslaitos selkeytti vuoden 2021 aikana saavutettavuusdirektiivin vaikutuksia viestintään ja verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa julkaisemaamme aineistoon. Järjestimme aiheesta koulutuksen ja teimme verkkosivustolle saavutettavuus selvityksen sekä selosteen. Tuotamme jatkossa digitaalisesti julkaisemamme materiaalin saavutettavuusvaatimusten mukaisesti, kuten laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta velvoittaa.

Kuva 28: Pääjt-Hämeen pelastuslaitoksen verkkosivuilla julkaistiin ajankohtaisia tiedotteita. Vuonna 2021 kävijöitä sivuilla oli n. 37 400.

Kuvat 33 ja 34. Saunapalopäivitys 1.7.2021 (Facebook) ja hyvän joulun toivotus (Instagram) 23.12.2021. Sosiaalisessa mediassa haluttiin tuoda esiin turvallisuusasioita ja pelastustoimea, mutta myös luoda hyvää mieltä.

10. Vuoden tärkeimpiä tapahtumia ja uutisia

Viestintäsuunnittelija Salla Virta

Hyvinvointialueen valmistelu alkoi – pelastuslaitos mukana valmistelussa

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen vapaaehtoinen valmistelun työryhmät nimettiin maaliskuussa 2021. Työryhmiä on 7: Uudistuksen vapaaehtoinen poliittinen seurantaryhmä, Yleishallinto ja johtaminen -työryhmä, Palvelutuotannon työryhmä, Viestintätyöryhmä, Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, Talousasioiden työryhmä ja ICT- ja digityöryhmä. Päijät-Hämeessä valmistelutyötä hallinnoi hyvinvointiyhtymä. Pelastuslaitoksella on edustus kaikissa vapaaehtoisen valmistelun työryhmissä. Pelastuslaitos pitää olennaisena rahoituksen varmistamista ja palvelutasopäätöksen mukaisen palvelutuotannon toteutumista myös tulevaisuudessa.

Jätelautakuntien ja pelastuslaitoksen yhteinen ohjeistus jätteiden poltosta

Päijät-Hämeen ja Kymen jätelautakunnat muistuttivat huhtikuussa, ettei jätteitä tule polttaa. Keväisestä puutarhanhoidosta tulee aina jonkin verran oksa- ja risujätettä, jonka hävittämiseen kuntien jätehuolto- tai ympäristöviranomaiset antavat ohjeistuksensa. Suuressa osassa Päijät-Hämettä puutarhajätteen hävittäminen esimerkiksi polttamalla on kokonaan kielletty.

800 yläkoululaista sai Päijät-Hämeessä turvallisuuskoulutusta

8-luokkalaisten NouHätä-pelastustaitokampanjassa oli mukana Päijät-Hämeestä 16 yläkoulu ja n. 800 yläkoululaista. Valtakunnallinen NouHätä-kilpailu järjestettiin virtuaalisena ja Sysmän yhteiskoulu sijoittui kisassa kolmanneksi.

Pelastuslaitoksen sähköpostipalvelimelle tehtiin tietomurto

Pelastuslaitoksen sähköpostipalvelimelle tehtiin alkuvuodesta tietomurto, mikä lamautti sähköpostin joksikin aikaa. Tietomurrosta tiedotettiin avoimesti. Myös muita julkishallinnon toimijoita oli sen kohteena. Hyökkääjät eivät onnistuneet hyödyntämään yleistä tietoturvaavoittuvuutta eivätkä onnistuneet tunkeutumaan verkkoon tai päässeet palvelimen sisältämään tietoon käsiksi.

Pelastuslaitos kumppanina Lahden ympäristöpääkaupunkivuodessa

Päijät-Hämeen pelastuslaitos oli Tekijä-kumppanina mukana Lahden ympäristöpääkaupunkivuodessa 2021. Pelastuslaitos edisti vastuullisuutta omissa toimissaan muun muassa tehostamalla jätteiden lajittelua ja pyykkihuoltoa, kannustamalla työntekijöitään pyöräilyyn ja huomioimalla ympäristön pelastustoimissaan.

Niemen pelastusasema Lahdessa täytti kymmenen vuotta

Vesipelastukseen ja öljyntorjuntaan erikoistunut Niemen pelastusasema täytti kymmenen vuotta. Noin 800 pelastustehtävää vuosittain hoitava Niemen pelastusasema on parantanut pelastustoiminnan toimintaedellytyksiä Vesijärvelle, Lahden pohjoisiin osiin sekä naapurikuntiin.

Päijät-Hämeen sopimuspalokunnille toteutettiin tunnettavuus- ja rekrytointikampanja

Päijät-Hämeen pelastuslaitos ja alueen sopimuspalokunnat toteuttivat syksyn aikana yhdessä kampanjan, jolla lisättiin sopimuspalokuntien tunnettavuutta ja rohkaistiin uusia henkilöitä tulemaan mukaan toimintaan. Sopimuspalokunnat jakoivat omilla alueillaan materiaalia ja julisteita toiminnastaan. Sen lisäksi Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ja alueen sopimuspalokuntien sosiaalisen median kanavissa julkaistiin esittely jokaisesta sopimuspalokunnasta, järjestettiin mediatilaisuus ja tiedotettiin kampanjasta.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos palkitsi 2021 useita henkilöitä hengenpelastuksesta

Samu Skalin, Hollola, pelasti itsensä, lemmikkinsä ja kotinsa tulipalolta

Niko Nieminen, Kymijoki, pelasti veneestä pudonneen mökkeilijän hukkumiselta

Vilma Hänninen ja Hertta Ryhänen, Möysän uimaranta, pelastivat pikkutyön hukkumiselta

Anna ja Reima Laine, Ruotsalainen, pelastivat saunalautalta uimaan lähteneen hukkumiselta

Jyrki Lampola, Orimattila, pelasti ihmisen palavasta autosta

Pelastuslaitoksen valvontatoiminnan taso pysyi erinomaisena

Asiakkaiden antaman palautteen perusteella Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valvontatoiminnan taso on pysynyt erinomaisena vuonna 2021. Asiakkaiden kokonaisarvio valvontatoiminnan onnistumisesta on saanut lukuarvon 4,8 (asteikko 1-5). Kohderyhmänä ovat vuosittain määräaikaan valvontatoimintaan osallistuneet yritys- ja laitosasiakkaat.

Jo toinen ryhmä palomiehiä suoritti lähihoitajatutkinnon

17 Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palomiestä on täydentänyt osaamistaan perustason ensihoitaja, lähihoitaja -tutkinnolla. He valmistuivat joulukuussa 1,5 vuotta kestäneestä koulutuksesta, joka toteutettiin työn ohessa oppisopimuksella yhdessä koulutuskeskus Salpauksen kanssa. Nyt valmistunut ryhmä oli pelastuslaitoksella toinen, ja uusi aloittaa syksyllä 2022.

Pelastuslaitos mukana Häme 21 - sekä Taisto 21 -harjoituksissa

Etelä-Suomen AVI järjesti 24.-25.11.2021 Häme21-valmiusharjoituksen, jossa pelastuslaitos oli mukana. Harjoituksen teemana oli varautuminen, ja se keskittyi hybridi-vaikuttamiseen ja väestön siirtoon. Pelastuslaitoksen henkilöstöä osallistui marraskuussa myös digitaalisen turvallisuuden Taisto 21 -harjoitukseen, jossa simuloitiin tietosuoja- ja tietoturvaloukkauksia. Harjoituksen tavoitteena oli kehittää tietoturvallisuuden hallintaa, johtamista ja viestintää häiriötilanteissa.

Päivä paloasemalla -tapahtuma järjestettiin vain kolmella sopimuspalokunta- asemalla

Päivä paloasemalla -tapahtumaa vietettiin 2021 Päijät-Hämeessä kolmella sopimuspalokunta- asemalla sekä virtuaalisesti. Padasjoen VPK, Sysmän VPK ja Harjunalustan VPK Lahdessa järjestivät tapahtuman pelastusasemiensa pihapiirissä. Koronaepidemian vuoksi tapahtumia on aikaisempia vuosia vähemmän.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen uusi johtokunta aloitti

Pelastuslaitoksen uusi johtokunta kokoontui 3.11.2021 ensimmäiseen kokoukseensa ja perehdytykseen. Johtokunnan kausi kestää hyvinvointialueen alkuun saakka. Päijät-Hämeen kuntien edustajista koottu johtokunta ohjaa pelastuslaitoksen toimintaa. Puheenjohtajana toimii Marja-Kaarina Koskinen.

Ravintoloiden palotarkastuskierroksella havaittiin turvallisuuspuutteita

Pelastuslaitos suoritti yhteistyössä poliisin ja aluehallintoviranomaisen kanssa ravintoloiden valvontaa. Pelastusviranomaisen keskittyi valvonnassaan tarkastamaan poistumisreittien esteettömyyttä, poistumisopasteiden näkyvyyttä, alkusammutuskaluston kunnossapitoa sekä pelastussuunnitelman sisältöä. Pelastussuunnitelma puuttui 6/15 tarkastetusta ravintolasta.

Sopimuspalokunnille päivitettyt sopimukset

Päijät-Hämeen sopimuspalokunnat allekirjoittivat päivitettyt palokuntasopimukset 20. joulukuuta 2021 Lahden Upseerikerholla. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ja palokuntien väliset sopimukset astuvat voimaan 1. tammikuuta 2022 ja ovat voimassa toistaiseksi.

Pelastuslaitos ohjeisti myyjiä ja kansalaisia ilotuliteturvallisuudessa

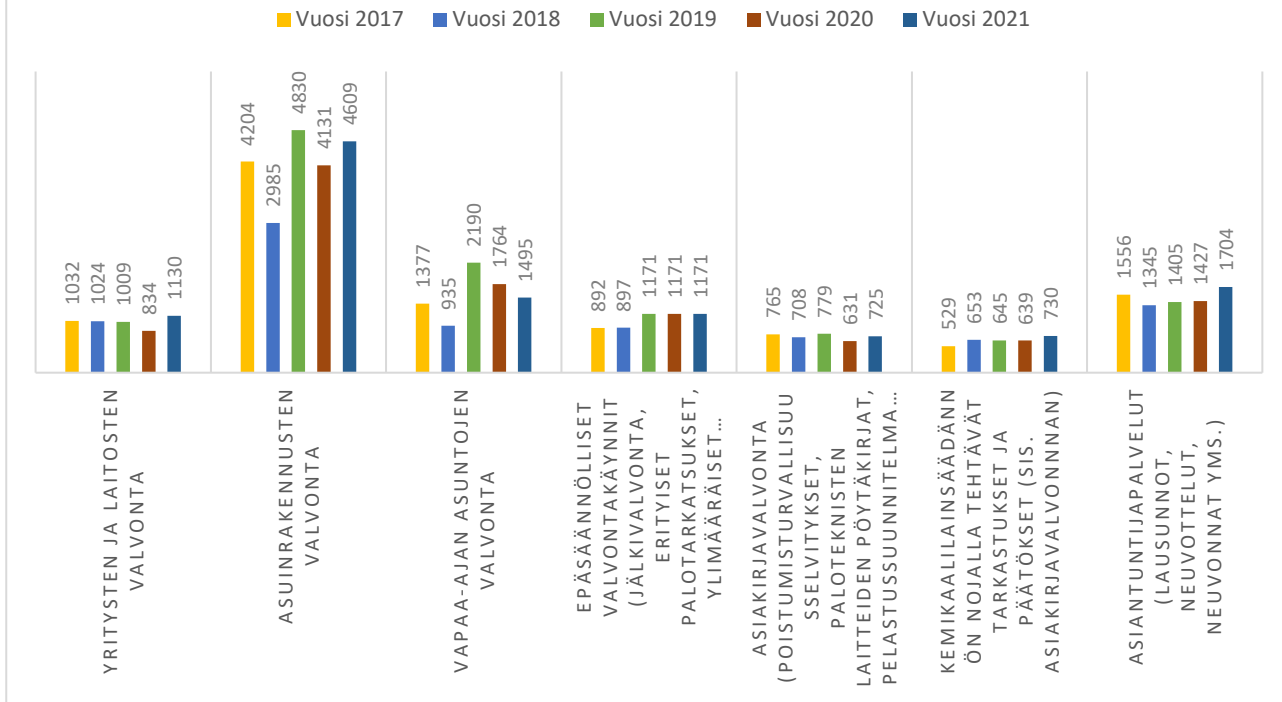
Päijät-Hämeen pelastuslaitos ohjeisti alueen ilotulitemyyjiä ilotulitteiden varastoinnin vaatimista luvista. Kirje lähetettiin kaikille pelastuslaitoksen rekisterissä oleville myyjille, joilla on lupa varastoida ilotulitteita kaupan yhteydessä. Kansalaisille jaettiin tietoa turvallisesta ilotulittamisesta sosiaalisessa mediassa ja mediassa.

11. Tilastoliitteet

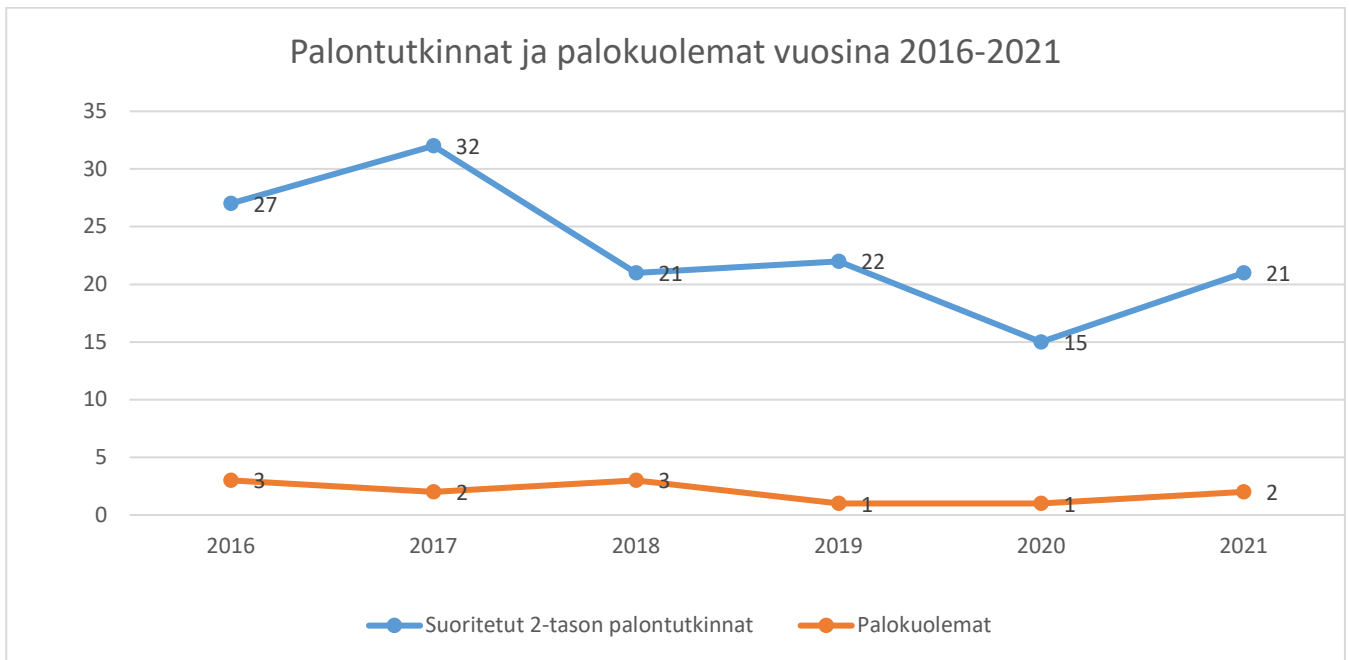
Taulukko 13. Valvontatehtävien kokonaismäärät kunnittain vuonna 2021

Vuosi 2021	Määräaikainen valvonta							Epäsäännöllinen valvonta				TEHTY VALVONTA YHTEENSÄ
	Yritysten ja laitosten valvonta			Asuinrakennusten valvonta		Vapaa-ajan asuntojen valvonta		Muut tarkastus- ja valvontatehtävät				
Kunta	Valvottavien määrä	Valvonnan toteuma	Valvonta%	Valvottavien määrä	Tehty valvonta	Valvottavien määrä	Tehty valvonta	Epäsäännölliset valvontakäynnit (täkiävalvonta, erityiset Asiakirjavalvonta	Kemikaalilainsäädännön nojalla	Asiantuntijapalvelut (lausunnot, neuvottelut, neuvonnat yms.)		
Asikkala	53	64	120,8 %	310	293	425	183	34	32	43	78	727
Hartola	25	25	100,0 %	150	143	242	152	17	3	19	30	389
Heinola	100	111	111,0 %	496	478	351	196	106	81	130	164	1266
Hollola	112	155	138,4 %	698	635	210	122	104	54	83	130	1283
Iitti	58	59	101,7 %	274	237	263	199	53	31	32	59	670
Kärkölä	24	35	145,8 %	179	134	39	30	22	16	21	36	294
Lahti	409	483	118,1 %	1889	1820	185	110	703	417	275	1015	4823
Orimattila	100	123	123,0 %	592	540	130	99	93	70	96	132	1153
Padasjoki	31	31	100,0 %	148	140	287	197	22	11	12	18	431
Sysmä	44	44	100,0 %	201	189	396	208	17	10	19	42	529
Yhteensä	956	1130	118,2 %	4937	4609	2528	1495	1171	725	730	1704	11564

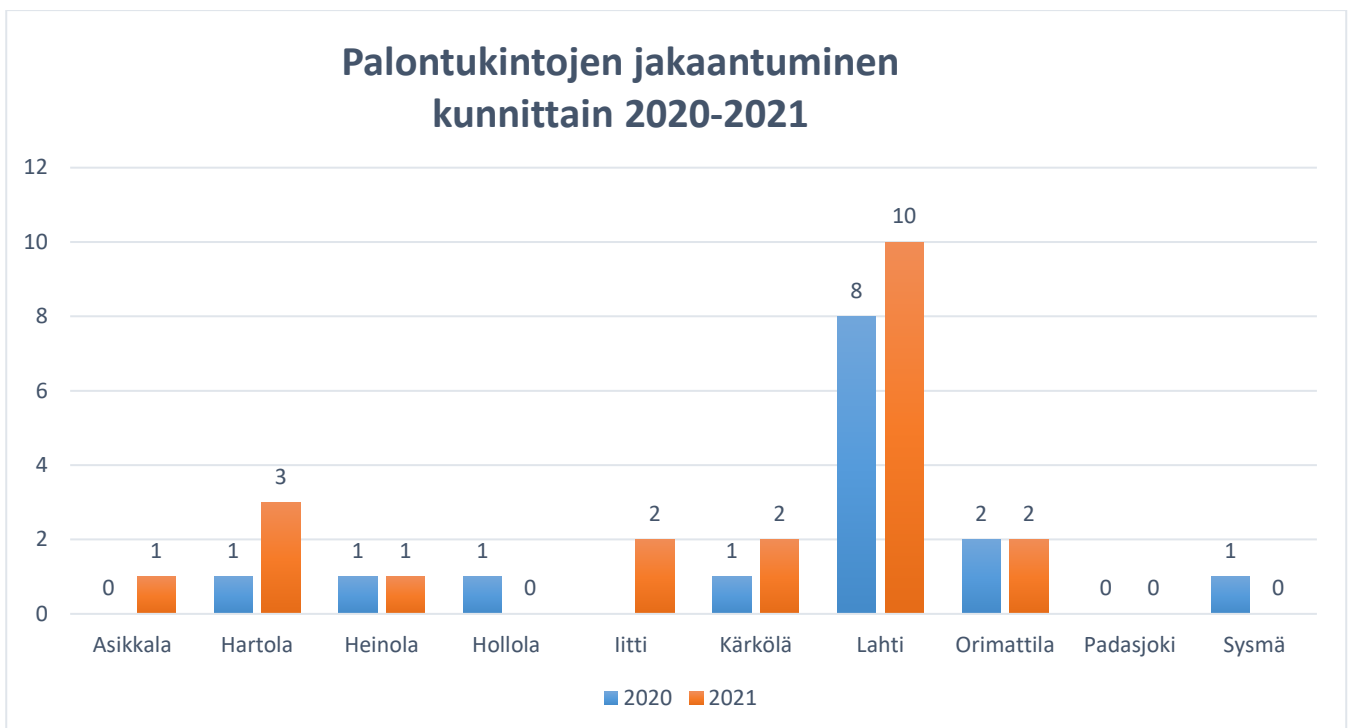
PÄIJÄT-HÄMEEN PELASTUSLAITOKSEN SUORITTAMA VALVONTA VUOSINA 2017-2021

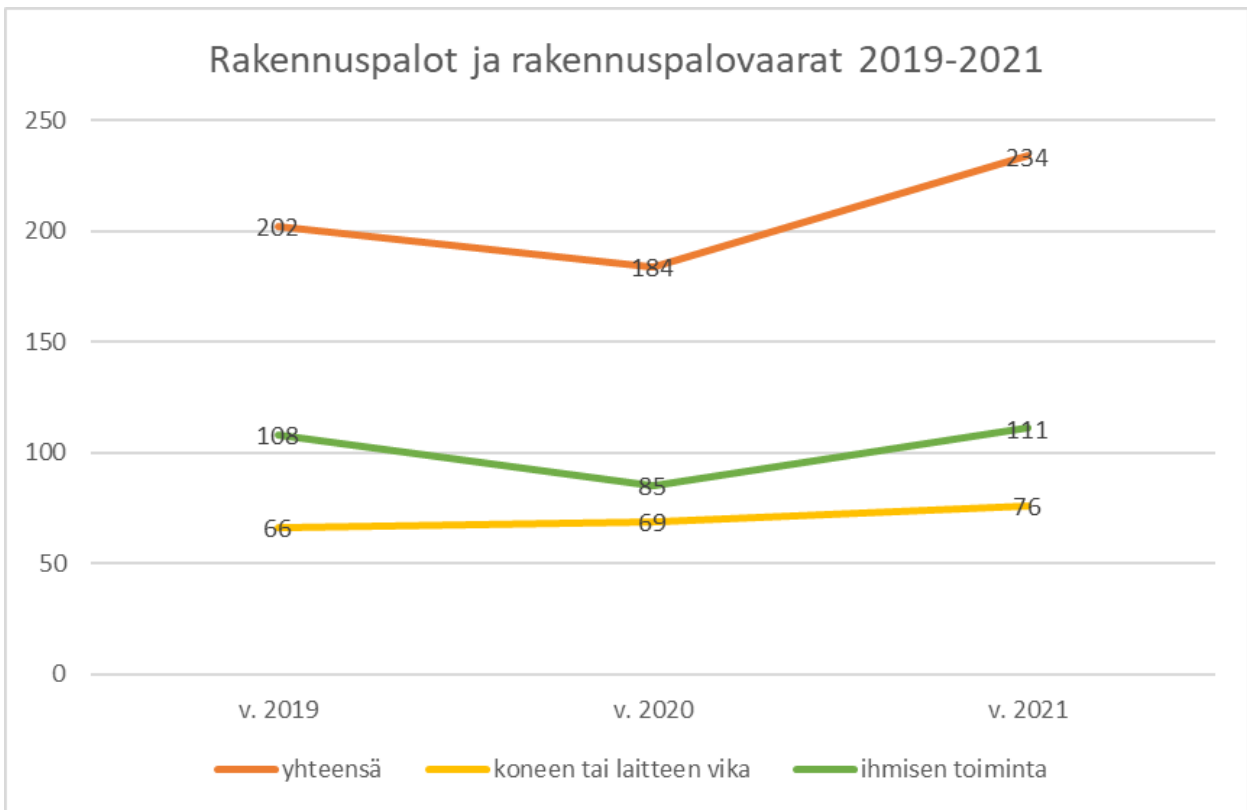
Kuva 35. Valvontatehtävien määrä valvontalajeittain vuosina 2017-2021

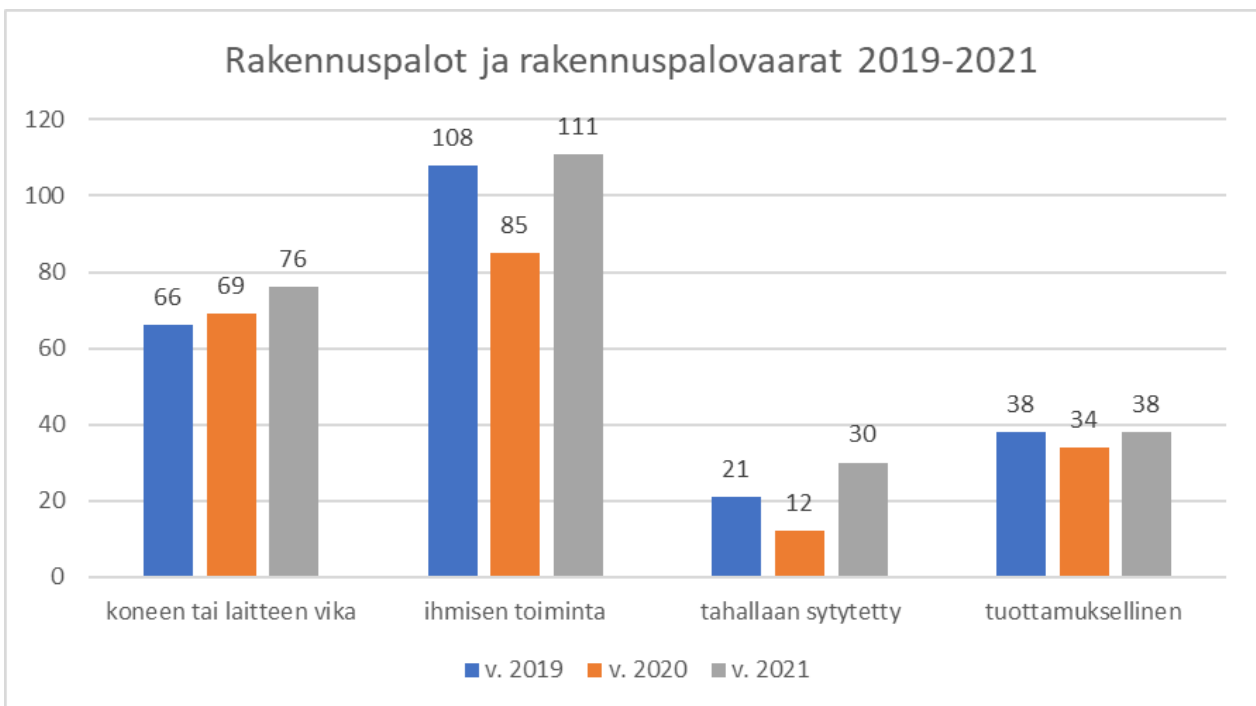
Kuva 36. Palontutkinnat ja palokuolemat Päijät-Hämeessä vuosina 2016-2021

Kuva 37. Palontutkinnat kunnittain Päijät-Hämeessä vuosina 2020-2021

Kuva 38. Rakennuspalot ja rakennuspalovaarat Päijät-Hämeessä vuosina 2020-2021, syttymissyynä ihmisen toiminta tai koneen/ laitteen vika.

Kuva 39. Rakennuspalot ja rakennuspalovaarat Päijät-Hämeessä vuosina 2020-2021, syttymissyynä ihmisen toiminta tai koneen/ laitteen vika ja arvio tulipalon tahallisuudesta.

Taulukko 14. Hälytystehtävien määrä 2020–2021

Onnettomuustyyppi (ensisijainen)	2020	2021	ero
Rakennuspalo	71	100	29
Rakennuspalovaara	113	135	22
Maastopalo	106	89	- 17
Liikennevälinepalo	90	91	1
Muu tulipalo	103	123	20
Liikenneonnettomuus	653	684	31
Öljyvahinko	136	148	12
Vaarallisten aineiden onnettomuus	27	11	- 16
Räjähdyks/räjähdyksvaara	1	1	0
Sortuma/sortumavaara	0	1	1
Automaattisen paloilmittimen tarkastus/varmistustehtävä	627	665	38
Palovaroittimen tarkastus/varmistustehtävä	168	257	89
Muu tarkastus-/varmistustehtävä	421	346	-75
Ensivastetehtävä	625	930	305
Ihmisen pelastaminen	99	90	-9
Eläimen pelastaminen	71	97	26
Vahingontorjuntatehtävä	527	559	32
Avunantotehtävä	265	277	12
Virka-aputehtävä	88	52	-36
Yhteensä	4 191	4 656	+ 465

Taulukko 15. Hälytystehtävien määrä 2021 sekä 10 vuoden tehtävämäärien keskiarvo

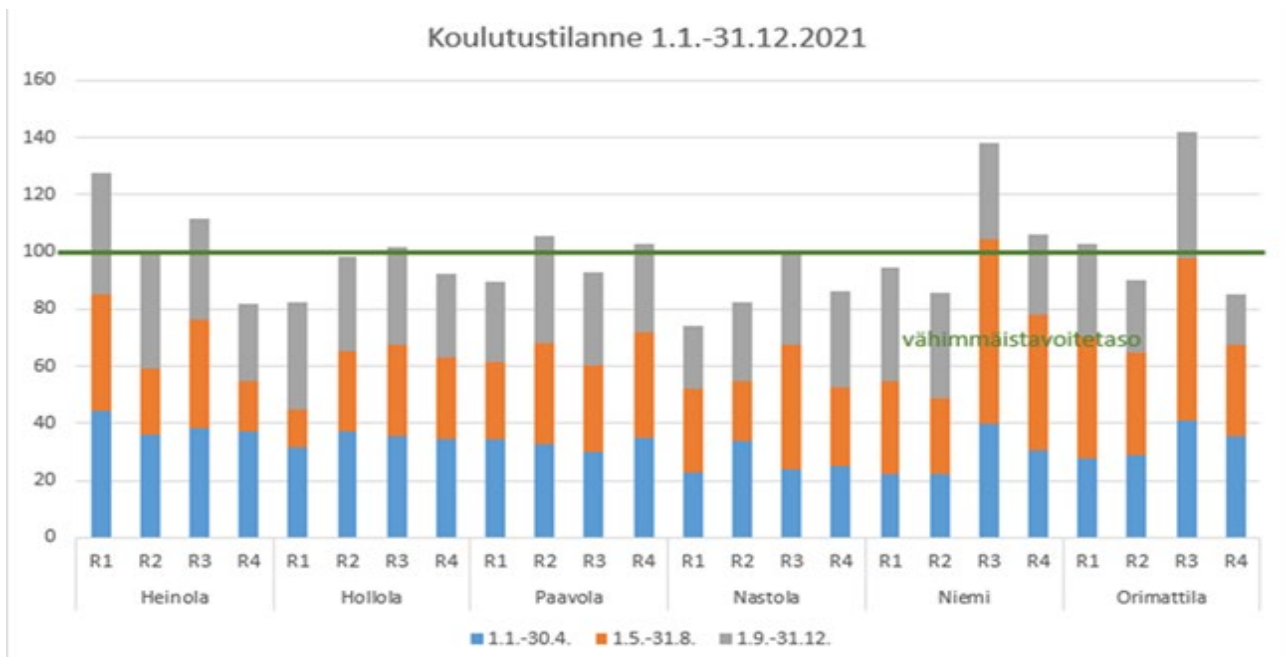
Onnettomuustyyppi (ensisijainen)	2021	ka 2011-2020
Rakennuspalo	100	82,8
Rakennuspalovaara	135	144,8
Maastopalo	89	95
Liikennevälinepalo	91	97,4
Muu tulipalo	123	114,7
Liikenneonnettomuus	684	571,5
Öljyvahinko	148	117,8

Vaarallisten aineiden onnettomuus	11	11,2
Räjähdyks/räjähdyksvaara	1	0,8
Sortuma/sortumavaara	1	1,8
Automaattisen paloilmoinnin tarkastus/varmistustehtävä	665	732,2
Palovaroittimen tarkastus/varmistustehtävä	257	168,2
Muu tarkastus-/varmistustehtävä	346	336,7
Ensivastetehtävä	930	990,4
Ihmisen pelastaminen	90	74
Eläimen pelastaminen	97	58,2
Vahingontorjuntatehtävä	559	395,5
Avunantotehtävä	277	190,9
Virka-aputehtävä	52	62
Yhteensä	4 656	4 246

Taulukko 16. Koulutustunnit toimipaikoittain. Koulutussuunnitelman mukaisesti tavoitteena on, että pelastuslaitoksen pelastustoiminnan henkilöstölle järjestetään sisäistä koulutusta vähintään 100 tuntia vuodessa

Toimipaikka	-	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Heinola	R1	134	116	113	115	118	102	102	121	128	128
	R2	113	115	109	111	107	110	102	92	99	100
	R3	118	90	100	130	107	102	87	100	107	112
	R4	111	95	119	126	102	98	106	120	95	82
Hollola	R1	97	93	93	108	116	92	91	102	82	83
	R2	104	99	97	115	103	98	103	92	89	99
	R3	86	98	110	111	99	100	106	101	79	102
	R4	83	74	61	114	108	103	96	107	93	92
Lahti Paavola	R1	91	132	127	167	195	149	155	127	84	90
	R2	133	102	120	69	119	98	151	151	130	106
	R3	72	146	138	152	165	141	143	94	100	93
	R4	102	154	114	111	143	115	140	116	120	103
Lahti Niemi	R1	90	118	101	103	115	113	107	85	88	95
	R2	85	103	121	111	98	97	94	95	93	86

	R3	53	98	113	105	103	97	107	105	98	138
	R4	52	132	117	92	98	137	103	157	142	106
Nastola	R1	118	113	107	102	94	105	107	80	86	74
	R2	104	120	91	101	100	116	127	87	78	82
	R3	108	120	93	115	117	100	88	87	82	101
	R4	79	72	67	125	105	129	136	103	119	86
Orimattila	R1	127	107	104	111	100	106	102	102	91	103
	R2	66	115	107	100	110	102	92	96	114	90
	R3	105	90	98	129	128	110	120	100	112	142
	R4	92	122	94	110	106	103	103	105	97	85
Keskiarvo	-	97	109	105	114	115	109	110	105	100	99

Kuva 40. Koulutustunnit toimipaikoittain.

Taulukko 17. Sopimuspalokuntien hälytysosastojen henkilöstömäärät 2016-2021.

	Sopimuspalokunta	Palokuntamuoto	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Asikkala	Asikkala Pvpk	1 lähtö	32	25	25	34	28	27
Artjärvi	Artjärven Vpk	1 lähtö	23	20	23	17	15	21
Hartola	Hartolan palokunta	1 lähtö	25	22	26	26	15	27
Heinola	Heinolan Pvpk	1 lähtö	30	30	30	28	28	29
liitti	litin Vpk	1 lähtö						68
Orimattila	Pennalan Vpk	1 lähtö	17	12	25	25	25	22
Hollola	Kosken Vpk	1 lähtö	42	25	26	23	23	23
Kärkölä	Järvelän Vpk	1 lähtö	23	20	19	18	17	20
Padasjoki	Padasjoen Vpk	1 lähtö	24	25	27	28	23	30
Sysmä	Sysmän Vpk	1 lähtö	43	44	44	34	36	38
liitti	Vuolenkosken Vpk	1 lähtö						34
		Yhteensä	273	235	245	233	210	339
Hollola	Hakosilta-Nostava Vpk	2 lähtö	19	18	18	17	18	18
	Herralan Vpk	2 lähtö	29	22	18	20	20	35
	Keski-Hollolan Vpk	2 lähtö	20	20	19	17	16	26
	Vesikansan Vpk	2 lähtö	22	19	19	21	17	22
Lahti	Ahtialan Vpk	2 lähtö	24	24	24	22	22	28
	Harjunalustan Vpk	2 lähtö	31	32	29	32	27	34
	Lahden Vpk	2 lähtö	30	27	29	26	26	34
	Renkomäen Vpk	2 lähtö	18	17	17	16	16	19
	Villähteen Vpk	2 lähtö	25	18	18	16	19	23
Heinola	Vierumäen Vpk	2 lähtö	32	23	23	24	20	22
		Yhteensä	249	224	214	211	201	251
	Kaikki yhteensä		522	459	459	444	411	590

Taulukko 18. Sopimuspalokuntien harjoituskerrat palokunnittain 2021 (lähde HAKA-palokuntarekisteri).

Ahtialan VPK	Ahtialan VPK Hälytysosasto	41
Artjärven VPK	Hälytysosasto	41
Asikkalan pvpk	Asikkalan puolivakinainen palokunta	24
Hakosilta- Nostava VPK	Hakosilta- Nostava VPK Hälytysosasto	0
Harjunalustan VPK ry	Hälytysosasto	52
Hartolan Palokunta ry	Hälytysosasto	50

Heinolan PVPK	Heinolan PVPK	26
Herralan Vpk	Herralan VPK Hälytysosasto	25
Iitin Vapaaehtoinen Palokunta	Hälytysosasto	36
Järvelän Vpk	Järvelän Vpk Hälytysosasto	52
Keski-Hollolan VPK	Hälytysosasto	22
Kosken Vpk	Kosken VPK - Hälytysosasto	17
Lahden Vpk	Hälytysosasto	37
Padasjoen Vpk	Padasjoen VPK Hälytysosasto	47
Pennalan VPK	Pennalan VPK:n Hälytysosasto	24
Renkomäen VPK	Hälytysosasto	6
Sysmän Vpk	Sysmän VPK Hälytysosasto	51
Vesikansan Vpk	Hälytysosasto	4
Vierumäen VPK	Hälytysosasto	25
Villähteen Vpk	Villähteen Vpk Hälytysosasto	13
Vuolenkosken Vpk	Hälytysosasto	18

Taulukko 19. Hälytysosastojen henkilöiden korkein koulutustaso, henkilömäärät 2021 (lähde HAKA).

Sammutusmiesharjoittelija	33
Nuorempi sammutusmies	103
Sammutusmies	99
Vanhempi sammutusmies	102
Yksikönjohtaja	64
Palokunnan päällikkö	36

Taulukko 20. Sopimuspalokunnille 2021 järjestetyt kurssit. Kurseilla koulutettiin 119 henkilöä, koulutuspäiviä muodostui kaikkiaan 502.

Sopimuspalokuntakurssi	kurssipäivät	koulutettuja	kurssipäiväkertymä
Ensivastekurssi	7	11	77
Pelastustoiminnan peruskurssi	5	37	185
Palokuntien ensiapukurssi	4	33	132
Pelastustyökurssi	3	15	45
Palokuntien ensiapu kouluttajakoulutus	2	6	12
Vauriopuukurssi	3	17	51
Yhteensä	24	119	502

Taulukko 21. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen mediatiedotteet 2021

1.	Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella oli viime vuonna (2020) 4134 pelastustoimen tehtävää: 43 henkilöä pelastettiin välittömästi vaarasta tammi 14, 2021
2.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos palkitsi tulipalon kotonaan sammuttaneen 14-vuotiaan sopimuspalokuntalaisen maalisi 23, 2021
3.	Päijät-Hämeessä valmistellaan ihmisen kokoista hyvinvointialuetta, jossa asukas ja henkilöstö voivat hyvin – pelastuslaitos mukana valmistelussa maalisi 26, 2021
4.	800 yläkoululaista saa Päijät-Hämeessä turvallisuuskoulutusta maalisi 29, 2021
5.	Kulotuksesta tulee ilmoittaa pelastuslaitokselle – Tarkista puutarhajätteen hävittämisessä oman kuntasi ohjeet huhti 1, 2021
6.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos palkitsi Jyrki Lampolan ihmisen pelastamisesta palavasta autosta Orimattilassa huhti 16, 2021
7.	Päijät-Hämeen hyvinvointialueen strategiaa valmisteltava ajoissa, avoimesti ja yhdessä huhti 23, 2021
8.	Pelastustoimi mukana sote-uudistuksessa touko 6, 2021
9.	Niemen pelastusasema Lahdessa täyttää kymmenen vuotta touko 11, 2021
10.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos mukana Lahden ympäristöpääkaupunkivuodessa 2021 touko 12, 2021
11.	Sysmän yhtenäiskoulu voitti pronssia valtakunnall. NouHätä-pelastustaitokisassa touko 21, 2021
12.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos palkitsi Niko Niemisen ihmishengen pelastamisesta: Nieminen tuli apuun Kymijoella jo toista kertaa kesä 8, 2021
13.	Juhannuskokkoa ei voi polttaa metsä- tai ruohikkopalovaroituksen aikana kesä 17, 2021
14.	9-vuotias Vilma Hänninen ja 10-vuotias Hertta Ryhänen pelastivat pikkutyön hukkumiselta Lahdessa Möysän uimarannalla kesä 18, 2021
15.	Päijät-Hämeessä tehdään töitä sopimuspalokuntien elinvoimaisuuden ja jäsenistön riittävyyden puolesta kesä 21, 2021

16.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos palkitsi Anna ja Reima Laineen ihmishengen pelastamisesta Ruotsalaisella – Saunalautalta uimaan lähtenyt oli hukkuu kesä 23, 2021
17.	Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien tunnettavuus- ja rekrytointikampanja alkaa
18.	elo 4, 2021
19.	Ilotulitus venetsialaisissa sallittua vesistöjen läheisyydessä taajamien ulkopuolella elo 11, 2021
20.	Lahden eteläisen kehätien Liipolan ja Patomäen tietunnelit suljetaan pelastusharjoituksen vuoksi 26.8. klo 19-23 elo 23, 2021
21.	Kymijärven voimalaitoksella järjestetään 7.9. suuronnettomuusharjoitus syys 7, 2021
22.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos teki ravintolavalvontaa: Pelastussuunnitelma puuttui kuudesta tarkastetusta ravintolasta loka 8, 2021
23.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos ohjeistaa myyjiä ilotulitteiden varastoinnista – ilmoitus tulee tehdä viimeistään kuukausi ennen myyntiä marras 8, 2021
24.	Päivä paloasemalla -tapahtuma järjestetään la 27.11. kolmella sopimuspalokunta-asemalla sekä virtuaalisesti marras 15, 2021
25.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos mukana Häme21-valmiusharjoituksessa marras 23, 2021
26.	Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen palomiehille lisäosaamista ensihoidosta jouluku 14, 2021
27.	Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valvontatoiminnan taso on pysynyt erinomaisena vuonna 2021 jouluku 15, 2021
28.	Suomen Pelastusalan keskusjärjestö palkitsi orimattilalaisen Jan Heinäsen nuorten pelastustaitojen pitkäjärjenteisestä kehittämisestä jouluku 16, 2021
29.	Päijät-Hämeen sopimuspalokunnille uudet sopimukset ja kiitokset vuodesta jouluku 22, 2021
30.	Päijät-Hämeen pelastuslaitos tarkastaa ilotulitteiden myyntipaikat alueellaan 27.–31.12.2021 jouluku 27, 2021

§ 6 PELASTUSJOHTAJAN PÄÄTÖSLUETTELO

03.12.2021 – 09.02.2022

- 03.12.2021 § 69 Palotarkastajan määräaikaisen virkasuhteen hoito, Jukka-Pekka Peltonen
Päätin palkata Jukka-Pekka Peltosen hoitamaan palotarkastajan määräaikaista virkaa ajalle 17.12.2021 – 7.1.2022.
- 07.12.2021 § 70 Vuosiloman säästäminen, Mikko Jokinen
Päätin oikeuttaa Mikko Jokisen säästämään vuosilomaa 2 työvuoroa. Säästetyt lomat pidetään vuoden 2022 aikana.
- 08.12.2021 § 71 Vuosiloman säästäminen, Harri Heinonen
Päätin oikeuttaa Harri Heinosen säästämään vuosilomaa 3 työvuoroa. Säästetyt lomat pidetään vuoden 2026 aikana.
- 16.12.2021 § 72 EH-henkilöautojen hankinta, kolme (3) kpl

Päätin tilata ensihoidon henkilöautot Suomen Kalustoratkaisut Oy:ltä seuraavasti: kolme (3) kpl Seat Leon Sportstouer . Toimittajana K-Auto, autoista tehdään investointirahoitussopimus. Perusteena puitesopimus.
- 16.12.2021 § 73 Orimattilan pelastusaseman kalustehankinnat
Päätin tilata Orimattilan pelastusaseman kalusteet Isku Interior Oy:ltä. Perusteena puitesopimus kalustehankinnosta.
- 20.12.2021 § 74 Palkallinen virkavapaus, Olli Kakko
Päätin myöntää Olli Kakolle palkallista virkavapautta 11.12.2021. Perusteena KVTES V luku 11 § 2 mom.
- 20.12.2021 § 75 Vuosiloman säästäminen, Heikki Suomalainen
Päätin oikeuttaa Heikki Suomalaisen säästämään vuosilomaa 18 vuosilomapäivää. Säästetyt lomat pidetään vuoden 2022 aikana.
- 20.12.2021 § 76 Oman auton käyttöoikeus, Ari Heikkinen

Päätin myöntää palotarkastaja Ari Heikkiselle oman auton käyttöoikeutta osastopäällikön esityksen mukaisesti 1000 km ajalle 1.7.2021 – 31.5.2022.
- 27.12.2021 § 77 Ensihoidon palvelupäällikön määräaikaisen virkasuhteen hoito, Elina Lotta

Päätin ensihoitopäällikköä kuultuani valita Elina Lotan hoitamaan ensihoidon palvelupäällikön viransijaisuutta (opintovapaa) ajalle 1.2 – 31.3.2022.

01.12.2021 § 78 Allekirjoitusoikeus, Merja Saasmo

Päätin myöntää Merja Saasmolle oikeuden allekirjoittaa Suomen Kalustoratkaisu Oy:n asiakirjoja 1.12.2021 alkaen.

17.01.2022 § 1 Palkkiovapaa 10 vuoden yhtäjaksoisesta palveluksesta, Juha Lahtinen

Päätin myöntää Juha Lahtiselle palkallista virkavapautta (palkkiovapaa) asemapalvelusohjeen mukaisesti yhden työvuoron erikseen sovittavana ajankohtana.

17.01.2022 § 2 Opintovapaa, Jenni Eskola

Päätin myöntää Jenni Eskolalle opintovapaata ajalle 1.2.-31.3.2022.

17.01.2022 § 3 Palkkiovapaa 20 vuoden yhtäjaksoisesta palveluksesta, Arto Härkönen

Päätin myöntää Arto Härköselä palkallista virkavapautta (palkkiovapaa) asemapalvelusohjeen mukaisesti kaksi (2) työvuoroa erikseen sovittavana ajankohtana.

25.01.2022 § 4 Palkkauksen muutos 1.4.2022 alkaen, rokotesuoja

Päätin, että Teknisten sopimuksen mukaista palkkarakenne muutetaan Tartuntatautilain §48a: n voimassaolon ajaksi siten, että riittämättömän rokotesuojan omaaville henkilöille tehdään määräaikainen henkilökohtainen tehtävänkuvauus ilman pelastussukellusta ja heidän tehtäväkohtainen palkkansa pisteytetään sen mukaisesti pienemmäksi.

02.02.2022 § 5 Tiedonohjaussuunnitelman webinaari

Päätin oikeuttaa Merja Saasmon ja Riina Voutilaisen osallistumaan tiedonohjaussuunnitelman laatimisen, käyttöönoton ja ylläpidon webinaariin 1.3.2022.

04.02.2022 § 6 Palkkiovapaa 30 vuoden yhtäjaksoisesta palveluksesta, Esa Heinonen

Päätin myöntää Esa Heinoselle palkallista virkavapautta (palkkiovapaa) asemapalvelusohjeen mukaisesti kolme (3) työvuoroa erikseen sovittavana ajankohtana.

04.02.2022 § 7 Palkkiovapaa 20 vuoden yhtäjaksoisesta palveluksesta, Tatu Lääveri

Päätin myöntää Tatu Lääverille palkallista virkavapautta (palkkiovapaa) asemapalvelusohjeen mukaisesti kaksi (2) työvuoroa erikseen sovittavana ajankohtana.

04.02.2022 § 8 Palkkiovapaa 20 vuoden yhtäjaksoisesta palveluksesta, Mika Nevalainen

Päätin myöntää Mika Nevalaiselle palkallista virkavapautta (palkkiovapaa) asemapalvelusohjeen mukaisesti kaksi (2) työvuoroa erikseen sovittavana ajankohtana.

§ 7 TIEDOKSISAANTIASIAT

TUKES:

Tiedote 21.01.2022

SYKE ja Tukes muistuttavat isojen hallien kattojen lumikuormariskeistä

Suomen ympäristökeskus SYKE ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) tiedottavat: Isojen hallien ja maneesien ja erityisesti kuplahallien kattorakenteita kannattaa tarkkailla aktiivisesti lumikuorman varalta, SYKE ja Tukes muistuttavat. Rakennevirheet alkavat tyypillisesti ilmetä, kun maaston lumikuorma kasvaa noin 100 kiloon neliömetrillä. Tämä raja ylitetään jo paikoin Lapissa, Kainuussa, Pohjois- ja Etelä-Karjalassa. Kuplahallien osalta riskiraja on vain 50-60 kiloa, joka on noin 30 cm:n paksuinen lumikerros.

Lumen pudottaminen kannattaa jo ennen riskirajan saavuttamista

”Suurten hallien ja maneesien omistajilla on lakisääteinen velvollisuus tarkkailla aktiivisesti lumikuormaa ja rakennuksen kantavien rakenteiden kuntoa. Tarvittaessa on huolehdittava lumen poistosta katoilta ammattilaisten avulla. Nyrkkisääntönä on, että suuren hallin katolla oleva 50 cm lumikerros pitää poistaa ja kuplahallien katoilta 20-30 cm kerros”, korostaa tutkija **Harri Myllyniemi** SYKEstä.

”Viime vuosina useita PVC-katteisia halleja on romahtanut tai vaurioitunut pienempienkin lumikuormien takia kuin mille rakenteet on suunniteltu. Syynä ovat yleensä olleet puutteet rakenteiden kokonaisjäykistyksen suunnittelussa.”, kertoo ylitarkastaja **Petri Kulmala** Tukesista. Vesikaton kantavien rakenteiden suunnittelu- ja rakennusvirheet voivat aiheuttaa vakavia riskejä etenkin laajarunkoisissa halleissa kuten urheiluhalleissa, suurissa myymälöissä, ratsastusmaneesseissa sekä teollisuusyritysten ja maatalouden tuotanto- ja varastorakennuksissa.

Suurimmat lumikuormat nyt Lapissa

Paikoitellen lumikuorma ylittää Tunturi-Lapissa jo 150 kg/m². Lounais-Lapissa lunta on hieman vähemmän ja Luoteis-Lapissa enemmän kuin tähän aikaan keskimäärin. Suurimmassa osassa Suomea lumen määrän odotetaan kasvavan seuraavan viikon aikana noin 10-20 kg/m². 100 kg/m² saattaa ylittyä myös Suomenselällä.

Viime päivien sateista huolimatta lumikuorma on suuressa osassa maata tavanomainen. Alkuviikon suojasääät sulattivat lumet lounaisimmasta Suomesta lähes kokonaan. Muualla Länsi-Suomessa lunta on enimmäkseen 20-60 kg/m². Itä- ja Pohjois-Suomessa lumimäärä on hiljalleen kasvanut ja on nyt pääosin 60-100 kg/m².

Pien- ja kerrostalot kestävät tyypillisesti hyvin paksunkin lumikerroksen

Omakoti-, pari- ja rivitalot sekä kerrostalot eivät kuulu riskikohteisiin kattojen lumikuorman kestävyys osalta. Kiinteistön omistajien tulee kuitenkin varmistaa, ettei katolta pääse putoamaan lunta tai jäätä ihmisten päälle. Pien- ja kerrostalojen katoille ei ole syytä mennä ilman kunnollisia turvavarusteita, jotta ei vaaranna omaa eikä sivullisten turvallisuutta.

Tukesin vinkit turvalliseen ilotulittamiseen

Tiedote 28.12.2021

Toimi näin, kun ammut ilotulitteita:

1. **Noudata käyttöaikaa koskevia rajoituksia.** Ilotulitteita saa käyttää uudenvuodenyönä klo 18–02.
2. **Älä käytä ilotulitteita alkoholin vaikutuksen alaisena.** Olet vastuussa seurauksista tilastasi riippumatta.
3. **Valitse tulitteiden käyttöpaikka huolella** niin, että käytöstä ei aiheudu vaaraa ihmisille, rakennuksille, ajoneuvoille eikä muullekaan omaisuudelle. Vältä myös aiheuttamasta kohtuutonta haittaa esim. metelistä kärsiville ihmisille tai kotieläimille ja lemmikeille.
Muista, että raketit putoavat ohjauskeppeineen alas sen jälkeen, kun ne ovat toimineet. Ilotulitteiden käyttöä asutusalueiden keskellä tulisi siis välttää. Sopivia paikkoja ovat syrjemmällä olevat aukeiden reunamat, kuten pellot, erilaiset kentät, isot tyhjänä olevat pysäköintialueet, vesialueet ja vastaavat alueet, jossa ilotulitteet voidaan suunnata turvalliseen suuntaan. Käytä sopivaa telinettä tai tukeaa rakettien ampumiseen. Ilotulituksesta saadaan myös näyttävämpi, jos useat käyttäjät kokoontuvat samoihin paikkoihin niitä käyttämään.
4. **Lue ostamasi tuotteen mukana seuraavat käyttöohjeet** hyvissä ajoin ennen käyttöä ja noudata niitä.
5. **Ilotulitteita ammuttaessa on käytettävä suojalaseja** ja sytytettäessä on hyvä käyttää sytytyspuikkoa. Myös yleisön on hyvä suojata silmänsä.

6) Älä missään tapauksessa:

- Älä sytytä sisätiloissa ulkokäyttöön tarkoitettuja ilotulitteita
- Älä laukaise ilotulitteita asuinrakennuksen parvekkeelta tai ikkunasta
- Älä sytytä kädessäsi ilotulitetta, ellei ohjeessa nimenomaisesti todeta, että se on turvallista
- Älä suuntaa ilotulitetta tai heitä sytytettyä tulitetta kohti muita ihmisiä, rakennuksia, muuta omaisuutta tai palavaa materiaalia
- Älä käytä paukkupommeja, se on nykyään kokonaan kiellettyä
- Älä muuntele tai yhdistele millään tavalla kaupasta saatavia tuotteita
- Älä harkitsekaan käyttäväsi muita, kuin kaupasta myytäviä tuotteita; vakavimmat onnettomuudet aiheutuvat yleensä omatekoisista tuotteista
- Älä luovuta hankkimiasi ilotulitteita alaikäisten tai alkoholin vaikutuksen alaisten käytettäväksi, vastuu hankkimiesi tuotteiden käytöstä on aina sinulla.

7. **Huolehdi omalta osaltasi siitä, että et roskaa ympäristöäsi.** Käyttöpaikalta on syytä kerätä käytetyt raketit, kepit ja muut jäänteet roskiin viimeistään seuraavana päivänä.

Säilytys kotona

Lainsäädäntö asettaa vaatimuksia myös ilotulitteiden säilytykselle. Asuinhuoneistossa tai huonetiloissa, joissa oleskelee ihmisiä, saa säilyttää enintään 5 kg ilotulitusvälineitä. Määrä tarkoittaa ilotulitusvälineissä olevan räjähtävän ja pyroteknisen aineen määrää, jota tulitteissa on käytännössä noin yksi neljäsosa. Sallittu säilytysmäärä on siten kokonaispainoksi muunnettuna noin 20 kg. Ilotulitusvälineet on säilytettävä lukitussa kaapissa siten, ettei niiden läheisyydessä ole sellaisia lämmönlähteitä tai tulenkäsittelyä, joka voisi aiheuttaa tulitteiden syttymisen. Ilotulitusvälineitä ei kuitenkaan saa säilyttää ullakotiloissa, kellarin asuntokohtaisissa säilytystiloissa eikä yhteiskäytössä olevissa tiloissa.

[Lisäohjeita Turvallisuus- ja kemiakaalivirasto Tukesin sivuilla](#)

Päijät-Hämeen pelastuslaitos tarkastaa ilotulitteiden myyntipaikat alueellaan 27.–31.12.2021

PELASTUSLAITOS

Tiedote 27.12.2021

Ilotulitteiden myyntilupa on Päijät-Hämeessä myönnetty uuden vuoden ajaksi 38 myyntipaikkaan. Ilotulitemyynti on sallittua luvan saaneille 27.–31.12.2021. Uuden vuoden ilotulitteita käyttävän kannattaa muistaa, että kyse on räjähteistä. Rakettien ampujia koskee suojalasipakko.

Raketit kannattaa ampua aukealla paikalla ja riittävän kaukana muista ihmisistä. Kuva: Pixabay
Päijät-Hämeen pelastuslaitos tarkastaa alueensa myyntipaikat 27.–31. joulukuuta 2021 välisenä aikana. Valvonta perustuu vuosittaiseen valvontasuunnitelmaan. Myyntipaikkojen tulee olla ilotulitesäädösten ja -ohjeiden mukaisia. Valvonnassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi riittäviin ohjeistuksiin, sammutusvälineisiin ja turvalliseen varastointiin.

Ilotulitemyyjien on tehtävä pelastuslaitokselle etukäteisilmoitus viimeistään kuukautta ennen myynnin aloittamista. Lupa edellyttää turvallisuusohjeiden noudattamista. Jos ongelmia havaitaan, voidaan myyntipiste sulkea.

”Myyntipaikan on oltava turvallinen, mutta myös asiakkaiden tulee noudattaa turvallisuusohjeita”, paloinsinööri **Tapio Aaltonen** Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta sanoo.

”Ilotuliteostokset tulee tehdä viimeiseksi, jotta niiden kanssa ei liikuta myymälässä. Ilotuliteostoksia ei saa myöskään luovuttaa alaikäisille”, Aaltonen muistuttaa.

Suojalasit pakolliset, huolehdi myös muiden turvallisuudesta

”Ilotulitteiden käyttöpaikan valinnassa tulee huomioida turvallisuus. Ilotulitteiden ampumisesta ei saa aiheutua vaaraa”, palotarkastaja **Ari Holopainen** Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta korostaa.

Kaatumiselle herkät ilotulitteet on tuettava ja suunnattava pois ihmisistä, rakennuksista ja teistä.

”Suojalasien käyttöpakko koskee ilotulitteiden ampujia, ja niitä suositellaan myös katsojille. Lasit kannattaakin ostaa ilotulitteiden myyntipaikasta”, Holopainen sanoo.

Hän kehottaa lukemaan ilotulitteiden käyttöohjeet huolella ja noudattamaan turvaetäisyyksiä.

Käsiteltäessä ilotulitteita tulee muistaa, että kyse on räjähteistä.

Ilotulitteiden käyttö sallittu uuden vuoden aattona klo 18-02

Ilotulitteiden käyttö on sallittua Päijät-Hämeen kunnissa uuden vuoden aattona 31.12. klo 18.00–1.1. klo 2.00 lukuun ottamatta Lahden keskustaa. Lahden keskustassa Mannerheiminkadun, Lahdenkadun, Hollolankadun ja Saimaankadun rajaaman alueen sisäpuolella on voimassa ilotulituskielto. Poliisilla on oikeus langettaa sakko ilotulituskiellon rikkomisesta lain 390/2005 125 § (räjähdessäännösten rikkominen) perusteella.

Lahden keskustan alueella ilotulitteiden käyttö on kielletty. Kuva: Phpela

Päijät-Hämeen sopimuspalokunnille uudet sopimukset ja kiitokset vuodesta

Tiedote 22.12.2021

Päijät-Hämeen sopimuspalokunnat allekirjoittivat päivitettyt palokuntasopimukset 20. joulukuuta 2021 Lahden Upseerikerholla. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen ja palokuntien väliset sopimukset astuvat voimaan 1. tammikuuta 2022 ja ovat voimassa toistaiseksi.

*Päijät-Hämeen sopimuspalokunnat allekirjoittivat uudet palokuntasopimukset. Tilaisuus järjestettiin terveysturvallisesti koronatilanne huomioiden ja vain kuvaa varten kokoontuttiin hetkeksi yhteen.
Kuva: Salla Virta/Phpela*

”Haluan kiittää teitä kaikkia, että olette jaksaneet vaikean koronavuoden. Joukko on pysynyt hyvässä iskussa, ja olette tuottaneet kuntalaisille palveluja, minkä vuoksi olette olemassa”, pelastusjohtaja **Jari Hyvärinen** osoitti kiitoksensa Lahden Upseerikerholle 20. joulukuuta kokoontuneille Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien edustajille. Tilaisuus järjestettiin koronarajoitukset huomioiden.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtokunnan puheenjohtaja **Marja-Kaarina Koskinen** kertoi omassa puheenvuorossaan kunnioittavan sopimuspalokuntatoimintaa suuresti.

”Olette olennainen osa pelastustoimen palvelua, ja sopimus edellyttää teiltä tehtävien tinkimätöntä hoitamista. En voi kuin kumartaa ja kiittää.”

Koskinen korosti sopimuspalokuntien merkitystä etenkin harvaan asutuilla aluilla, joissa he ovat usein ensimmäiseksi onnettomuuspaikalle ehtinyt yksikkö ja sosiaalisestikin merkittävä toimija.

Päijät-Hämeen alueella toimii 21 sopimuspalokuntaa, joihin kuuluu 600 palokuntalaista. Alueen sopimuspalokunnat osallistuvat vuosittain noin 1300–1400 hälytystehtävään.

Suomen Sopimuspalokuntien liiton Päijät-Hämeen edustaja **Janne Korhonen** oli tyytyväinen sopimuspalokuntien aktiivisuuteen palokuntasopimuksia päivitettäessä. Sopimukset haluttiin päivittää mahdollisimman selkeiksi, yhdenmukaisiksi ja kestäviksi ennen hyvinvointialueelle siirtymistä. Pelastuslaitosten siirtyessä osaksi hyvinvointialueita 2023 tulevat myös aluesopimukset uudelleen

neuvoteltaviksi, koska sopijakumppani vaihtuu, Korhonen totesi.

Janne Korhonen luovutti tilaisuudessa Sopimuspalokuntien liiton kultaisen ansiomitalin soljen kera pelastusjohtaja Jari Hyväriselle tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta sopimuspalokuntien hyväksi.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen tehtävämäärä kasvoi vuonna 2021

Tiedote 19.01.2022

Päijät-Hämeen pelastuslaitos hälytettiin viime vuonna 4651 pelastustoimen tehtävälle. Tehtävämäärä oli 460 edellisvuotta suurempi. Nousua oli etenkin rakennuspaloissa ja ensivastetehtävissä.

Lausuntojen ja neuvonnan määrä kasvoi lähes 20 prosentilla.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos pelasti vuonna 2021 183 henkilöä onnettomuuksien aiheuttamasta vaarasta. Kuva: Salla Virta/Phpela

Päijät-Hämeen pelastuslaitos hälytettiin viime vuonna 4651 pelastustoimen tehtävälle. Pelastustoimen tehtävämäärä nousi 460:lla edellisvuodesta 2020. Nousua oli myös kymmenen viimeisen vuoden keskiarvoon verrattuna (4287,9 tehtävää/vuosi).

”Hälytystehtävät lisääntyivät lukumäärällisesti eniten ensivastetehtävissä, joissa oli nousua edellisvuoteen 302 tehtävää”, pelastuspäällikkö **Veli-Pekka Niemikallio** Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta sanoo. Pelastustoimen tehtävistä kaikkiaan 927 oli ensivastetehtäviä. Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen vuoden 2021 pelastustoimen tehtävistä 100 oli rakennuspaloja ja 135 rakennuspalovaaroja. Päijät-Hämeessä tapahtui vuonna 2021 kaksi palokuolemaa. ”Rakennuspalojen määrä lisääntyi lähes kolmanneksen edellisten vuosien tasosta”, pelastuspäällikkö Veli-Pekka Niemikallio toteaa.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos pelasti viime vuonna 183 henkilöä onnettomuuksien aiheuttamasta vaarasta. Rakennuspalossa ja rakennuspalovaaroissa pelastetun omaisuuden rahallinen arvo oli 42 817 050 euroa.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos hälytettiin 2021 liikenneonnettomuuksiin 684 kertaa. Paloilmoittimen tarkastustehtäviä oli 921 ja vahingontorjuntatehtäviä 559.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella on jatkuvassa ympärivuorokautisessa valmiudessa noin 30 pelastusalan ammattilaista kuudella vakinaisella pelastusasemalla Heinolassa, Hollolassa, Lahdessa, Nastolassa ja Orimattilassa. Vakinaisen henkilöstön lisäksi alueella toimii 21 sopimuspalokuntaa. Yritysten ja laitosten valvonta saavutti tavoitteet, lausuntojen ja neuvonnan määrä nousi lähes 20 % Päijät-Hämeen pelastuslaitos suoritti vuonna 2021 lakisääteistä **valvontaa** alueellaan palvelutasopäätöksen mukaisesti. Valvonnalla pyritään parantamaan ihmisten turvallisuutta ja vähentämään onnettomuuksia mm. puuttamalla turvallisuuspuutteisiin.

”Suunnitellut yritysten ja laitosten valvonnat saatiin vuonna 2021 tehtyä. Lisäksi onnistuimme valvomaan lähes kaikki vuonna 2020 koronarajoitusten vuoksi valvomatta jääneet kohteet”, riskienhallintapäällikkö **Marjo Oksanen** Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta sanoo.

Asuinrakennusten sekä loma-asuntojen valvonta painottui itsearviointilomakkeiden valvontaan.

”Asuinrakennusten valvontaa haittaisi edelleen koronapandemia, jonka vuoksi pelastuslaitos ei tehnyt pientaloihin määräaikaista valvontakäyntejä lainkaan. Tarvittavat valvontakäynnit tehdään koronatilanteen helpotuttua”, Oksanen kertoo.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen asiantuntijapalveluiden määrä nousi vuonna 2021 korkeaksi, ja lausuntoja ja neuvontaa annettiin edellisvuoteen verrattuna lähes 20 % enemmän. Tiiveintä yhteistyö oli kuntien rakennusvalvontojen ja suunnittelijoiden kanssa erilaisiin rakennushankkeisiin liittyen, mutta lausuntoja annettiin myös muille viranomaisille esimerkiksi kemikaaliturvallisuudesta, ympäristöluvista, kaavoista sekä liikennesuunnitelmista.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella kirjattiin vuonna 2021 yhteensä 148 turvallisuusviestinnän tapahtumaa, joissa osallistujia oli yhteensä 10 862 henkilöä. Koronaepidemia haittasi monien tapahtumien järjestämistä. Kakkosluokkalaisille suunnattu 112-hätäpuheluopetus tavoitti 1094 lasta. Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköillä 17 200 tehtävää

Päijät-Hämeen pelastuslaitos tuotti vuoden 2021 aikana ensihoitopalveluita Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän kanssa solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti koko Päijät-Hämeen alueella. Pelastuslaitoksen seitsemällä ensihoitoyksiköllä (ambulanssilla) oli vuonna 2021 n. 17 200 ensihoitotehtävää.

Pelastuslaitoksen ensihoidossa työskenteli päätoimisesti 40 ensihoitajaa työpareinaan 120 palomiestä. Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköt sijaitsivat vuonna 2021 Lahdessa Paavolan, Niemen ja Nastolan pelastusasemilla sekä Hollolassa ja Sysmässä.

Tiedote 14.01.2022

Hyvinvointialueuudistus-blogi: Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset turvattava uudistuksessa

Sopimuspalokunnat harjoittelevat säännöllisesti. Kuva: Juha Tanhua

Pelastustoimi kohtaa hyvinvointialueiden aloittaessa 2023 suuren muutoksen. Päijät-Hämeessä vuodesta 2004 alkaen toiminut alueellinen pelastuslaitos antaa hyvät lähtökohdat tulevaan muutokseen. Päijät-Hämeen pelastustoimi pohjaa vakinaisten palokuntien ja sopimuspalokuntien yhteiseen työhön alueen turvallisuuden eteen.

Sopimuspalokuntien rooli pelastustoiminnassa on tärkeä ja merkittävä – sopimuspalokuntatoiminta on integroitunut, erottamaton osa pelastustoimea. Sopimuspalokunnat osallistuvat kiireelliseen pelastustoimintaan, suorittavat turvallisuusviestintää sekä kouluttavat ja kouluttautuvat pelastustoimintaan. Ilman sopimuspalokuntia pelastustoiminta ei olisi alueellisesti kattavaa, lähellä ihmistä toteutettavaa pelastuspalvelua eikä yhteiskunnallisesti kustannustehokasta.

Päijät-Hämeessä toimii 21 sopimuspalokuntaa

Päijät-Hämeessä on 21 sopimuspalokuntaa, joista seitsemän palokuntaa toimii valmiuspalokuntana vastaten ensisijaisesti toiminta-alueensa pelastustoiminnasta. Nämä palokunnat suorittavat itsenäisesti alueensa pelastustehtäviä, ellei tilanne edellytä suurempaa pelastusorganisaatiota.

Neljätoista palokuntaa toimii täydennyspalokuntana osallistuen pelastustoimintaan mahdollistaen tehokkaan pelastustoiminnan koko Päijät-Hämeen alueella.

Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien hälytysosastoihin kuuluu noin 500 hälytysosaston jäsentä. Hälytystehtäviä on Päijät-Hämeessä vuosittain noin 4200 (vuosi 2020), joista valmiuspalkunnat osallistuivat noin 1000 tehtävään ja täydennyspalkunnat noin 350 tehtävään.

Sopimuspalokuntien rooli korostuu etenkin pohjoisessa Päijät-Hämeessä sekä harvaan asutummilla alueilla, missä sopimuspalokunta on usein ensimmäinen tehtävään saapuva palokunta olivatpa hälytystehtävät sitten tulipaloja, onnettomuuksia tai ensivastetehtäviä ja tapahtuivatpa ne maalla, vesistöissä tai saarella.

Toiminta itsenäistä ja joustavaa

Sopimuspalokunnat ovat keskeinen osa suomalaista pelastusjärjestelmää. Sopimuspalokunnat mahdollistavat kattavan pelastustoiminnan maakunnan alueella lähellä ihmistä. Sopimuspalokunnat vastaavat suureen osaan tehtävistään itsenäisesti – auttavat ja pelastavat ihmisiä tulipaloissa, liikenneonnettomuuksissa ja ensivastetehtävissä sekä suojaavat ympäristöä ja omaisuutta vesi- ja öljyvahingoissa.

Sopimuspalokunnat mahdollistavat pelastustoiminnan tuen, voimavaran ja jatkuvuuden suurissa ja pitkäkestoisissa onnettomuuksissa joustavasti ja kustannustehokkaasti. Niissäkin kunnissa, joissa toimii vakinainen palokunta, muodostavat sopimuspalokunnat merkittävän voimavaran mm. täydennysten (reservi), erikoistumisten ja laajojen ja pitkäkestoisten tehtävien hoidossa koko maakunnan ja tarvittaessa jopa valtakunnan tarpeisiin. Tästä esimerkkinä Kalajoen suuren maastopalon sammutus kesällä 2021.

Sopimushenkilöstö muodostaa myös tärkeän osan poikkeusolojen pelastustoimen henkilöstöä. Päijät-Hämeessä lähes 500 hälytyskelpoisen, koulutetun ja motivoituneen sopimuspalokuntalaisen joukko mahdollistaa onnettomuusorganisaatioiden kasvattamisen niin luonnon aiheuttamissa normaaliolojen häiriötilanteissa, suuronnettomuuksissa kuin poikkeusoloissa. Näitä tilanteita kohdataan harvoin, mutta ilman sitoutunutta ja toimivaa sopimuspalokuntalaisten joukkoa tällaista resurssia ei olisi.

Lisäksi sopimuspalokunnat tekevät arvokasta onnettomuuksien ennaltaehkäisevää työtä osallistumalla kansalaisille suunnattuun turvallisuusneuvontaan, -valistukseen ja -koulutukseen.

Sopimuspalokunnat ovat alueillaan myös tärkeä järjestötoimija, joka tarjoaa yhteisöllisyyttä ja harrastusmahdollisuuksia eri ikäryhmille (mm. nuorille).

Haasteita palokuntalaisten riittävydessä ja rahoituksessa

Haasteita sopimuspalokunnille aiheuttavat ikä-, väestö- ja aluerakenteen muutokset, palokuntalaisten riittävyys sekä pelastustoimintaan osallistuvaan henkilöstöön kohdistuvat osaamis- ja kuntovaatimukset. Väestön, työpaikkojen ja palveluiden keskittyessä kasvukeskuksiin on harva-alueilla sopimuspalokuntalaisten rekrytoiminen haastavaa. Lähtökohtaisesti sopimuspalokuntalaisen on täytettävä samat kuntovaatimukset pelastussukelluksessa kuin vakinaisen henkilöstönkin ja suoritettava riittävä koulutus pelastustoimintaan.

Pelastustoimen rahoitusvaje on myös sopimuspalokuntien haaste – sopimuspalokunnat ovat osa pelastustoimea. Sopimuspalokuntatoimintakin vaatii rahoituksensa, vaikka toiminnan taustalla on perinteinen VPK-ajattelu ja auttamisen halu. [Tästä](#) voi tarkastaa sisäministeriön lausunnon pelastustoimen rahoituksesta ja [tästä](#) tutustua Hyvinvointialueiden rahoituslaskelmiin ja [tästä](#) rahoituksen määräytymiseen.

Keinoja toiminnan turvaamiseksi on

Elinvoimaiset sopimuspalokunnat ovat sekä kuntalaisten, pelastustoimen että hyvinvointialueenkin etu, sillä ne mahdollistavat kattavan ja tehokkaan pelastustoiminnan koko maakunnan alueella. Hallitusohjelmassa onkin asetettu tavoitteeksi sopimuspalokuntien toimintaedellytysten ja kattavan paloasemaverkoston turvaaminen sekä tulevaisuuden haasteiden tunnistaminen. Sopimuspalokuntien elinvoimaan vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa muutokset alueen ikä- ja väestörakenteessa, pelastustoimen rahoitus sekä lainsäädäntö.

Alueellisen pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien tiivis yhteistyö, avoin keskustelu sekä yhdessä tekeminen ovat edellytys toiminnalle. Valtakunnallisen sopimuspalokuntatoiminnan kehittämisohjelman mukaisesti Päijät-Hämeessä onkin käynnistetty sopimuspalokuntatoiminnan kehittämisverkosto. Kehittämisverkoston tavoitteena on vahvistaa sopimuspalokuntien toimintaedellytyksiä. Kehitystyön tarkoituksena on, että sopimuspalokunnat säilyttävät elinvoimansa, ja pelastustoimi pysyy turvallisuuden lähipalvelutuottajana.

Sopimuspalokuntien henkilöstön, asemaverkoston, asianmukaisten toimitilojen ja varusteiden sekä rahoituksen turvaaminen sopimuspalokuntatoiminnan jatkumiseksi on ensiarvoisen tärkeää tehokkaan pelastustoiminnan säilyttämiseksi ja kehittämiseksi hyvinvointialuemuutoksessa.

Sopimuspalokuntien rooli merkittävänä osana pelastustoimea on tunnistettava ja tunnustettava ja toimintaedellytykset turvattava hallitusohjelman mukaisesti. Tunnistamalla, tunnustamalla, ja turvaamalla sopimuspalokuntatoiminta toteutetaan hyvinvointialuemuutoksen tavoitteita; kehitämme palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta, hillitsemme kustannusten kasvua sekä turvaamme yhdenvertaiset ja laadukkaat pelastustoimen palvelut ihmisille.

Janne Korhonen, Suomen sopimuspalokuntien liiton Päijät-Hämeen alueosaston puheenjohtaja ja Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien kehittämisverkoston jäsen

Jani Aaltonen, aluepalopäällikkö, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Päijät-Hämeen sopimuspalokuntien kehittämisverkoston puheenjohtaja

Blogiteksti on julkaistu alun perin Päijät-Hämeen hyvinvointialueen [valmistelun verkkosivustolla](#).

Tiedote 03.01.2022

Orimattilan pelastusasema valmistumassa: pelastuslaitos muuttaa tiloihin helmikuun lopussa

|

Muutto Orimattilan uudelle pelastusasemalle tapahtuu helmi-maaliskuussa 2022. Kuva: Orimattilan kaupunki

Orimattilan uuden pelastusaseman rakennus ja suurin osa pihoista ovat lähes valmiita. Tammi- ja helmikuu ovat varattuja mahdollisten virheiden ja puutteiden korjaamiselle, pelastuslaitoksen ja poliisin omalle kalustamiselle sekä tilojen tuulettamiselle.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos aloittaa oman muuttonsa uusiin tiloihin helmikuun lopussa. Muutto kestää noin viikon. Aluksi pelastuslaitos saa käyttöönsä uusista tiloista kolme autotallia. Näihin talleihin tulee ensilähtökalusto eli sammutusauto, säiliöauto ja ambulanssi. Muita talleja ei saada vielä käyttöön, koska moduulirakenteinen väistötila estää muiden tallien käytön. Tästä syystä muu kalusto jää edelleen vanhalle paloasemalle.

Väistötilan purku alkaa alustavan aikataulun mukaan maaliskuun puolivälissä ja kestää noin kolme viikkoa. Purkamisesta vastaa pelastuslaitos. Loput pihoista tehdään väistötilan purkamisen jälkeen eli arvion mukaan huhtikuun 2022 alkupuolesta lähtien. Kaikki pihat ovat valmiina toukokuun puolivälissä ja silloin saadaan käyttöön uuden pelastusaseman loputkin tallit.

Orimattilan pelastusaseman työmaa Vuoden olosuhdehallinnan kohde

Orimattilan pelastusaseman työmaa on valittu rakennuskone- ja laitevuokraamo Cramon Vuoden olosuhdehallinnan kohteeksi. Macra Oy on toteuttanut työmaalla suunnitelmallisesti esimerkiksi kosteuden- ja pölynpoistoa perehdytyksestä käytönaikaiseen seurantaan asti. Olosuhdehallinta oli keskeinen teema jo kilpailutuksessa.

Orimattilan pelastusasema on toiminut vuosia väistötiloissa sisäilmaongelmien takia.

Vuodenvaihteessa palo- ja pelastustoimen sekä ensihoidon ammattilaisille valmistuvat modernit ja turvalliset tilat tilapäisrakennuksen viereen. Hankkeen rakennusurakoitsija on Macra Oy. Rakennuttajan eli Orimattilan kaupungin konsulttina hankkeessa toimii WSP Finland Oy.

Macran vastaava mestari **Harri Myllymäki** kertoo, että nykyaikaisen pelastusaseman rakentaminen on ollut kiinnostava ja opettava urakka, jossa olosuhdehallinnan kokonaisuus piti ottaa jo suunnittelussa laajasti huomioon tilaajan määritysten mukaan. Myllymäki ja WSP:n olosuhdehallinnan koordinaattori **Eemeli Lönnqvist** toteavat, että yhteistyön, hyvän ja kattavan suunnittelun sekä huolellisen työskentelyn ansiosta Orimattilaan on noussut terve ja turvallinen rakennus.

Suunnitelmallisuus ja ennakointi pohjana

Cramon olosuhdehallinnan projektipäällikkö **Jari Oksman** kertoo, että Macran työmaalla on onnistuttu olosuhdehallinnassa poikkeuksellisen hyvin juuri täsmällisen ennakkoinnin avulla. Kun olosuhteiden mittaaminen ja seuranta olivat koko ajan kiinteä osa toimintaa, voitiin epäkohtiin puuttua ajoissa. Työmaalla ei ollut esimerkiksi lainkaan vesivahinkoja.

”Tämä ei ole arkipäivää vielä kaikilla työmailla. Macran työmaa valikoitui voittajaksi suunnitelmallisuuden, jatkuvan seurannan ja hyvän perehdytyksen ansiosta. Myös rakennuksen käytönaikaisesta seurannasta on huolehdittu”, listaa Cramon palveluiden tuotepäällikkö **Mika Aalto** voiton perusteluja.

Työmaalla on otettu kosteus, kuivaus, lämmitys sekä pölynhallinta huomioon kaikissa vaiheissa.

Macralla on ollut käytössä Cramon olosuhdehallinnan palvelupaketit, joihin kuuluu kaluston, asennuksen ja mittauksen lisäksi suunnitelmien, kuten työmaan pääasiakirjan laatiminen, ja muussa dokumentoinnissa ja raportoinnissa avustaminen.

Olosuhdehallinta mukaan urakkakilpailutukseen

”Olemme painottaneet olosuhdehallinnan merkittävyyttä hankkeen aikana työntekijöille ja johdolle. Meillä oli alusta alkaen vankka yhteinen näkemys olosuhdehallinnan tärkeydestä projektijohdon ja urakoitsijoiden kesken. Hyvän suunnittelun avulla työ on voitu aikatauluttaa vaiheittain, kun mittauksen perusteella olemme seuranneet esimerkiksi rakenteiden kuivumista pinnoitustöiden aloittamisessa. Työt ovat edenneet hyvin myös esimerkiksi osastoinnin avulla”, sanoo Myllymäki.

Työmaalla **Eero Nykänen** on toiminut olosuhdehallinnan työnjohtajana, työnjohtaja **Jari Syrjäsen** ja työmaainsinööri **Risto Kotirannan** kanssa. Miehet toteavat, että pelastusaseman työmaalla olosuhdehallinnan vaatimustaso oli muita kohteita kovempi, ja dokumentointia tehtiin paljon. Macran työmailla olosuhdehallinta on aina ollut osa työskentelyä, mutta ei tässä laajuudessa.

”Tämä työmaa on ollut meille kaikille opettava kokemus siitä, kuinka perusteellisesti olosuhdehallinta tulee toteuttaa, jotta lopputulos täyttää esimerkiksi Terve Talon ja Kuivaketju 10:n kriteerit. Kun vaatimustaso kasvaa ja yleistyy, tulee olosuhdehallinta huomattavaan osaan rakennushankkeiden kustannuksissa. Tämä pitääkin ottaa huomioon jo urakkakilpailutuksissa”, painottaa Myllymäki.

Hyvään lopputulokseen vaikutti urakoitsijan, tilaajan, valvojan ja olosuhdehallinnan koordinaattorin toimiva yhteistyö. Myllymäki kertoo, että olosuhteita on seurattu muun muassa älykkäillä eGate-mittausjärjestelmän etäluettavilla antureilla ja järjestelmän raportointiohjelman avulla.

Olosuhdehallinnan työnjohtaja on raportoinut tilanteesta viikoittain, ja kuukausittain tuloksia on käyty läpi myös ulkopuolisen valvojan kanssa.

Rakentaminen alkoi 2020

Orimattilan pelastusaseman rakentaminen käynnistyi loppukesästä 2020. Rungon pystytys alkoi vuosi sitten maanrakennustöiden valmistuttua. Rakennuksen luovutus oli joulukuun 2021 lopussa, ja keväällä on vielä vuorossa pihatöiden viimeistely. Runko- ja elementtityöt tehtiin ennen sääsuojan rakentamista. Sääsuojan pystytyksen jälkeen oli vuorossa rakennuksen kuivatus. Myös muut työt tehtiin suojan alla. Sääsuoja olikin paikallaan siihen asti, kun rakennuksen vaippa oli suljettu vesitiiviiksi. Myös materiaalit on varastoitu omissa suojissaan.

”Uusi pelastusasema on niin sanotun puhdas paloasema -hankkeen mukaisesti suunniteltu pelastusasema, jossa edetään likaisista tiloista puhtaisiin. Näin estetään työntekijöiden altistuminen palopaikalta tai muista tehtävistä vaatteisiin ja varusteisiin tarttuneilta vaarallisilta aineilta.

Rakennustyömaan olosuhdehallinnassa on sama idea, kun rakenteiden kosteus ja pöly otetaan jo ennakkoon huomioon ja haltuun”, miettii Lönnqvist.

Cramon ensimmäiseen Vuoden olosuhdehallinnan kohde -kilpailuun ilmoittautui kymmenkunta rakennustyömaata. Finaaliin pääsivät Macra Oy:n Orimattilan pelastusaseman lisäksi Lappeenrannasta Karjalan Rakennus ja Maalaus Oy Karaman Uusi Snellmanin päiväkodin työmaa sekä YIT Suomi Oy:n Lauritsan koulun työmaa ja Muuramesta Jalo Rakennus Oy:n Mäkelänmäen koulun työmaa. Kilpailussa valittiin vain voittaja.

Tiedote 03.02.2022

Heinolassa toimivalle Vierumäen VPK:lle paikallinen tunnustus

Vierumäen VPK:n Antti

Käyhty, Tatu Salminen, Samuli Salminen ja Tuomo Kuusinen

vastaanottivat Vuoden Vierumäkeläinen -tunnustuksen joulukuussa 2021. Kuva: Vierumäen VPK

Heinolassa toimiva Vierumäen VPK on valittu Vuoden 2021 vierumäkeläiseksi. Valinnan teki yksimielisesti Vierumäen kyläyhdistyksen hallitus.

Vierumäen VPK on perustettu vuonna 1982, ja se on siitä lähtien toiminut aktiivisena tarjoamalla palokuntatoimintaa aikuisille ja lapsille. Vierumäen VPK:n hälytysosastoon kuuluu 18 jäsentä.

Hälytyksiä on vuosittain 20-40. Vierumäen VPK on pieni kyläpalokunta, jonka alueella on runsaasti riskikohteita, kuten teollisuutta ja liikennettä. Nuoriso-osaston toiminnassa on mukana n. 15 nuorta. Perinteisen palokuntatoiminnan lisäksi VPK on rakentanut Vierumäelle 12-väyläisen frisbeegolfradan, jonka kehittämisestä ja ylläpitämisestä se vastaa. Rata on saanut suuren suosion.

[Yhteystiedot Vierumäen VPK:lle](#)

Tiedote 16.12.2021

Suomen Pelastusalan keskusjärjestö palkitsi orimattilalaisen Jan Heinäsen nuorten pelastustaitojen pitkäjänteisestä kehittämisestä

Jan Heinänen on innostanut nuoria oppimaan turvallisuusasioita. Kuva: Salla Virta

Suomen Pelastusalan keskusjärjestö on myöntänyt orimattilalaiselle Jan Heinäselle SPEK-ansioristin pitkästä ja ansiokkaasta työstä nuorten turvallisuusosaamisen parantamisessa. Orimattilan Jokivarren koulu on osallistunut Heinäsen johdolla vuosittain valtakunnalliseen yläkoululaisten NouHätä-kampanjaan.

Orimattilan Jokivarren koulun opettaja **Jan Heinänen** on ollut erityisen aktiivinen turvallisuuskasvatuksen kehittäjä. Heinänen on pitänyt opetustoimintansa ohessa 15 vuotta NouHätä-aiheista kerhoa, joka keskittyi turvallisuusaiheiseen opetukseen. Aktiivinen kerhotoiminta sekä korkeatasoinen ja tinkimätön turvallisuusopetus ovat mahdollistaneet myös sen, että Heinänen

johdolla Orimattilan Jokivarren koulun joukkueet ovat menestyneet valtakunnallisessa NouHätä-kilpailussa vuosien varrella poikkeuksellisen hyvin yltäen mestaruuteen useana vuonna.

NouHätä-kampanja on maan laajuinen yläluokkien pelastustaitokampanja, joka lisää nuorten valmiuksia ennakoida ja estää vaaratilanteita. Kampanjassa nuori oppii taitoja toimia onnettomuustilanteissa oikein. NouHätä-kampanja tavoittaa vuosittain n. 45 000 nuorta ympäri Suomen. Kampanjaan liittyy myös valtakunnallinen kilpailu.

SPEK-ansioristi kiitokseksi ansiokkaasta työstä

NouHätä-kampanja täytti 25 vuotta, minkä kunniaksi Suomen Pelastusalan keskusjärjestö palkitsee tänä vuonna turvallisuutta edistäneitä henkilöitä eri puolilta Suomea. Jan Heinäsen lisäksi neljä henkilöä palkitaan SPEK-ansioristillä. Janin merkki myönnetään erittäin pitkstä ja ansiokkaasta työstä NouHätä-kampanjan eteen”, **Risto Vesalainen** SPEK:stä kertoo.

SPEK luovutti ansioristin Jan Heinäselle pienimuotoisessa tilaisuudessa Orimattilan Jokivarren koululla 16. joulukuuta 2021.

”Kiitos erinomaisista, lähes korvaamattomista saavutuksistasi. Jokivarren koulua on voinut käyttää esimerkkinä siitä, miten pitkäjänteinen turvallisuustyö tuottaa tuloksia”, Vesalainen kiitteli palkitsemistilaisuudessa.

”Parhaimmat työpäivät liittyvät turvallisuuskasvatukseen”

Muistamisesta otettu Jan Heinänen kertoi turvallisuuskasvatuksen olleen aina lähellä hänen sydäntään. Hän on tehnyt siihen isoja panostuksia opettajan työnsä ohessa jo yli 15 vuotta. Käytännön opetusta on pidetty myös Orimattilan pelastusasemalla yhdessä Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen henkilöstön kanssa. Palomestari **Juhamatti Listala** ja palomestari **Juha Lahtinen** ovat olleet alkuvuosista mukana.

”Kiitos Juhamatille (Listala), joka opetit, mitä turvallisuuskasvatus on. Se on paljon laajempikin ajattelutapa. Kiitos esimiehille vapaudesta saada toimia. Paljon on ajatuksia Juhan (Lahtinen) kanssa vaihdettu. Kiitos myös rakkaalle vaimolle”, Jan Heinänen sanoi.

”Parhaimmat työpäivät, parhaimmat tunnekuohut ovat liittyneet turvallisuuskasvatukseen nuorten kanssa”, Heinänen kertoi palkitsemistilaisuudessa.

Heinänen sanoo nuorten motivaation turvallisuustaitoihin syttyvän, kun asioihin löytyy jokin heille henkilökohtainen kosketuspinta. Myös perinteet ja Jokivarren koulun aiempi menestys NouHätä-kilpailussa innostavat. On ilahduttavaa nähdä, miten 5-luokkalainen saattaa jo suunnitella, miten osallistuu 8-luokkalaisille suunnattuun NouHätään, kun on itse yläasteella, Heinänen mainitsee esimerkin.

”Heinäsen rooli turvallisuuskasvattajana on ollut esimerkillistä, ja hänen suurella sydämellä tekemänsä työ on kantanut hedelmää nuorten parantuneen turvallisuusosaamisen muodossa. NouHätä-kilpailumenestys on todiste tästä arvokkaasta työstä”, koulutussuunnittelija **Teemu Peltomaa** Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta kiittelee.

Nuorten turvallisuustaitoja opettava NouHätä-kampanja syntyy koulujen, pelastuslaitosten ja Suomen Pelastusalan keskusjärjestön yhteistyössä. Palomestari Juhamatti Listala (vas.), opettaja Jan Heinänen, SPEK:n Risto Vesalainen ja palomestari Juha Lahtinen ovat kaikki olleet vuosia mukana. Kuva: Salla Virta

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valvontatoiminnan taso on pysynyt erinomaisena vuonna 2021
joulukuun 15, 2021 | [Riskienhallinta](#)

Asiakkaiden antaman palautteen perusteella Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valvontatoiminnan taso on pysynyt erinomaisena vuonna 2021. Asiakkaiden kokonaisarvio valvontatoiminnan onnistumisesta on saanut lukuarvon 4,8 (asteikko 1-5). Asiakkaat huomioivat ja arvostivat erityisesti palotarkastajien ammattitaitoa, hyviä vuorovaikutustaitoja ja ystävällisyyttä.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat vuosittain määräaikaiseen valvontatoimintaan osallistuneet yritys- ja laitosasiakkaat ja sitä on toteutettu vuodesta 2009 lähtien. Vuoden 2021 tutkimus sisältää 215 asiakasarviota ja 542 tarkastajan itsearviota 9.12.2021 mennessä. Tutkimuksen toteutti Innolink.

Valvontatarkastuksen taso erinomainen

4,8

Asiakkaiden arvio valvontatoimen onnistumisesta kokonaisuudessaan on erittäin hyvä (2021: 4,79/5, 2020:4,76/5).

81 %

Neljä viidestä (81 %) asiakkaasta arvioi valvontatarkastustoiminnan parantuneen tai pysyneen ennallaan viimeisten vuosien aikana. 18 % vastaajista ei ollut aiempaa kokemusta.

Vakavien korjausmääreysten määrä ennallaan

69 %

Kaksi kolmesta (69 %) tarkastajasta kertoi antaneensa kohteeseen korjausmääräyksiä. (2020: 75 %)

11 %

Joka kymmenes (11 %) tarkastajien antamista korjausmääräyksistä oli vakavia. (Arvot 4–5 asteikolla 1–5. 2020: 10 %).

Tarkastustoiminnan onnistuneimmat tekijät

4,9

Palotarkastaja oli ammattitaitoinen.

4,9

Palotarkastaja perusteli asiat hyvin ja ymmärrettävästi.

4,8

Palotarkastaja oli ystävällinen ja palveluaitis.

Asteikko: 1 = täysin eri mieltä ... 5 = täysin samaa mieltä

Asiakkailta kiitoksia ammattitaitoisesta yhteistyöstä ja asiantuntevista ohjeista

Palotarkastus sujui mallikkaasti ja hyvässä yhteishengessä. Palotarkastajan kanssa on helppo toimia ja koen, että tarpeen vaatiessa saan lisätietoa ja neuvoja kysymällä.

Erittäin ystävällinen tarkastaja. Vaikuttaa hyvin ammattitaitoiselta. Jaksoi perustella motivoivasti tupaloturvallisuuteen liittyvistä perusasioista alkaen. Käynnin jälkeen tietämys paloturvallisuudesta on selkesti noussut.

Ammatillista ja asiantuntevaa neuvontaa. Saimme äärettömön tärkeitä neuvoja, ohjeita ja käytänteitä tulevaan mahdolliseen toimintaan. Saimme esittää kysymyksiä ja saimme vastauksia, ilman kiirettä. Kiitokset hyvästä palvelusta ammattimiehelle.

Palotarkastaja oli ammattitaitoinen ja antoi hyviä vinkkejä jatkoa varten, miten voimme toimintamme kehittää.

Erittäin asiallinen tarkistaja. Yhteydenpito oli helppoa. Sain vastaukset kaikkiin kysymyksiin. Saimme myös hyviä neuvoja miten kehittää omaa toimintaa tulevaisuudessa. Koin myös positiivisenä että kehitys ehdotukset perusteltiin, eli mikä on se syy miksi näin kuuluu tehdä. Myös korjaus toimenpiteiden toteuttamiseen saimme hyviä vihjeitä ja esimerkkejä mitä voi käydä jos asioista ei huolehdi kunnolla.

Lisätietoja: riskienhallintapäällikkö Marjo Oksanen p. 0440-773 208 tai marjo.oksanen@phpela.fi.

§ 8 AJANKOHTAISASIAT

1. Orimattilan uuden pelastusaseman rakentaminen

- muutto helmikuun lopulla

2. Asikkalan uuden pelastusaseman rakentaminen

- etenee suunnitellusti

3. Sopimuspalokunnat

- neuvottelut joistakin muutoksista aluesopimukseen ja palkkaukseen käynnissä
- tavoite parantaa toimintavalmiutta

4. Koronatilanne

- edelleen rajoitteet voimassa asemilla
- kokoukset ja koulutukset etänä, jos mahdollista
- koronarokotesuojan puuttuminen aiheuttanut jonkin verran sisäistä jännitettä

5. Kalustonhoitajien palkkakiista

- asia sovittu
- maksettu könttäkorvaus kaikille kalustonhoitajille tammikuun lopussa

6. Hyvinvointialue valmistelut

- hallintosääntö käsittelyssä
- toimialalle oma lautakunta (13 jäsentä..?)
- kiinteistöneuvottelut kuntien kanssa käynnissä

7. Pelastusjohtajan kehityskeskustelu

- ma 14.2, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja

8. Asikkalan tilanne

- varallaolokiista kesken, menossa mahdollisesti käräjäoikeuteen ja työtuomioistuimeen
- toimintavalmius päiväaikaan heikko
- päätettävä, miten Asikkalan valmius jatkossa turvataan
- päätettävä, rakennetaanko Asikkalan asemalle valmiushuoneet
- tehdään nopeassa aikataulussa selvitys ja pohditaan vaihtoehtoja
- johtokunnan kokous ja päätös-----maakuntahallitukseen.....